

Ullut ataatsimiiffiusut arferneq pingajut, tallimannorneq 09. oktober 2009

Immikkoortoq 91

Meeqqat atuarfianni klassini qullerni atuartut atuarnermut tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaata atorunnaarsinnera pillugu, Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut

(Kultureqarmut Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq)

Ataatsimiinnermik aqutsisut:

Per Berthelsen, Siulittaasup tulliata pinguat (S)

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A)

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Per Berthelsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (S).

Maannalu oqaluuserisassat pingajuannut nr. 91i-mut, Meeqqat atuarfianni klassini qullerni atuartut atuarnermut tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaata atorunnaarsinnera pillugu, Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut, qaammat, 2009-meersoq. Tassani saqqummiussisuusaaq Kultureqarmut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq. Takanna.

Mimi Karlsen, Kultureqarmut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq.

Qujanaq.

Naalakkersuisut sinnerlugit matumuuna Meeqqat atuarfianni klassini qullerni atuartut atuarnermut tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaata atorunnaarsinnera pillugu Inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuut saqqummiutissavara.

Siunnersuummi siunnersuutigineqarpoq Meeqqat atuarfianni klassini qullerni atuartut atuarnermut tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 5, 28. oktober 1982-imeersoq 1. august 2010-mit atuutilersumik atorunnaarsinneqassasoq.

Taamanikkut Landsrådiusut 1978-imi Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfianni 8. klassimiit qummut atuartunut ilinniarnermut tapiissutit pillugit Landsrådip ileqqoreqqusaa aalajangiuppaat. Tamatumani siunertarineqarpoq angajoqqaat aningaasaqarnikkut ikiorsernissaat, aningaasat pissutigalugit meeqqap atuarnissaminut piukkunnaraluartup atuartitaasussaataitaanerup naammassinerani atuarunnaartinnissaata pinaveersaartinnissaa. Aammattaaq siunertaavoq angajoqqaat suli angajoqqaaminniittunik atuartuutillit angajoqqaanut meeqqaminnik nerisaqarfigiitigalugu atuarfimmittuutilinnut sanilliullugit ajornerusumik inissisimannginnissaat. Landsrådit ileqqoreqqusaaq annertunngitsunik allannguuserlugu Meeqqat atuarfianni klassini qullerni atuartut atuarnermut tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 5, 28. oktober 1982-imeersoq aqputigalugu ingerlateqqinneqarpoq.

Landsrådip ileqqoreqqusaa taassumalu malitsigisaa Inatsisartut peqqussutaat tamarmik aalajangiunneqarput Meeqqat atuarfiat pinngitsoorani atuarfiusussamut namminerlu piomassutsimik atuarfiusussamut avinneqarnikuunerata nalaani. Peqqussutip akuerineqarnerata nalaani Meeqqat atuarfiat aveqqavoq ukiuni qulingiluani pingaarnertut atuarfimmut, ukiuni marlunni nangitsiviusumik atuarfimmut qaavativigullu ukiuni marlunni pikkorissarluni atuarnermut. Ukiuni qulingiluani siullerni pinngitsoorani atuartitaasussaataitaaneq atuuppoq.

Inatsisartut peqqussutaata nr. 8, 21. maj 2002-meersup akuersissutigineratigut Meeqqat atuarfianniinneq ukiunut qulinut sivikillivoq, taakkunangalu ukiut qulingiluat pinngitsoorani atuartitaasussaaffiullutik.

Inatsisartut peqqussutaata nr. 12, 20. november 2006-imeersup akuersissutigineratigut, taassumalu malittaaniq nalunaarut nr. 15, 23. juni 2008-meersoq aqputigalugu Meeqqat atuarfiat ukiuni 10-ni pinngitsoorani atuartitaaffiusussanngorpoq, tamannalu maanna atuulluni.

Taamaalilluni ullumi Meeqqat atuarfianni nammineq piomassutsimik atuarnissaq atorunnaarnikuuvoq. Taamaalillutik angajoqqaat pisussaapput meeqqatik Meeqqat atuarfiata

sivisussusissaa tamaat atuartissallugit, imaappoq ukiuni 10-ni tamani imaluunniit qularnaassallugu Meeqqat atuariata avataani atuartitaassagunik nalinginnaasumik Meeqqat atuarianni piumasqaataasunut nallersuussinnaasumik atuartitaasinnaassasut. Taamaalilluni tapiisarnerup eqqunnerani siunertaasut aappaat atuukkunnaarpoq.

Aammattaaq Naalackersuisut isumaqarput angajoqqaat meeqqaminnik angerlarsimasuutilit angajoqqaanut meeqqaminnik nerisaqarfiutigalugu atuariinniittuutilinnut naleqqiullugu aningaasatigut ajornerusumik inissisimangitsut.

Siunnersuut piffissami 22. juli 2009 - 25. august 2009-mi tusarniaassutigineqarpoq. Tusarniaanermut akissutigineqartut siunnersuummut ilanngunneqarput.

Taamatut oqaaseqarlunga siunnersuut Inatsisartunut suliassanngortippara.

Per Berthelsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (S).

Naalackersuisumut qujavunga. Maannalu partiit oqaaseqartuinut, siulliulluni Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit. Takanna.

Debora Kleist (IA)

Qujanaq.

Siullermik oqaatigissavara saqqummiussassaq una Kattusseqatigiit Partiiat peqatigalugu saqummiunneqassammat.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut pineqartoq nutaajunngilaq. Klassinut annernut aningaasatigut tapiissuteqartarneq Landsråditoqqat 1978-imi 8. klassiniit qummut tapiisarneq allartippaat. Tamanna 1982-imi Inatsisartut peqqussusiornerisigut nanginneqarpoq, 2006-imilu massakkut atuuttoq naqissuserneqarluni, tassalu ukiuni qulini pinngitsoorani atuartussaataaermmut tunngasoq.

Ilisimalluarparput siunnersuut manna siornatigut naalackersuisuusarsimasut suliaannik nangitsinerummat, maannakkummi 10. klassi tikillugu atuartut Meeqqat atuarianni atuartutut naatsorsuussaalerinikummata.

Inatsisartut peqqussutaata 2006-imeersup Meeqqat atuarfianni klassini qulliunerusuni atuartunut tapiissuteqartarnerup atorunnaarsinneqarnissaanik siunnersuut manna suli nalilersugassartaqartutut misissugassaqartutullu Inuit Ataqatigiinnit Kattusseqatigiit Partiianniillu isigaarput.

Isumaqarpugut peqqussutissatut siunnersuummi, pingaartumik eqqugaasussat kikkuunerinut qanorlu taakkununga kinguneqarnissaanut tunngasut suli ersarissumik tamakkiisumillu nalilersugassaasut.

Pingaartumik isiginiakkavut tassaapput tusarniaanerni akissutit ilaatigut imaannaanngitsut SIK-mit IMAK-imiillu akissutigineqarsimasut.

Pineqartut ajornerusumik atugaqalinnginnissaat qularnaartariaqartoq pingaartipparput, soorlu SIK-p akissutimini aamma pingaartikkaa. Maluginiagarput alla aamma tassaavoq Naalakkersuisut nassuiaatiminni ersarissumik oqaatigisaat, tassalu atuarfinni annernut tapiissuteqartarunnaarnikkut tamanna atuisut ajornerusumik atugaqalernissaannik nassataqanngitsoornaviannngitsoq.

Ilinniartitsisut kattuffiata IMAK-ip siunnersuut pillugu oqariartuutai sukumiisut isiginiartariaqartutut aamma isigaavut, taakkumi ulluinnarni pineqartunik malinnaasuupput, inuuniarnikkullu atugaat pillugit ilisimasaqarnerpaajullutik. IMAK isumaqatigaarput ilaatigut imaattunik allammat, issuaaneq aallartippoq:

“Taamaattumik IMAK-imit kaammattuutigineqarpoq isumaginninnermut tunngasut ilanngullugit meeqqanut inuusuttunullu tunngasunut ilivitsumik pilersaaruteqartoqalersinnagu siunnersuut naammassineqassanngitsoq. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqarpoq allanik taarsiissuteqarani tapiissutit piiginnarneqassappata ilaqtariit meerartallit atugaasa assigiinnginnerat annertuseriartiinnarneqassasoq.” Issuaaneq naavoq. Oqariartuut ersarissoq isumaqatigaarput, ataatsimiititanilu susassaqartuni nalilersuinermi ilanngunneqarnissaa kissaatigalutigu.

Pisariaqartipparput peqqussutissatut siunnersuutip aappassaaneernejannnginnerani ataatsimiititaliani pineqartunut susassaqartuni sukumiisumik suliarilluarneqarnissaa.

Taamaattumik inassutigissavarput suliaq Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermit, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliami nalilersorluarneqassasoq. Aamma ilanngullugu pingaartipparput siunnersuutip aappassaaneerneqannginnerani Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliami sukumiisumik misissorluarneqarnissaa.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Qujavugut Debora Kleist, Inuit Ataqtigiit oqaaseqartuanut. Tassunga tunngatillugu oqaaseqartoqarsinnaaneranut periarfissaq ammarpoq, siulliulluni oqaaseqarumavoq Aleqa Hammond, Siumut. Takanna.

Aleqa Hammond (S)

Meeqqat atuarfianni klasseni qullerni atuartut atuarteranni tapiiffigineqarterat peerneqartussanngorpoq Inuit Ataqtigiit oqaaseqartartuaninngaanniit. Takusinnaanngilara siunnersuummut isumaqataanersusi akerliususiluunniit. Qanoq inissisimavisi? Peerniarpisigit imaluunniit atatiinnarniarpisigit?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Debora Kleist, Inuit Ataqtigiit Kattusseqtigiit Partiiatalu oqaaseqartuat. Takanna.

Debora Kleist (IA)

Qujanaq apeqqutinnut. Tassani pingaartipparput uagut soorlu oqariartuutigisaripput ataatsimiititaliani arlalinni sukumiisumik misissuiffigineqarnissaa kissaatigaarput. Maannakkut uagut oqariartunngilagut naami imaluunniit aappi, ammatikkusupparput suliassaq pingaaruteqaqimmat aamma piffinni kingullerni eqqartoriikkat aallaavigalugit taamatut suliaqarnissamut ataatsimiititaliat qulaajaalluarnissaat pisariaqartipparput.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Tullinnguulluni oqaaseqarumavoq Jens Immanuelson, Siumut. Takanna.

Jens Immanuelson (S)

Qujanaq.

Inuit Ataqatigiit saqqummiussassinni imatut allappusi “Isumaqarpugut peqqussutissatut siunnersuummi pingaartumik eqqugaasussat kikkuuneri inatsimmi erseqqissumik allaqqavoq angajoqqaat aningaasatigut appasinnerpaatut inissisimasut meeraat atuartuunersiutisiaqartartut”. Itinerusumik nassuiarneqarsinnaava kikkuunersut, qanoq paasisariaqarnersoq?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit Kattusseqatigiit Partiiatalu oqaaseqartuat. Takanna.

Debora Kleist (IA)

Qujanaq apeqqutinnut. Tassani aamma qulaajarusutatta ilagaat KANUKOKA-mut saaffiginnissuteqarpugut nalunnginnatsigu atuartuni angajullerni 9.-10.klassimi atuartut 1.800-ut akornanni, paaserusunnaqigami qanoq amerlatigisut taamatut atuarnermut tapit peerneqarneratigut eqqugaanissaat. Taanna qulakkeerniarlugu aamma tassunga saaffiginnissuteqarpugut suliamilu tassani ataatsimiititaliamut ingerlateqqinneqarnerani sukumiisumik tamakku aamma qulaajarneqarniassammata.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Qujanaq. Ttaava oqaaseqaqqikkumavoq Aleqa Hammond, Siumut. Takanna.

Aleqa Hammond (S)

Apeqqutigerusukkiga taakku kisitsisit eqqartukkatit pisortatigoortuuppat? Taavalu aamma aappaatigut apeqqutigerusuppara Inuit Ataqatigiit ilisarnaatissi ilagaat sorsuutigalugulu inuiaqatigiinni pissakinnerusut illersussallugit, uanilu ilaqutariippasuit pissakinnerusut aammalu atuartuuteqartut 8. klassimiit qummut annertunerusumik suli pissakinnerulersinneqartussaasut, taanna peqataaffiginiarpisiuk?

Finn Karlsen, Siulittaasupa tulliata sisamaat (A).

Taava Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit Kattusseqatigiit Partiiatalu oqaaseqartuat. Takanna.

Debora Kleist (IA)

Qujanaq apeqqutinnut. 9.klassimi atuartut 900-t missaanniittut taavalu 10. klassimi aamma 900-t missaanniittut taanna kisitsit pissarsiarinikuuarput, taamaammat 1.800-t allassimavoq.

Taava uanga paasissutissat kisitsisit pisortatigoortut neriuppunga tunisinnaassallutit. Uanga pissarsiarisakka taamaapput. Taavalu ilumoorpoqm Inuit Ataqtigiinni tapersorsorparput uku pissakinnerusunik meeqqanik, Inuit Ataqtigiit tapersorsortuarparpaat pissakinnerusunut ilaqtariit meerartallit ikiorserneqarnissaat aamma taanna tunngavigerpiarlugu, taamaammat suliassap uuma sukumiisumik qulaajaaffigineqarnissaa misissorneqarnissaalu piumasaraarput ataatsimiititaliami pingaartumik pingaaruteqarluinnartumik pingasunut ingerlateqqinnissaanut, taamaammat oqariartuutit Inuit Ataqtigiit isumaa qimanngilaa uani.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Qujanaq. Taavalu tullinnguulluni oqaaseqarniarpoq Kristian Jeremiassen, Siumut. Takanna.

Kristian Jeremiassen (S)

Siulittaasoq qujanaq.

Uani saqqummiunneqartuni maluginiarpara atuartut pineqartut ajornerusunik atungaqalinnginnissaat aamma siunertarineqartoq. Meeqqat atuarfianni atuartut aningaasanik pissarsisartut taakkuupput angajoqqaavi isertitakinnerpaat, angajoqqaallu imaluunniit ilaqtariit aningaasanik annikinnerusunik pissarsisaleraangamik soorunami annertoorujussuarmik malugisarpaat. Taava uani siunnersuummi oqaatigisariaqarpara suliarilluugaanngitsumi aamma tuaviuussami aamma kingunissai qanoq ittuussanersut qulaajarneqarsimannngitsumi aamma illit saqqummiussanni oqarnertuut taama oqarputit. Taava una apeqqtiginiarpara, sooq itigartilluaannannginnassiuk, naak uani oqaatigereeraluarit suliaq tukattumik suliarineqarsimasoq aamma tuaviuussamik suliarineqarsimasoq, aammalu oqaatigalugu pissakinnerit tapersersugarigisi. Kisiannili uani aamma pissakinnerit ajoraluartumik aningaasanik piiiaaffigilerpasi. Sooq itigartilluaannannginnassiuk suliaq taama tukatsigisumik suliarineqarsimasoq? Uanimi isummernaveersaarassi itigartissallugu akuerissallugiluunniit.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Qujanaq aperisumut Kristian Jeremiassen, Siumut. Taava Debora Kleist, Inuit Ataqtigiit oqaaseqartuat. Takanna.

Debora Kleist (IA)

Qujanaq.

Qujanaq apeqummut. Tassa qulakkeerniarparput, imaanngilaq isumaqannginnatta, kisianni qulaajagassat assigiinngitsut qulakkeerniarlugit ataatsimiititalianut assigiinngitsunut ingerlapparput, pissutigalugu uagut oqariartuutiguartaratsigu aamma Inuit Ataqatigiinninngaanniit ilaqutariit pissakinnerusut illersortuarlugit, una pipallataq imaalipallakkamik tunngasumik illit nammineq taanna akisussaaffigissavat, uanga uani oqariartuutinni taamak oqaaseqannginnama.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Qujanaq. Tullinguullunilu oqaaseqassaaq Jens Immanuelson, Siumut. Takanna.

Jens Immanuelson (S)

Qujanaq.

Aalajangiiffigissatut siunnersuutip siullermeerneqarnerani Inuit Ataqatigiinninngaanniit isummerfiginngilarsi, tamaallaalli innersuussutigalugu aappassaaneernejarnissaanut ataatsimiititalianut susasaqartunut ingerlatinneqassasoq. Soqutiginaraluarpoq erseqqissumik isummamik Inuit Ataqatigiit aalajangiussaqaarsimanersut, inuiaqatigiut naalaartut aamma eqqarsaatigalugit.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Qujanaq. Taava oqaaseqartoq Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit. Takanna.

Debora Kleist (IA)

Qujanaq.

Oqaqqiinnassaanga uani siunertaraarput qulaajaanikkut suliassat assigiinngitsut ingerlafissat pitsanngorsaattissallu uuma siunnersuutimut attuumassutillit tamaasa qulaajarusullugit taamatut ingerlagatta.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Taava tullinguulluni oqaaseqarniarpoq Aleqa Hammond, Siumut. Takanna.

Aleqa Hammond (S)

Aamma qineqqusaarfiup nalaani tusartarpagut Inuit Ataqatigiinninngaanniit aamma oqartoqartartoq meerarpassuit kaallutik atuariartortartut, atuariartortut atuarfimmiluunniit iluamik nerisassaqqanngitsut. Aamma massakkut ilaqutariit pissakinnerusut annertuumik sulii eqqorneqartussaapput, S.I.K.-p oqariartuutigereerpaa annertuumik kinguneqartussaasoq, IMAK-ip oqariartuutigereerpaa aamma illit nammineq issuarlugu oqaatigaat, partiini aamma uagut oqaaseqarnitsinni takuneqarsinnaavoq, tamatta takusinnaareerparput annertuumik ilaqutariinnut aningaasatigut eqquisussaasoq. Ilissi naalakkersuisooqatigiinnermi isumaqatigiissuteqarfigaarsi suliniuteqarniarlusi ilaqutariinnik eqquinerlunngitsumik. Suna qulaajarniarpisiuk paasiniassallugu ilaqutariinnik eqquinerlunnginnersi? Eqquisussamik tamarmik tikkuisumik oqaaseqarpoq, sunaana qulaajarniarissi?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taava oqaaseqartoq Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit. Takanna.

Debora Kleist (IA)

Qujanaq.

Tassunga qulaajanermi aamma periarfissanik assigiinngitsunik aningaasatigut tassunga aningaasat tassanngaanniit tiguniarneqartut allatigut ujartuiffiqineqarnissaannut aamma periarfissat qulaajarneqarsinnaapput tassani ataatsimiititaliani. Assersuutigalugu taasinnaavara imaassinnaavoq Inatsisartut paasisassarsiorlutik angalanermiinna immaqaa aningaasat tassanngaanniit aamma tiguneqarsinnaapput, imaluunniit aamma taakku killiliussat 0-iminngaanniit 130.000-inut isertitat isertitanut killiliussaqaq aamma periarfissaapput taakku misissuataarnissaannut. Tassa taakku ataatsimiititaliap innersuunneqartut aallaavigisinnaasaat aamma misissuiffiqalugit, taamaalillutalu qulakkeerniarlugu eqquinissarput annernannginnerpaaffianiitikkusullugu.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taava maannakkut Naja Petersen, Atassut, oqaaseqarniarpoq. Takanna.

Naja Petersen (A)

Qujanaq.

Uuanga apeqqutiginiarpara siulima oqaatigeriigaat uteqqinngikkaluarlugit, tassa 2005-imi Inuit Ataqatigiit naalakkersuisooqatigiinnissami aatsioqataagamik tassani peqataaffigaat Nunatsinni

meeqqat atuartut 9. klassimiit qummut tamarmik atuartuunersiuteqalernissaannut periarfissinnissaat suliarissallugu, tassa atsioqataaffigisaat. Massakkut apeqqutigerusuppara finanslovissaq saqqummiunneqarmat massakkummi aamma nalaakkersuisuutitaqarassi, suna pillugu meeqqat atuartuunersiutaat peersivinneqarnissaat peqataaffiginerissi, aammalu suna pillugu massakkut isumarsi tassunga pisimanersoq, tassa pīiaaffiginninnissamut sipaarniarneq peqqutaanerluni immaqaluunniit allanik peqquteqarpisi?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Qujanaq. Taava oqaaseqartoq Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit. Takanna.

Debora Kleist (IA)

Apeqqummut qujanaq.

2005-imi pisimasut uanga oqaaseqarfigerusunngilakka, kisiannili peqqussutit Inatsisartut suliarisimasaat 2002-meersoq aammalu 2000 peqqussutissameersut qulakkeerpaat Meeqqat atuarfianni ukiut qulit atuartussaataaneq, tassungaana suliaqarnermut atatillugu immikkorluinnaq imakersaritsigisumik taaneqarnikuunngilaq meeqqat atuartut angajullit tapiinut tunngasut. Taamak akissuteqaannarusuppunga.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taava maannakkut tullinnguuppoq Ruth Heilmann, Siumut. Takanna.

Ruth Heilmann (S)

Qujanaq.

Ilaatigut apeqqutissakka apeqqutigineqareeraluartut kisianni itisileeqqilaarnissat kissaatigissavara. Siunnersuut taamak annertutigisumik pissakinnerusunut eqquisussaasoq nalunngereerlugu aammalu uani oqaaserisanni misissuilluaqqaarani soorlu taamatut siunnersuutaasimasoq nalunngereerlugu, sooq siunnersuut tunuartinniarnianngilisiuk imaluunniit allannguutissat siunnersuuteqassamaarpisi? Uani isuma silaannarmiit puttuttua? Silaannarmiit puttuttuusinnaanngilaq, taava suminngaanniit isuma puttuttuusimanersoq paaserusunnarpoq. Taanna ilissi taamatut iliornissaq politikkerivisiuk, Inuit Ataqatigiit?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taava oqaaseqartoq Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit.

Debora Kleist (IA)

Qujanaq.

Iluamik paasilluanngilara puttuttuusoq sunaana, suna pinerit. Soorunalimi suliaq aatsaat siullermeerneqarpoq aamma tassani periarfissaqarpugut kikkuugaluaruttaluunniit nalilersueqqinnissamut. Nalilersueqqinnerit aamma una malitsigaa imannak isummeratta, taavalu aamma ataatsimiititalianut allanut ingerlateqqinnissaanut kaammattuuteqarluta.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Taavalu maannakkut Hans Enoksen, Siumut, oqaaseqarniarpoq. Takanna.

Hans Enoksen (S)

Qujanaq Siulittaasoq.

Aatuartut anginerusut tigusartagaannik appaaniarneq tupigusuutigilaanngitsuunngilara, pissutigalugu ukiarmili aammalu qineqqusaarnerup nalaani maani naalakkersuisooqataasut tamarmik, Kattusseqatigiit Partiiat, Demokraatit, Inuit Ataqatigiit nipituuliornerpaallutik milliallutillu oqariartuutigisaqattaarmassuk meeqqat kaallutik innartarnerat akueriinnarsinnaajunnaarparput. Kisianni massakkut akisussaaffimmik tigusigassi takusinnaavarput pissakinnerusunik illersuineq sumiginnarneqalersoq, taannalu uagut Siumumi akuerinngilluinnaqqissaarparput makku pissutigalugit, ineqarnermut akiliutissat qaffanneqarnissaat suaarutigineqareerpoq, tassalu inissat akitsortussanngorput. Meeqqat kaallutik atuariartortartut ullut tamaasa milliaatiginikuuarsi, kisianni massakkut eqqaassaarnikuuasi taakku, pissakinnerpaat illersorneqarneranngooq massakkut sulii attallugu oqariartuutigaarsi. Pissakinnerpaanuku eqqorneqalersut. Taanna ilumut illersuinerunersoq ersarissumik paaserusupparput.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Ingerlaqqinnginnitsinni oqaatigilaassavara kaammattuutigalugu allamut sangusaqattaarpallaarnata massakut una qulequtaq pineqartoq tunngavigalugu apeqqutit ingerlanneqarput, imaluunniit oqaaseqaatit. Soorunami allatut ajornartumik taamatut kaputartuusilaartoqarsinnaavoq, kisianni ingasaannaveersaartariaqarpoq aamma oqalliffissaq killeqarami.

Taava oqaaseqartoq Debora Kleist, Inuit Ataqtigiit.

Debora Kleist (IA)

Oqariartuutigiinnarsinnaavara Meeqqat atuarfianni anginerni tapiissutit pivagut, taannalu aamma tunngavigalugu saqqummiivunga. Aamma tassunga saqqummiinermut ilaavoq meeqqat pissakillioortut, taakkununga tunngatillugu qulaajaaqqinnissaq tunngavigalugu nipangiutiinnarneqanngilaq, ersarissumik paasiniaaqqinnissaq tunngavigalugu taakkununga ingerlatitseqqippugut. Meeqqat kaattarnerannik maannakkut isumaqarpunga oqaaseqarfiginiarnagu uaniinngimmat, meeqqanut angajullernut atuarnermut tapiissuteqartarnek pineqarpoq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tullia sisamaat (A).

Qujanaq.

Erseqqissaatigilaassavara immaqa paatsuunganalaartumik oqarsimasinnaagama, kisianni assersuuteqalaarsinnaaneq soorunami allatut ajornartumik periarfissaasarmat taanna annikitsunnguamik oqaatigaara atorneqarsinnaavoq, kisianni samungarsuaq sangunagu assortuuttoqalaarsinnaaneq tassunga oqallinnermut tunngatillugu, taamaammat taanna allamut sangulaarsinnaaneq peqqunngikkaluarlugu kisianni assersuutinik takkuttoqarpat soorunami taamaaliortoqarsinnaavoq naatsunnguamik. Taava massakkut tullinnguuppoq Aleqa Hammond, Siumut.

Aleqa Hammond (S)

Aatsaaqqinnaannguaq oqaaseqarninni oqarputit Meeqqat atuarfianni klassini qullerni atuartut tapiissutigisartagaasa piinnginnissaannut tunngatillugu periarfissanik nutaanik misissuiniartusi, taava Inatsisartut paasisassarsiorlutik angalasarneranngaanniit aallertoqarsinnaasutut taamatukanneq nipeqartumik oqartutit. Uani aningaasalersorneqareerpoq, qulakkeerneqareerpoq aaqqissuussineq ingerlareersoq allaninngaanniit aallerluta aningaasalersortikkusuppisiuk ingerlatiinnarlugulu? Taamannanguna isumaqartusi?

Finn Karlsen, Siulittaasup tullia sisamaat (A).

Taava oqaaseqartoq Debora Kleist, Inuit Ataqtigiit. Takanna.

Debora Kleist (IA)

Qujanaq apeqqtinnut.

Periarfissanik ujartuinnermi taakku periarfissatut aningaasat aallerfigisinnaasutut oqaatigaarput.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taava tullinnguuppoq Bitten Høegh-Dam, Siumut. Takanna.

Bitten Høegh-Dam (S)

Qujanaq.

Qineqqusaarnermi eqqaamaniariga, eqqaamanerlunnikkuma, Inuit Ataqatigiit Kujataani neriorsuutigineqartartoq peerneqanngilluinnuqqissaassasoq tapiissutigisartagaq taanna meeqqamut, tamatigoruinnaq eqqaamaniariga, eqqaamanerlunnikkuma, neriorsuutigineqartoq, killormorluinnaq suli ajunnginnerusumik naligiinnerusumik inooqqulluta neriorsuutigineqartartoq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Qujanaq. Taava oqaaseqartoq Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit. Takanna.

Debora Kleist (IA)

Qujanaq apeqqtinnut.

Qineqqusaarnermi oqariartuuteqarsimasumut tunngatillugu uanga akinianngilanga, uanga inuit allat qineqqusaarnerisa nalaani oqariartuutigisimasaat oqaaseqarfiginianninnakku. Qineqqusaarnermi qineqqusaarsimapput, unaana pineqartoq atuartut atuarnermi tapiissuteqartarnerannut tunngasoq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taava maannakkut tullinnguuppoq Kristian Jeremiassen, Siumut. Takanna.

Kristian Jeremiassen (S)

Qujanaq.

Aatsaannguaq apeqqtigisara ilaatigut akineqanngimmat, ilaatigut imatut oqartoqarmat tassa taakku atuartut eqqorneqartussaasut, taavalu nassataqalertussaasoq ajornerusumik. Sooq ajornerusumik kinguneqartussaqaq allamillu pitsaanerusumik siunnersuuteqanngitsoq itigartiinnannginnassiuk? Tassami aatsaannguaq aamma oqarputit aningaasat suminngaanniit aaneqarsinnaanersut eqqartorlugit. Isumaqarpunga aamma mianersortariaqartugut maani ataatsimiinnitsinni, sunalu

eqqaallugu tigupallallugu tunngavilersuutigalugu. Suna tamarmi inatsisitigut aaqqissugaasarpoq aammalu taakku isumaqatiissutit iluanni finanslovimi inisseqqasarlutik.

Taava erseqqissalaaruk oqareerlutit ajornerusumik kinguneqartussa qaaruna itigartiinnanngilisiuk? Aamma oqaatigaat inatsissaq taanna imaluunnit peqqussut atorunnaarniarpoq misissorluarneqartariaqarmat. Isumaqarpunga Naalakkersuisup minnerpaamik suna tamaat qulakkeerlugu uagutsinnut Inatsisartunut saqqummiuttariaqaraa, piareerpallu uagut maani Inatsisartut ataatsimiittarfianni suliarisussaagipput isumaqarpunga, tassa suleriaaseq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Ingerlaqqivitsinnata oqaaseqarfigilaartariaqarpara. Ersarippoq Inuit Ataqtigii saqqummiinnermini isummerfigisimanngikkaat, kisianni apeqqarissaarfigineqarnermini erseqqissumik oqareerpoq aningaasanik uanngaanniit uanngaanniillu tiguisinnaagaanni immaqa periarfissaqassasoq, aningaasank ujarlernissat neriorsuutigaat, angalanermi aningaasaliissutininngaanniit tiguneqarsinnaasut. Taamaattumik utikajaarinissaq pisariaqanngilaq, erseqqippoq massakkut Inuit Ataqtigii aamma piumassuseqarfigaat aningaasanik ujarliutissallugu.

Taava maannakkut tullinnguuppoq Per Berthelsen, Siumut. Takanna.

Per Berthelsen (S)

Debora Kleist, Inuit Ataqtigiiinninngaanniit, neriuppunga uku marluk isumaqatigiissutigisinnaallugit, tassalu aningaasat pineqartut tunuani immata inuusuttuararpassuit. Ilaa taanna isumaqatigiissutigisinnaavarput? Aamma neriuppunga isumaqatigiissutigisinnaasarput tassaasoq uani pineqartut inuusuttuaqqat tassaammata ulluinnarni nammineerlutik kissaatigisaminnik pisisinnaanissamik pisariaqartitsilernikuusut assigiinngitsutigut. Taavalu aamma neriuppunga isumaqatiissutigisinnaagipput una aaqqiissut naak aningaasanik tunniunneqartartunik nikinganeqaraluartoq tamanut atuutsinneqarnermigut naligiissumik pineqarnertut oqaatigineqarsinnaasoq, uanga uani tupigusuutigingitsuuunngilara, aammalu taamaattumik Debora Kleist apererusullutit suleriaaseq taanna ilumut tapersorsornerit? Tassa piaariarluni aatsaat qanoq sunniuteqarnersoq misissuineq, uanga isinnik isigalugu suleriaaseq eqqortoq tassaasariaqaraluararmat misissukkat tunngavigalugit arlaannik iliuusissamik aalajangiineq, uanga taanna

tupigusuutiginningsuunginnakku matumani anersaaruluutigaara, paasiniarlugu Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit, illit suleriaaseq taamaattoq tapersorsornerit?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Oqaaseqartoq Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit. Takanna.

Debora Kleist (IA)

Qujanaq.

Erseqqissarusuppara paaaneq suli pinngilaq, suliaq ingerlavoq, aatsaat siullermeerneqartutut taassuma suliaq tapiissutinik, taanna pisoralugu, tapiissutinik inuusuttuaqqanut atuarnermut tapiissutit, suli naammassineqanngilaq. Suliaq suliarineqarpoq, pinngilaq suli, taamaammat aamma sukumiisumik qulaajarneqarnissaa eqqartoqqinneqarnissaalu uagut Inuit Ataqatigiinninngaanniit pingaartipparput.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taava tullinnguuppoq Hans Enoksen, Siumut. Takanna.

Hans Enoksen (S)

Qujanaq Siulittaasoq.

Uagut ilungersuupparput suli attatiinnarneqarnissaa, t pissutigalugu ilaatigut aamma partiini maani tamaginni oqariartuutigineqaqattaarmat piffissami kingullermi isertitagut naligiinngingaaramik amerikamiunilluunniit suli ajornerupput naligiinnginnersui. Innuttaasut isertitakingaarmata ikiorneqartariaqarput. Taama oqaluutigaluni isertitakinnerpaat nunaqarfimmiut isorliunerusuni najugallit, piniartukkormiut, aalisartukkormiut meeraasa paaaffigineqarnissaat massakkut suliniutigalugu ingerlapparsi. Aap, suli peerneqanngilaq, suli ingerlavoq, kisianniuna pearniarlugu massakkut siunnersuutigigaat. Taanna akuerineqarsinnaanngilluinnaqqissaarpoq, aamma Naalackersuisut aningaasanut inatsisissami siunnersuuteqarput 25 mio. koruunit suussusersineqanngitsumut atugarissaarneq pillugu suleqatigiissitaq sulereerpat atugassanngortinneqassasoq. Soormi tassanngaanniit taava tiguneqareerniannngillat, aningaasat isaasalerlugu isertuussamut ikineqarsinnaanngillat? Inuiaat taamatut sullinneqarsinnaanngillat, Inatsisartunut ilaasortat paasisariaqarpaat aningaasanut inatsit akuerissagunikku tamaavisa

ersarissumik, sukumiisumik nassuiaatigineqarnissaat. Akuerinngilarput anguniagaqarnersi pissakinnernik piaaniarneq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Oqaaseqartoq Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit.

Debora Kleist (IA)

Qujanaq.

Oqariartuutit tiguara, aamma neriuppunga ataatsimiititaliani taakkuninnga suliaqaqqittussani eqqaamaniarneqarumaartoq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Oqaaseqartussat amerlammata eqqaasitsissutigeqqilaassavara, saqummiussami ilumoorpoq isumerfigineqanngilaq, kisianni massakut piomassuseqarput Inuit Ataqatigiit sinnerlugit oqaluttoq aamma aningaasatigut ujarlersinnaanissamut ataatsimiititaliaq aqputigalugu, taamaattumik massakut uteqattaarnersuaq piunnaarlugu, erseqqippoq Inuit Ataqatigiit aamma piomassuseqartut taakku ingerlateqqinnissaannut, taamaammat taakku uteqattaanngikkaluarlugit massakut apeqqutinut naatsunnguamik immikkut allaanerulaarsinnaasumik peqarussi apeqquteqartariaqassaasi.

Taava tullinnguulluni Aleqa Hammond, Siumut, aperissaaq. Takanna.

Aleqa Hammond (S)

Qujanaq.

Inuit Ataqatigiit atugarissaarnerulernissamut suliniuteqarniarlutik ataatsimiititaliarsuarmik pilersitsiniarput inuiaqatigiit atugarissaarnerulerseqqullugit, maannalu ullumi oqaluuserisarput inuiaqatigiinnut atugarlunnerulersitsisussaavoq. Taanna apeqquserneqartariaqanngilaq qulaajarneqartariaqanngilarluunniit, taamak erseqqaritsigaaq. Ilaqutariit aningaasaqarniarneranut annertuumik eqquissaaq, pissakinnerusut atugarisaannik annertuumik eqquissaaq, aallaalluunniit immaqa aamma kinguneqarsinnaavoq 8. klassimiit qummut atuartut atuartuunersuutaasa peerneqarnerisa kingunerisaanik allatut ajornartumik sulisariaqalertariaqarput ilaqutariinni aningaasakilliornerit peqputigisaannik, taavalu tassuunartaatigut ilinniartitaanikkut

ajorseriaataasinnaalluni. Naalackersuisut siulittaasuat ammaanermi oqalugiarnermi ilinniartitaaneq kisimi siunissaasutut eqqartorpa. Uumap ulorianartorsiortissinnaavaa peersinneqarnerani, taamaattumik apeqqutigerusuppara Inuit Ataqtigiit oqaaseqartartuat tappikani nikorfagavit una Naalackersuisuninngaanniit siunnersuut misissorneqarluagaangitsoq, suliarilluagaangitsoq kingunissaanillu arlaannaatigulluunniit misissuiffigilluarneqarsimanngitsoq apeqqusinnigilluasaarlugu itigartinneqartariaqanngila aatsaallu suliarilluagaappat Inatsisartuni qaqqinneqartariaqartoq, taamatut isumaqanngilasi?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Oqaaseqartoq Debora Kleist, Inuit Ataqtigiit. Takanna.

Debora Kleist (IA)

Qujanaq.

Inuit Ataqtigiinninngaanniit suliap uuma inaarsarneqarneranut sukumiisumik oqaqqissaanga sukumiisumik assigiinnigitsut qulaajarneqarnissaannut suleqataarusukkatta, aamma meeqqat pisariaqartitaannut uagut suleqataarusukkatta. Taamaammat suliap uuma ingerlaqqinnissaanut peqataarusuppugut, ataatsimiititaliat pingasut taakkua innersuussutigineqartut suleqatigalugit, tassuuna aamma assigiinnigitsutigut oqariartuutit pitsanngorsaatillu suleqatigiinnikkut qaffassarneqassammata, qaffanneqassammata, ersarississammata.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taavalu Karl Lyberth, Siumut. Takanna.

Karl Lyberth (S)

Siulittaasoq qujanaq.

Akuerisinnaagukku uani issuaalaassaanga allaqqasumi Inuit Ataqtigiinninngaanniit saqqummiunneqartoq, issuaavunga: “Taamaattumik IMAK-imit kaammattuutigineqarpoq isumaginninnermut tunngasut ilanngullugit meeqqanut inuusuttunullu tunngasut ilivitsumik pilersaarusiortoqalertinnagu siunnersuut naammassineqassanngitsoq”, issuaaneq naavoq. Aamma ataani atsinnerulaartumi allassimavoq: “Tamanna oqariartuut pilersaarusiortoqannginnerani pisoqannginnissamut oqariartuut Inuit Ataqtigiit isumaqatigaa”, tamakkiisumik isumaqatigigaat. Apeqqutissara unaavoq, sunaana isumaginninnermut tunngasunik tassungalu ilanngullugu

meeqqanut inuusuttunullu tunngasunik ilivitsumik pilersaarut pineqartoq, aamma taanna pilersaarut taaneqartoq qaqugu naammassinissaat naatsorsuutigivisiuk?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Oqaaseqartoq Debora Kleist, Inuit Ataqtigiit. Takanna.

Debora Kleist (IA)

Qujanaq apeqqutinnut.

IMAK-imiit issuakkat ilumoorpoq taamatut IMAK oqariartuuteqarpoq naammassineqanngitsumik qulakkeerneqanngitsumillu qanoq tapiissutit arlaatigut piivinneqarneritigut eqqugaasussat annernannginnerusumik pineqarnissaannut tassani oqariartuuteqarnerat taperserparput. Tassani ataatsimiititaliat eqqarsatigalugit Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliami atuarnermut tunngasortaa eqqartorsinnaavaat, taavalu aamma Ilaqtariinnermut Ataatsimiititaliap isumaginninnermut tunngasortaa, tapiissutit assigiinngitsut eqqarsaatigalugit tassuunatuut sukumiisumik eqqartuinermini aamma iserfigisinnaavaat, pisortatigut tapiissutigineqartartut assigiinngitsorpasuartigut arlaatigut periarfissat pitsaanerusumik aaqqissuunneqarsinnaanerat. Qaqugu naammassinneqarnissaa uanga maannakkorpiaq oqaatigisinnaanngilara, ataatsimiititaliaq aamma sulisussaq taakku soorunami suliaqaqqaassapput, periarfissaq atorluassavaat tassani suliaqarnermi.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taavalu Hans Aronsen, Inuit Ataqtigiit. Takanna.

Hans Aronsen (IA)

Siullermik qujassutigilaassavara una Siulittaasoqarfiup siullermik oqarnermini isummersimannginnermik taammagu naqqiissuteqarlunilu Inuit Ataqtigiit isummersimanerannik tunngavik una Inuit Ataqtigiit saqqummiisuata nammineq nalunaarutigisaa, tassami ersarilluinnarpoq isummerneq Inuit Ataqtigiinninngaanniit sumut sammitinneqarnerisooq, naak ilaatigut isummerniapiloornermik aammalu isumminnginnermik taagorneqaraluartoq. Unalu apeqqutissama siulliup, tassa ilaatigut oqariartortoqarmat suliarilluagaanngitsumik nipeqartitsiniaaneq illit taanna paasiviuk?

Taavalu aappaattut, aamma tiimit taakkunani meeqqani atuartuni, tassa 9.-10. klassini tiimit piffissarititaasut qaangiukkaangata aamma qaangiuttoorneqartarami taakku aningaasat tigusinnaajunnaarneqarlutik. Taakka ersarissumik arlaatigut nassuiaalaarsinnaavigit? Paasinarpa? Soorlu atuanngitsoornerit allallu pigaangata qaqugukkut tigusinnaajunnaarneqartartut. Qujanaq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Ingerlavitsinnata oqaatigilaassavara Siulittaasoqarfiup isummertinneqarneranut oqaaseqaravit. Inuit Ataqaatigiit uani erseqqissumik taperserlugu itigartilluguluunniit oqaaseqannginneranut tunngatillugu oqarpunga, nalilersuiniarsarimmata. Tassa isummerfigineqanngilaq eqqortumik, aalajangersumik, taamatut tamatta paasisinnaavarput. Ataatsmiitsitaliami nalilersuiumapput, aamma oqaaseqartup nammineq erseqqissaqattaarpaa taanna ataatsimiititaliami nalilersoqqaarlugu aatsaat isummerfiginiarlugu. Taamaattumik erseqqissumik oqarpunga aalajangersimasumik isummerfigineqanngilaq, taanna arlallit aamma paasereerpaat, taamaammanuna oqaluttorsi nassuiaasaqattaartoq ataatsimiititaliami nalilersoqqaarlugu paasiniagassatut paasiniaqqaarlugu aningaasanik arlaannik aallerfissaqarsinnaanersoq, taava immaqa taperserumaarlugu imaluunniit itigartikkumaarlugu. Naluara, taamaattuminguna naatsunnguamik oqaannartunga ersarissumik isummerfigineqanngilaq. Taanna uteqqissavara oqaluttussi arlaleriarlugu erseqqissaqattaarpaa.

Taava oqaaseqartoq Debora Kleist, Inuit Ataqaatigiit. Takanna.

Debora Kleist (IA)

Qujanaq.

Qujanaq apeqqtinnut. Uku tiimit peqanngittarnermut tunngatillugu paasinnguatsiarpara qaammatit ilaani atuartut angajullerni 9.-10. klassimi atuartut ilaatigut 8 tiimit tikillugit peqanngissinnaasarput, taavalu taanna sipporunikkut atuarnerminni tapisisinnaanngillat, qaammatilli ilaanni akunnerit qulit, tassa apeqqutaavoq qaammatit ullut atuarfiusussat qanoq amerlatigineri, soorlu februaari naatsukullaavoq, taava tassani 8 tiimit qaangissanngilaat atuarnermi tapiissutinik pissagunik, taanna pisoralugu.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Ingerlaqqinnginnitsinni oqaaseqarumallutik kissaateqartut sisamat pereerpata allamut ingerlaqqissaagut. Sisamat allatsereersimasut taakku oqaaseqarteriarlugit Inuit Ataqtigiit oqaaseqartuat naammassissaaq, taava allamut ingerlaqqissaagut. Utikajaarinerit annertuallaalerput.

Taavalu tullinnguulluni oqaaseqassaaq Jens Immanuelzen, Siumut. Takanna.

Jens Immanuelzen (S)

Qujanaq.

Inuit Ataqtigiit Kattusseqtigiit Partiiallu saqqummiussassinni siullermeerinerimi isummertoqanngilaq. Naalakkersuisooqtigiinneq amerlanerussuteqarfigaarsi, taamaattumik suna inuiaqatitta naatsorsuutigisinnaavaat, taapiissutit ingerlaannarnissaat imaluunniit Naalakkersuisuni siunnersuutip tapersorneqarnera? Siullermeerineq ilaatigut aappassaaneerinermit tikkuussisinnaasarpog, taamaammat pingarpog inuiaqatigiinnut, aamma eqqugaasussat eqqarsaatigalugit, paasissallugu suna naatsorsuutigineqarsinnaanersoq.

Finn Karlzen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Oqaaseqartoq Debora Kleist, Inuit Ataqtigiit, oqaaseqarfiginiaarpuk?

Debora Kleist (IA)

Qujanaq apeqqtinnut.

Inuit Ataqtigiinninngaanniit oqaaseqartartutut erseqqissaatigissavara meeqqat pisariaqartitsisut uagut aamma suleqataaffigerusukkatsigu, taamaammat aamma suliaq siullermeerneqarnerani uunga ingerlaqqinnissaanut taamatut innersuussuteqarpugut.

Finn Karlzen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taava maannakkut Per Berthelsen, Siumut. Takanna.

Per Berthelsen (S)

Inatsisartunut ilaasortaq Hans Aronsen, Inuit Ataqtigiit, ikinngutima oqarnera uani illuatungililaassavara, tassami isummernerunngilaq una pisoq, isummerneq tassaavoq tapersiineq imaluunniit tapersiinningineq. Aamma oqartarpugut sunik saqqummiussani kalaallisut oqaasiliornera aalajangiisuusartoq, uani qulequtaa atualaarpara Siumut aalajangiinermini,

akerliliinermiini tunngavia, tassalu “Meeqqat atuarfianni klassini qullerni atuartut atuarnerminnut tapiiffigineqartarnerat Inatsisartut peqqussutaata atorunnaarsinnera pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut”, tassani taanna erseqqissumik Siumuminngaanniit akerlilerneqarpoq, atorunnaarseqquneqarani, kisianni ujartugarput uaniippoq, Inuit Ataqatigiit innuttaasut, soorlu Jens Immanuelsenip oqarneratut, innuttaasut natsorsuutigisinnaavaat Inuit Ataqatigiit taamatut siunnersuuteqarneq taperserpaat imaluunniit tapersingilaat? Tassami maannamut saqqummiussaq tunngavigalugu isummernissamut qunusutut ililluni suliaasaq allanut miloriunneqartutut ippoq, tamannalu akueriuminaalluni Siumut isaanni isigalugu. Tassami uagut Inatsisartutut pisussaaffippot tassavaoq akuersissalluta imaluunniit naaggaassalluta. Pitsaanerusimassanngikkaluarpa Inuit Ataqatigiit oqarsimagaluarpata, taava misissunissaq aatsaat pereerpat una saqqummiunneqassasoq inassutigalugu.

Finn Karlsen, Siulittaasup tullia sisamaat (A).

Oqaaseqartoq Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit.

Debora Kleist (IA)

Qujanaq.

Apeqqutaanngimmat imatut akinianngilara kisianni tusaatissatut tiguara.

Finn Karlsen, Siulittaasup tullia sisamaat (A).

Taavalu oqaaseqartussat kingulliup tullia Aleqa Hammond, Siumut. Takanna.

Aleqa Hammond (S)

Apeqqutissakka marluupput. Siullertut Qaasuitsup Kommunia eqqarsaatigiinnarlugu, Qaasuitsup Kommuniani 291-it eqqorneqartussaapput pissakinnerusut meerartai, atuarniarlutik atuarnermiini eqqorneqartussat, taavalu aamma Qaasuitsup Kommuniani aningaasatigut ajornartorsioreerput, ikiorserneqartariaqarnissaannik kinguneqarsinnaavoq peqqussutip atorunnaarsinneqarnerisigut, taanna nalunngereerluguluunniit suna qulaajaqqinniarpisiuk?

Aappaattut. Aatsaannguaq oqaaseqarninni Inuit Ataqatigiit sinnerlugit oqaaseqarninni oqarputit ataatsimiititaliami suliarineqaaqqaassaaq nalilersorneqarlunilu, pitsanngorsaatissallu

ersarissarneqarpata isummissallusi. Taava taamannak oqarninni apeqqtigerusuppara, suut pitsannngorsaatissat takorloorassigit?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Oqaaseqartoq Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit. Takanna.

Debora Kleist (IA)

Qujanaq.

Uku pitsannngorsaatissatut qulaajarneqartussatut, siullermik aamma paaserusunnarpoq qanoq amerlatigisut meeqqat atuarfinni angajullerni atuartuusut akornanni taassuma atuarnermut tapiissutit peerneqarneratigut qanoq angitigisumik, qanoq amerlatigisut meeqqat kalluarneqassappat eqqugaasussaassappat? Taamaalillunilu ulluinnarni atugarisaannut tunngatillugu ajornerulersissinnaaneri qulaajarniarneqarput, aamma paaserusupparput kingunissaa qanorpiaq ittuussanersoq, imaanngitsoq isumaqannginnatta.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taavalu Inuit Ataqatigiit oqaaseqartuannut, kingullerpaajulluni oqaaseqassaaq Kaali Olsen, Inuit Ataqatigiit. Takanna.

Kaali Olsen (IA)

Apeqqtigilaarniarlugu, massakkut qimerluualaarpara aappaagumut inatsisissatut siunnersuut. Tassani aningaasat killissaliussat taperneqassagaanni allassimapput, assersuutigalugu 205.000 koruunit tikillugit akissarsiaqaraanni 1.200 koruuningajalluinnarmik atuartoq taperneqartarpoq. Takorloorneqarsinnaanarluni taakku killissaliussat ataatsimiititaliami misissorneqarsinnaaneri eqqugaanerpaat paasilluarniarlugit kikkuunersut, immaqalu allaat amerlanerusut pitsaanerusumik tapersorneqarsinnaanerat siunertarlugu taamatut takorluuisoqarsinnaanarluni?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Oqaaseqartoq Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit. Takanna.

Debora Kleist (IA)

Qujanaq apeqqtinnut.

Siusinnerusukkut eqqaavara periarfissaq taannaasinnaasoq killiffiliussat allangortinneqarsinnaanerat, soorlu maannakkut 0-iminngaanniit 130.000 koruuninik isertitaqaraanni imak annertutigisumik pissarsisarput, taamaammatt periarfissaq aamma taakku ilagaat ataatsimiititaliap iluani qulaajarneqarsinnaasut.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taamaalilluta Inuit Ataqaatigiit oqaaseqartuat qutsavigissavarput. Taavalu ingerlaqqissaagut, tullinnguulluni oqaaseqassaaq Malik Berthelsen, Siumut. Takanna.

Malik Berthelsen (S)

Qujanaq.

Meeqqat atuarianni 8. klassiniit qummut atuarnertut tapiiffigineqartarnerisa peerneqarnissaat pillugu Siumumiit imatut oqaasissaqarpugut.

Naalakkersuisut Siulittaasuata ammaanermi oqalugiarnerrata kingorna, apeqqarissaarfigineqarnermi tassunga tunngasumik aperineqarnermini, Naalakkersuisut siunnersuut taanna eqqarsaatigilluareerlugu Inatsisartunut aalajangiiffigisassanngortillugu siunnersuutigisimallugu akissutigaa.

Immaqami eqqarsaatigilluarsimassavaat! Uagulli Siumumiit isumaqarpugut peqqussut akuerineqassagaluarpat kingunerisinnaasai Naalakkersuisut eqqarsaatigisimannngikkaat. Siunnersuuteqarnerminni taamaallaat tunngavilersuutivaat peqqussutip nutaanngilivallaarsimanera aammalu atuarnertut pinngitsoorarik ukiut 10-it atuartussaataalersimanerat peqqussutinngorsimammatt.

Qularinngilara partiit tamattaalluta isumaqatigiissutigisinnaagippuat qitornagut meerartagullu siunnessami ilinnialernissaminnut piareersartinniarlugit atuartittarsigit, imaanngitsoq aningaasarsiaqarnissaat piinnarlugu atuartittarivut.

Kisianni una pingaarutilik eqqaamasariaqarparput atuarnertut tapisiaqartarnerat angajoqqaarpassuarnut pingaaruteqartorujussuummat, angajoqqaallu aningaasaqarniarnerannut tapertaalluarmat,

minerunngitsumik arlalinnik qitornalinnut angajoqqaanullu kisermaanut. IMAK-ip atuarfinni misilittakkat aallaavigalugit tamanna aamma oqariartuutigaa.

Tusarniaanermi ilinniartitsisut kattuffiata IMAK-ip ernumassutaa paasilluarlutigu isumaqatigaarput. Taakkuuppummi ulluinnarni qaninnerpaamik atuartunut ilisimasaqarnerpaallutik sullissisuusut. Taamaattumik Naalackersuisut inussiarnersumik kajumissaarpavut IMAK-ip tusarniaanermi akissutaa nalilersoqqeqqullugu. IMAK-immi uagullu Siumumiit tupigusuutigaarput, innuttaasut atugaasa assigiinnginnerujussuannik Naalackersuisut oqaluttuanguarlutik, aatsaat iluamik atuartut angajullit atugaasa assigiinnginnerulernissaannik pilersitsinialermata.

Atuartuunermusiap peerneqarnissaanik siunnersuuteqarneq assut uanga nammineerlunga atuartuusimaninnut kingumut eqqaasitseqajaavoq. Meeraaninnimi minnerunngitsumillu inuusuttunngulerninni utoqqalinersiutaannalinni peroriartorsimallunga nalunngilara atuartuunermusiaqarneq uannut, minnerunngitsumillu perorsaasunnut qanoq pingaaruteqartigisimasoq. Qularinngilluinnaarparalu ullumikkut angajoqqaarpasuit taamatut misigisimassasut.

Atuartuunermusiap peerneqarnissaanut isumaqataanginnitsinnut pissutaasut annersaat tassaavoq, atuartut inuusuttunngulersut atuarfimmiiq aniinnarlutik suliffittaarniartalnissaat aarleqqutigigatsigu, naak ukiut 10-it pinngitsooratik atuarfimmiiissimanissaat peqqussutaagaluartoq. Angajoqqaammi aalajangersimappata qitornartik atuarunnaarluni sulilissasoq, taava qanoq ililluta meeqqap atuariartorteqqinnissaa qulakkeersinnaavarput ?

Taamatut oqaaseqareerlunga erseqqissaatigissavara Naalackersuisut siunnersuutaat Siumumiit peqataaffigisinnaanginnatsigu.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Malik Berthelsen, Siumut saqqummiisuannut qujanaq. Taavalu periarfissaqarpoq oqaaseqarfigineqarnissaa apeqquteqarfigineqarnissaaluunniit. Taava taamaalilluni siulliulluni oqaaseqarumavoq Juliane Henningsen, Inuit Ataqtigiit. Takanna.

Juliane Henningsen (IA)

Qujanaq.

Nuannaarutigaaara tusaasinnaagakku Siumut oqaaseqartua Inuit Ataqtigiinni ernumassutigisagut SIK-mingaanniit aammalu IMAK-iminngaanniit oqariartuutigineqartut aamma ilalerlugit oqaaseqaateqarfigimmassuk. Apeqqutigerusuppara Siumuminngaanniit piuumassuseqarfigineqassanersoq killiliussat nalilersoqqinneqarsinnaaneri eqqarsaatigalugit uani aningaasat pineqartut aammalu akissarsiaqqortutsikkut immikkoortitaarnerit eqqarsaatigalugit ilaatigut immaqa pisariaqartitsinerpaat tassani nalilersoqqinneqarsinnaagaluar mata siunnersuummi aammalu ataatsimiititaliami innersuunneqarnermigut suliarineqaqqinnissaa. Qujanaq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taavalu oqaaseqartoq Malik Berthelsen, Siumut. Takanna.

Malik Berthelsen (S)

Taakku angajoqqaat aningaasarsiaasa killiliussaata uagut Siumuminngaanniit suli eqqartornikuunngilarput, pissutigalugu Nnaalakkersuisut atuartuunermusiat peerneqarnissaat kisiat aallaavigalugu eqqartuinikuuvugut, kisianni soorunami ammapugut Siumuminngaanniit aningaasarsiat minnerpaaffissaasa eqqartueqataaffiginissaanut, tamanna soorunami soqutigissavarput.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taavalu maannakkut Aleqa Hammond, Siumut. Takanna.

Aleqa Hammond (S)

Siumumi oqaaseqartutta ersarissorujussuarmik oqariartuutigaat Siumup isumaa aalajaatsoq ersarissorlu. Aamma nuannaarutigaaara tusaallugit Inuit Ataqtigiit apeqquteqartuannut tunngatillugu killiliussat eqqartorneqarsinnaasut. Unali pingaaruteqartoq tassaavoq peqqussutip atorunnaarsinneqarnissaanut una siunnersuutaavoq. Peqqussut atorunnaarsinneqarpat killiliussat oqaluuserisinnaajunnaassavagulluunniit, taamaattumik uanga taanna erseqqissaassutitut taalaaginnarpara.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Erseqqissaassut. Taava ingerlaqqissaagut. Tullinnguuppoq Kaali Olsen, Inuit Ataqtigiit. Takanna.

Kaali Olsen (IA)

Qujanaq.

Apequtigilaarniariga uku taamaatiinnartussat annilaangagisasi arlaatigut uppersaatissaqarlusi taamaaliorpisi? Imaluunniit suna massakkummi uku pinngitsooratik qulit atuartussaataapput, taamaaliunngikkunillu angajoqqaat allaat meeqqamik sumiginnaasutut isigineqartussaallutik. Suna tunngaviuva? Oqaatigisarsi piviusorsiorpa?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Oqaaseqartoq Malik Berthelsen, Siumut. Takanna.

Malik Berthelsen (S)

Piviusorsiorpuvoq. Uanga Sisimiuni ilaqutaqarpunga. Inuusuttuaqqat marluk ukioq manna ukioq kingullerlu 10. klassi suli naammassinagu aniinnartut. Kisianni uppersaatissanik tigussaanagerusunik peqarusulluta IMAK-imut saaffiginnissimagaluarput ilisimaneqarnerseq 10. klassi suli naammassinagu aniinnartoqartarnerseq. Kisianni IMAK-ip akisinnaanata Naalackersuisunut innersuukkamitigut. Naalackersuisunut apeqquteqaaterput suli akineqanngilaq. Kisianni, aap, ernumassutigaara atuartut 10. klassi suli naammassinagu aniinnartoqartalernissaa. Assersuutigiinnarlugu uanga paniga 8. klassimi 9. klassimiluunniit anisikkukku, taava qanoq ilillutik pisortat atuariartortissinnaavaat Takorloorsinnaanngilara politii ullaat tamaasa aallugu atuarfiliaattassagaat.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Qujanaq. Kaali Olsen, Inuit Ataqatigiit, oqaaseqaaqqinniarpoq. Takanna.

Kaali Olsen (IA)

Kommunip qularnaagassaraa ilumut meeraq atuariartornerseq, taamaattoqanngippallu pinngitsoorani erngerluni qisuariartussaalluni. Taassuminnga ilisimatitsissutaannaavoq. Pinngitsooratik atuartussaataapput, kisianni aamma arlaatigut misissorsimanerparsi eqqugaasussat qanoq equngatigisumik eqqugaassanersut. Aatsaannguaq oqarnittut assigiinngitsumik tapisisoqartarpoq. Qanoruna aningaasakinnerpaaviit eqqugaassasut, kiisalu immaqaa akunnattumik

aningsasallit aamma aningsasarsiallit eqqugaasussaapput annikinnerusmik. Arlaatigut misissorsimavisiuk taanna?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Oqaaseqartoq Malik Berthelsen, Siumut. Takanna.

Malik Berthelsen (S)

Naalakkersuisut siunnersuutaanni takuneqarsinnaavoq angajoqqaat 195.000 koruunit angullugit aningsasarsiallit qitornaat katillugu tapisisarput ukiumut 11.344 koruunit, tassa qaammammut 1.100 koruunit missaat. Taannalu peqqussut atorunnaarsinneqarpat angajoqqaat pissakinnerusut qitornaat 1.100 koruuninik piitsuunerulertussaapput, tamannalu uagut erumassutigisarput.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taavalu maannakkut Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit, oqaaseqarniarpoq. Takanna.

Juliane Henningsen (IA)

Qujanaq.

Paasinarmat erumassutit aammalu apeqqutit arlaqartut uani misissoqqissinnaasagut partiit ilutsinni aammalu pisariaqartitagut, tassalu Inuit Ataqatigiinninngaanniit oqaatigisarput unaavoq SIK-minngaannit IMAK-imiillu erumassutigineqartut aammalu immaqa periutsit iliuitsillu assigiinngitsut eqqartorneqarsinnaasut pineqarmata, uani paaserusukkiga Siumukkut siunnersuummut itigartitsinerminni soqutigisinnaaneraat ataatsimiititaliamut innersuutissallugu siunnersuut una?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Oqaaseqartoq Malik Berthelsen, Siumut, takanna.

Malik Berthelsen (S)

Uagut Siumuminngaanniit erseqqissumik peqqussutip atulernissaa imaluunniit peqqussutip atorunnaarsinneqarnissaanut Naalakkersuisut siunnersuutaat itigartipparput.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taava massakkut Olga Poulsen Berthelsen, Inuit Ataqatigiit, oqaaseqarniarpoq. Takanna.

Olga Poulsen Berthelsen (IA)

Qujanaq.

Malik Berthelsen, Siumut, oqarputit ataatsimiititaliamut innersuunneqaruni taakku killiliussat misissorneqarsinnaanerata ataatsimiititaliami eqqartueqatigiiffigissallugu soqutigigissi, aammalu gruppemi eqqartorumaarissi. Eqqartorsimanerparsi imaluunniit ilaatigut eqqaasarsimanerparsi angajoqqaat soorlu mio. koruunit sinnerlugit aningaasariaqartut aamma aningaasat uku meeqqanut atuarnersiutit tunniunneqartussat tamaasa ataatsimut isigigutsigit, pissakinnerpaanut agguaassinermi pissakinnerit annertunermik pissarsisinnaagaluarlutik annertunerusumik pissarsineq ajortut, meeqqat tamavimmik tunineqartaramik, qanorluunniit angajoqqaavi mio. koruunit sinnerlugit aningaasarsiaqaraluarpata. Taanna apeqqut eqqarsaatersuuteqarfiginikuusimanerissi aningaasat una karsi pigigutsigu, taava pissakinnerpaanut agguaatsigu, taava pissakinnerpaat annertunerusumik pissarsilersinnaanissaat qanoq isumaqarfigaasiuk?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Oqaaseqartoq Malik Berthelsen, Siumut. Aappaluttoq ikikkaangat aatsaat oqaaseqartassaait. Takanna.

Malik Berthelsen (S)

Atuartuunermusiat angajoqqaat qanorluunniit akissarsiaqaraluaangamik meeraat tamarmik tunineqarneq ajorput. 195.000 koruunit angullugit akissarsiaqarsimagunik annerpaamik pisarput. Ilumuunngilaq, qanorluunniit angajoqqaat isertitakkaatigigaluarunik meeraat atuartuunermusiaqartut, isertitat aallaavigalugit tunniussuunneqartarput.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Taavalu maannakkut Aleqa Hammond, Siumut. Takanna.

Aleqa Hammond (S)

Nuannerunassagaluaqisoruna periarfissinneqartuugutta, periarfissaqartuugaluarutta, uuma pinngitsoortinneqarnissaanut ataatsimoorfeqarluta. Siumumiit uagut taama neriunaraluaqaaq, kisianni qulequtaq killiliussassamik aallaaveqanngilaq. Qulequtaq tassaavoq peqqussutip

atorunnaarsinnissaa, atorunnaarsinneqarpallu periarfissaarutissaagut killiliussassamilluunnit oqalussalluta. Tamaattumik erseqqissaassutigilaaginnarpara taanna, taamaattumik uuma tunngavilersorluagaanngitsumik misissorluagaanngitsumik kingunerinissaanullu tunngasumik suliarilluagaanngitsoq Inatsartut tamattaalluta itigartinniartigu.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Taava oqaaseqartoq, Malik Berthelsen, Siumut.

Malik Berthelsen (S)

Tassa....

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Oqaaseqaataannaavoq. Taavalu tullinnguulluni oqaaseqassaaq Kaali Olsen, Inuit Ataqatigiit.

Takanna.

Kaali Olsen (IA)

Siumut oqaaseqartuata una qanormita isumaqarfigaa, sooq inuusuttut atuariartortarnerut?

Atuariartortarpat tapisisaramik, imaluunnit atuariartortarpat siunissartik qularnaarniarlugu?

Sunamitaava taakkunani pingaarnersaava? Inummut meeqqamullu siunissami atuartitsiniaannarneq tapiissutit atuunnarlugit? Ilumut taanna tunngaviussava atuartitsiniarnermut, imaluunniit unaangilaq taakkunani sorleq toqqassaviuk? Sorleq pingaarnerutippiuk?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Taava oqaaseqartoq, Malik Berthelsen, Siumut. Takanna.

Malik Berthelsen (S)

Aatsaanguaq oqaaserisara tusarnaarluarsimagukku tusaareersimassagaluarpat, Siumumiik isumaqatigaarput meeqqat ukiut qulit pinngitsooratik atuartussaataitanerat, aammalu meerartagut atuariartortittarpat siunissami ilinniagaqarnissaannut sakkussaannik tuniniarlugit. Kisianni Siumumiit erseqqissaaterput oqaatigeqqiinnassavara, ukiut qulit atuartussaataitaagaluarlutik aniinnartalernissaat ernumagaarput.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taavalu massakkut Olga Poulsen Berthelsen, Inuit Ataqtigiit, oqaaseqarniarpoq. Takanna.

Olga Poulsen Berthelsen (IA)

Qujanaq.

Aatsaaginnat apeqquaqarninnut tunngavigisara tassaavoq, tusartuaratsigu meeqqat tamarmik assigiimmik pineqarnissaat. Aamma aningasat taamannak tunniunneqartartut eqqarsaatigalugit, taanna tunngavigalugu apeqqutigaara taanna isumaqarfiginerissi.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taava oqaaseqartoq, Malik Berthelsen, Siumut. Takanna.

Malik Berthelsen (S)

Atuartaunermusiat angajoqqaat qanoq akissarsiaqarnerat apeqquataatillugu atuartaunermusiaqarmata taanna kisiat sammivarput, taannalu kisiat Siumumi eqqartorsimavarput uunga tunngatillugu. Taamaammat apeqqutit massakkut akisinnaangilara, Siumumi taanna sulit oqaluserinnginnatsigu.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taavalu maannakkut Juliane Henningsen, Inuit Ataqtigiit, tullinnguuppoq. Takanna.

Juliane Henningsen (IA)

Qujanaq.

Iluatinnartippara una siunnersuut Inuit Ataqtigiinninngaanniit oqaaseqarfigineraniit Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliamut kiisalu Ilaqutariinnermut Ataatsmiitsitaliami innersuunneqartunut suliarineqarsinnaasoq. Taanna isumaqarpunga tunngaviumik isumaqtigiissutigigaluaripput, taamaattumillu taamannak oqarsinnaagutta oqarluta, sulit periarfissaqarpoq, sulit ataatsimiititaliaq sulinermigut misissuinermigut aamma immaqa allannguutissatut siunnersuuteqarsinnaammat, ilumuunngimmat oqaraanni itigartikkaanni taanna naammappoq, pissutigalugu partiini piunassuseqarpugut tamatta, piviumik pitsaasumillu aamma naapeqtigiinnissarput anguniarlugu. Nalunngilarput meerarpassuit. Atuartorpassuit, angajoqqaarpassuit eqqartorneqartut, taamaattumik piunassuseqarpugut Inuit Ataqtigiinninngaanniit aamma Siumut peqataasinnaappat

ataatsimiititaliami inassuteqarnermigut, taava suleqatigiinnerput aamma tassani ingerlaqqissinnaagaluarimat aaqqiissutissamik ujartuisussa. Qanoq isumaqarfiginerpisiuk?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taava oqaaseqartoq, Malik Berthelsen, Siumut. Takanna.

Malik Berthelsen (S)

Taamatut isikkoqartillugu Siumumiit peqataaffigissanngilarput, kisianni uanga nammineerlunga nuannaarutigaa ilissi Inuit Ataqatigiit Naalakkersuisut siunnersuutaannut anginnginnassi, imaluunniit nalugaluarlugu aappassaaneernissami qanoq isummissanersusi massakkut akuerseqataannginneri uanga nuannaarutigaa. taamatut isikkoqartillugu uagut akuerissanngilarput.

Allamik taakkua eqqartorneqartussanut taasinnaasumik allamik aaqqiissutissamik Naalakkersuisut siunnersuuteqartinnagit uagut peqataaffigisinnaanngilarput.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taavalu maannakkut tullinnguulluni oqaaseqassaaq Isak Hammond, Inuit Ataqatigiit. Takanna.

Isak Hammond (IA)

Qujanaq.

Ilaatigut saqqummiussinernut oqaatigaat angajoqqaammi aalajannersimappata qitornartik atuarunnaarluni sulilissasoq, taava qanoq ililluni meeqqat atuariartorteqqinnissaat qulakkeersinnaavarput? Tassami taassuma oqaatigisavit imatut eqqarsalersippaanga meeqqap atuarnera pingaarnernani ulluinnarni immaqa aningaasat pingaarnertullugit inuiaqatigiinni siunissami ingerlatinneqassasut. Taamatut isumaqarussi qanoq piviusorsioortigisumik Meeqqat atuarfiannut imaluunniit meeqqap pisinnaatitaaffiannut illersuitigivisi, kiisalu aamma meeqqat ineriartornerat isumaginninnerup ataanut ilereerlugu ineriartortitsineq isumaqatigineruisiuk, meeqqat ineriartornerat aammalu pisussaataanerat meeqqat atuartinneqassallutik isumaginnittoqarfup ataanut ilereerlugu ineriartortinnertut taamatut aningaasat aallaavigalugit pingaartitsinersi taamak annertutigaa? Taanna aamma qitornat imaluunniit meeqqat atuarunnaarsinneqarnissaat illersorsinnaasoq qanoq angitigisumik illersorsinnaagussiuk, tassami

oqarioartuuteqarpusi uani allaat meeraq atuarunnaarsinnaasoq sulisariaqarnini pillugu. Kisianni aningaasarsiai aamma taamak annertutigingillat. Meeqqat ilaqutariinnik pilersuisussaangillat, taamaammat uani toqqammavilersuutigisat pissusissamisoortuungilaq, aamma inuiaqatigiit aqunneqarneranni ineriartoqqinnerannilu piviusorsiortuungilaq, taamaammat qanoq siunnerfissi isikkoqarpa Siumumi?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Taava oqaaseqartoq, Malik Berthelsen, Siumut. Takanna.

Malik Berthelsen (S)

Siumumi siunnerfippat aatsaanguaq oqaatigereerpara, isumaqatigaarput meeqqat ukiut qulit atuartusaatitaaneri. Eqqaamassavat uattut ilittulli angajoqqaarpasuit atugaqarnissaminnut periarfissaqangillat. Inatsisartuni akissarsiatta angeqataanik angajoqqaarpasuit periarfissaqangillat akissarsiaqarnissaminnut. Taannaana uagut ernumagigippat. Eqqaamassavat 1.100 koruunit pissakinnerusunut aningaasarparujussuupput. Aamma tamatta inuusuttuunikuuvugut, inuusuttungulernermi nalunngilarput aningaasartornarnerujussuusartoq, nerrersunerulertarpugut aamma inuusuttoqatittulli atisaqarusulertarpugut taamatut ukioqaleraangatta, taamaattumik 1.100 koruunit pissakinnerusunut aningaasarparujussuupput.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Taava maannakkut Astrid Fleischer Rex, Demokraatit, oqaaseqarniarpoq. Takanna.

Astrid Fleischer Rex (D)

Qujanaq.

Malik Berthelsen, Siumut, aatsaaginnat arlaleriarlutit eqqaavat 195.000 koruunit tikillugit angajoqqaat aningaasarsiallit meerartaat 10. klassimi atuartut atuarnersiutisisartut. Meeqqat taakku tamarmik ? 195.000 koruuninik isertitallit meeraat tamarmik 9.-10. klassimiittut akissarsisarput? Tassa apeqqut siulleq.

Taavalu nalunngilarput klasselærererpassuit 9.-10. klassimi qaammat naagaangat atuartut 20-uppata, 25-uppata taamaaviisa tamaasa procentilersortarpaat qanoq atuartigisimanersut, akuerineqaratik imaluunniit imaluunniit akuersissuteqaratik atuarsimanersut. Taanna

kisinneqartarpoq, qaammatip naaneri tamaasa akunnerit arlalippassuit atorlugit. Illit isumaqanngilatit ilinniartitsisup piareersarnissaminut taakku tiimit atortariaqaralarai?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taava oqaaseqartoq, Malik Berthelsen, Siumut. Takanna.

Malik Berthelsen (S)

Apeqqutit siullem angajoqqaat 195.000 koruuninik isertitalit. Aap, meeraat tamarmik pisussaapput qinnuteqaqqaanngikkaluarlutik, tassani allassimavoq erseqqissorujussuarmik. Taava apeqqutit aappaanut. Ilinniartitsisut atuartuunermusiaqartitsineq atunngikkaluarpalluunniit ilumut meeqqat takkuttut nalunaarsornissaat aamma tassani allassimavoq atuarsinnaavat. Taamaattumik atuartuunermusiaqarneq peeraluarpalluunniit ilinniartitsisut tassuuna suliassakinnerulernaviangillat, pisussaaffigereeramikku nalunaarsortuaannarnissaat, aamma oorisiaqanngikkaluarpalluunniit nalunaarsortarpaat.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taava maannakkut Karl Lyberth, Siumut. Takanna.

Karl Lyberth (S)

Siulittaasoq qujanaq.

Eqqaasitsissutiginiarlugu uani pineqarmat Naalakkersuisut siunnersuutaat Meeqqat atuariannik klassini qullerni atuartut atuarnermut tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaata atorunnaarsinnera pillugu Inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuut, pingaartumik Inuit Ataqtigiinni ilaasortat aamma Kattusseqatigiit Partiianninngaannii ilaasortanut eqqaasitsissutiginnassavara, uani oqalukkussi ataatsimiititaliamut ingerlanneqassasoq ataatsimiititaliamilu oqaluuserineqassasoq, qanoq allatut ililluni aaqqiissuussiniarneq tassani taakkartorneqassasoq. Tassani pineqanngilaq peqqussutip uuma allangortinnissaa, uanili pineqarpoq atorunnaarsinneqarnissaa. Oqaluttoqassaguni peqqussut allangortinniarlugu sulisoqartariaqartoq, taava una siunnersuut itigarteqqaartariaqarpoq erseqqissumik peerlugu, taava aatsaat allannguutissamik siunnersuut oqaluuserineqarsinnaanngussaaq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Takusinnaassakka tunngavigalugit amerlanerussuteqarluartut ataatsimiititaliamut innersuuppaat. Akerlerigaluaaraanniluunniit una qulequtaq ataatsimiititaliap sulilluarluni misissuilluarluni aamma itigartissinnaavaa, taamaattumik tassani suliarineqartussaasaaq tulliani, takoreerakku uanga misissoreerakku partiit amerlanerussuteqarluartut imaluunniit Inatsisartunut ilaasortat amerlanerussuteqarluartut ataatsimiititaliamut suliassanngortinniaaraat. Tassani suliarineqassaaq, itigartinneqarsinnaanngilaq amerlanerussuteqartut taamatut oqareermata. Taava tassani suliarineqarnermini naluarput qanoq suliarineqassanersoq, imaassinnaavoq una qulequtaq taama isikkoqartillugu itigartinneqartoq. Isumaliutissiissummi saqqummiussissut taamaattumik tassani amerlanerussuteqartut oqaatigeriigaat aamma ataqqisariaqarparput, tassani suliarineqarnissaa utaqqigallartariaqassallugu. Kisianni massakut oqaaseqartussa qingulleq oqaaseqarteriarlugu tullianut ingerlaqqissaagut. Astrid Fleischer Rex, Demokraatit. Takanna.

Astrid Fleischer Rex (D)

Oqaaseqartumununa naqqiuteqalaarniarlunga. Imaappoq meeqqat angajoqqaavi 195.000 koruuninik isertitaqarunik meeqqat pisinnaatitaapput 9.-10. klassimi soorunalimi taakkunanga aningaasanik atuarnerminni pissallutik. Kisiannili aamma ilaqarpoq imaaliinnarlugit pisinnaanngilaat. 10 procentimik akuerineqaratik akuersissuteqaratik atuanngitsoorsimagunik qaammatip ingerlanerani annaasarpaat taakku pisassaralutik. aamma taamaattorpassuupput.

Taavalu aamma oqaravit ilinniartitsisut ullut tamaasa soorunalimi allattortartussaavaat toortaalluni, kikkut aggerpat, kikkut aggingillat, taavalu kikkut napparsimappat, suppat. Taava qaammat naagaangat ilumoorpunga klasselærerit tamarmik 9.-10. klassini ullut tamaasa toortasimagaluartutut una massakut eqqartugarput aningaasarsiat piinnarlugit meeqqat tamaaviisa procentilersortarpaat 9. klassini klasselæreriuguma qaammat naappat meeqqat 20-uppata 25-uppataluunniit tamaaviisa nalunaarsussavakka, akuerineqaratik qassi procenti atuanngitsoortoqarsimanersoq, taakkulu akunnerit arlallit atorlugit ilinniartitsisup kisittarpai. Tamaattuminguna aperisunga ilinniartitsisup piffissaa taanna piareersarluarnermut atuartitsinissaannut atornerqaruni pitsaannginnerunerpa?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taava oqaaseqartoq, Malik Berthelsen, Siumut. Takanna.

Malik Berthelsen (S)

Uani qupperneq 2-mi Naalakkersuisut nassuiaataanni issuarsinnaagukku issuassavara: “Taamatut nalunaarsuineq atuarfinni tamani 9-nde aamma 10-nde klassini atuartunut tamanut pisarpoq. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq ilinniartitsisut sulinerminnut atatillugu atuartut atuarnertat nalunaarsortareermassuk, taamaalilluni allaffissornikkut oqilisaatituassaq tassaalluni nalunaarasuarterneq”, taannatuaavoq aamma taanna 10 tiimit qaangersimagaangamikkut oorisiaoqanngitsoortarnerat uagut tunngaviatigut isumaqatigaarput. Soormi meeraq atuariartorneq ajortoq qaammammusileraangami aatsaat atuariartortartoq tunisassavarput.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Taavalu maannakkut Astrid Fleischer Rex, Demokraatit, oqaaseqaqqilerpoq.

Astrid Fleischer Rex (D)

10 procenti angusimagaangamikku qaammammut taakku ilinniartitsisunik kisinneqartarput, taamaammat toortaaginnarneq ullormut pinngilara, kisianniliuna qaammat naagaangat agginngitsoorsimasorpassuarnut procentilersuinersuaq taanna uanga ilinniartitsisut piareersarluarnissaraluannut atorusunnerugalariga. Taava aamma ilumut taama angajoqqaat taakku 1.100 koruunit qaammammut ilaasa 700 koruunit qaammammut imak atorfissaqartitsigippatigit, illit oqarnertuut atuarunnaarlutillu arlaannik suliffeqalissappata, isumaqanngilatit isumaginninnermiissasut taava? Isumaginninnermi iluarnerunerpa taakku angajoqqaat taperseraanni aningaasanik, meeqqanut atuarfimmi atorteqinagu.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Taava oqaaseqartoq, Malik Berthelsen, Siumut. Takanna.

Malik Berthelsen (S)

Naalakkersuisut nassuiaatigereermassuk ilinniartitsisunut imak suliaqutaatiginngitsoq ilinniartitsisut suliaqalaarnerunissaat piumaneruara meeqqat oorisiaarunnissaaninngaanniit, meeqqat oorisiaoqarnissaat pingaartinneruara.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Taava tullinnguuppoq Juliane Henningsen, Inuit Ataqtigiit. Takanna.

Juliane Henningsen (IA)

Qujanaq.

Qularnanngitsumik uuma apeqqutip ataatsimiititaliami suliarineqarnerani aammalu isumaqatiginninniarnert ingerlasarmata ataatsimiititaliani, qujanartumik taamatut suleriaaseqaratta, ataatsimiititalianut innersuussigaangatta misissugassat apeqqutit assigiinngitsorpasuit isummiussat oqaloqatigiissutigisinnaasarlugit. Unaana soqutiginarikkiga paasissallugu, oqaravit, soormi meeraq atuariortorneq ajortoq aningaasanik tunioraannassavarput qaammat naaleraangat atuariortortoq, taanna tunngaviusumik isuma Siumup isumarineraa aamma ilinniagaqarnerisuteqartitsinermut ingerlatiinnassallugu, pissutigalugu Meeqqat atuarfianni periuutsigut soorunami ileqquliussisutut isigisussaavagut, taamaattumik aamma Inuit Ataqtiginninngaanniit ammaffigisinnaavarput ilumut taakku atuariartunngitsoortarnerit malillugit aningaasanik tapisiaqartitsisarnerup allangortinneqarsinnaanera pissutigalugu tunngavigisinnaanngilarput, meeraq aatsaat atuariartorpat ilinniagaqarnermusiassaanik tunillugu. Taanna tunngaviusumik isummiussarinerpisiuk? Aamma uani eqqarsaatigaara oqarutta inuusuttuaranngulersoq taamatut ileqquliussassaanik tunigutsigu oqarluta, atuarneq ajoravit oorimik tunineq ajorpatsigit ilinniarnersuteqassanngilatit, aatsaat qaammat naaleraangat illit oqarnittuut atuariortoravit, taava ataqtigiissumik linniagaqarneq tamaat isigalugu Siumup taanna isummiussarinerpaa, aatsaat atuariartoruit imannak imannallu atuartigigit aatsaat linniagaqarnermusianik pisinnaavutit.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taava oqaaseqartoq, Malik Berthelsen, Siumut. Takanna.

Malik Berthelsen (S)

Meeqqat atuarfianinngaanniit ilinniarfinnut ingerlaqqittarnerit taakku pigunarpatit, aat? Taakku uani sammineqanngimmata eqqartornikuunngilagut, taamaattumik akisinnaanngilara.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Ingerlaqqitsinnata oqaatigilaassavara utikuluppugut. Ersarissorujussuuvoq Siumup isumaa aamma apeqqutit taakku utikajaarneqalerput, taamaammat allatsissimasut pingasut, imaluunniit toorsissimasut pingasut oqaaseqarteriarlugit tullianut ingerlaqqittariaqassaagut. Ersarippoq isuma, aamma oqareerpunga amerlanerussuteqarluartut ataatsimiititaliamut ingerlannissaa

innersuussutigaat, aamma tassani suliarineqassaaq. Taamaammat pingasut toorsereersimasut oqaaseqarteriarlugit tullianut ingerlaqqissaagut. Aamma oqaaseqartoq qinnuigilaassavara aatsaat ikikkaangat oqaaseqalaartaqqullugu, nutserisut tusaanngitsoortaramikku.

Taava massakkut oqaaseqassaaq Aleqa Hammond, Siumut. Takanna.

Aleqa Hammond (S)

Qulequtaq pineqartoq pingaaruteqartorujussuuvoq, tassa peqqussutissaq atorunnaarsinniarnearpoq. Oqallinnermi tusaasinnaavara aqqissuussineq iluatigineqarpoq, taanna aamma pingaaruteqarpoq amerlasuunut atuartuutilinnut iluaqutaammat. Taavalu uku atuannngitsoortarsimasut ikinnerussuteqangaarnerat naatsorsuutigisinnaavara, taakku pillugit isummerniartoqassapat assorsuaq uggornassaaq. Oqallinnermununa eqqaasississutigeqqugiga killiliussassat allamut aqqissuussutissat eqqartorneqanngimmata, kisianili peqqussutissaq Naalakkersuisut atorunnaarsinniarpaat. Taava taanna atorunnaarsinneqarpat susinnaajunnaavissortussaavarput, taamaattumik taanna erseqqissaassutigilaaginnarpara, peqqussutit atorunnaarsinniarnearat pineqarpoq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Aamma eqqaasitsissutigilaassavara nutserisut pikkorissorsuugaluarlutik sukkavallaamik oqaluttoortaratta ilaanni angummanniapiloortorujussuusarput, taamaammat oqaaseqartarnerput sukkavallaartinnaveersaartariaqaralarput. Ilungersunartorujorujussuugunarpoq nutserisuulluni, taamaammat sukkavallaanngitsumik oqaluttarnissarput innersuussutigissavara.

Taava massakkut oqaaseqassaaq Astrid Fleischer Rex, Demokraatit. Takanna.

Astrid Fleischer Rex (D)

Aatsaaginnaruna apeqqutiga akineqanngimmat, tassa imaappoq maannakkutut ingerlaannassagutta meeqqat assigiinngitsippagut atuarfmmi, ilai aningasarsisartut, ilai aningaasarsineq ajorput. Angajoqqaat taamannak pissakillioortut atuarfimmut tutsinnagit allatigut isumaginninnikkut ikiortariaqarsinnaanerata qanoq isumaqarfigaajuk.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Erseqqissaassutigilaassavara aatsaannguaq Aleqa Hammondip, Siumut, oqaaseqarneranut tunngatillugu oqaaseqarumangimmat ingerlaannarpunga. Taamaammat puigunngilara. Taava oqaaseqartoq, Malik Berthelsen, Siumut. Takanna.

Malik Berthelsen (S)

Utoqqatserpunga aatsaannguaq akinngitsoorakku taanna. Takusinnaanngilara suna assigiinngissutigissaneraa, atuartuunermusiakkut oorinik tunioraassagutta imaluunnit socialikkut tunioraassagutta.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Oqaraluarpunga maannakkut kingulliusussaagalarpoq Hans Enoksen, Siumut. Erseqqissumik oqareeraluarpunga killilerneqartariaqartoq oqallinneq. Taama annertutigisumik utikajaarnerit amerlavallaaleqimmata, isumat ersarissorujussooreermata oqarpunga toorsereersimasut killigissagaat, tassa Hans Enoksen, Siumut, tikillugu. Tassa. Taamaattumik massakkut Hans Enoksen, Siumut, naggataarutaasumik oqaaseqassaaq. Takanna.

Hans Enoksen (S)

Qujanaq Siulittaasoq.

Uani tupigusuutiginnitsoorsinnaanngilara Inatsisartuni partiit akornanni meeqqat pillugit assortuussuteqaratta, meeqqat pissakinnerusut pitsaanerusumik atugaqarnissaat qulakkeerniarlugu assortuukkatta. Taanna tupinnartupilorujussuuvoq. Nassuiaammi ilaatigut oqaatigineqarpoq aaqqissuussinerup atorunnaarsinneratigut aammattaaq kommunit atuarfiit aamma Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilaageqarnermullu Naalakkersuisoqarfik allaffissornikkut oqilisaanneqassapput, kisianni meeqqammi inuussutissaqarniarnermikkut, atisassaqarniarnermikkut isumagineqarnissaat uani sooq eqqartorneqanngila? Taamaammat Siumup oqaluttua tamakkiisumik tapersorsorpara pissakinnerusunik illersuineq pillugu, qujanarlu oqaatsinnut.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Oqaaseqarfiginarpiuk? Naamik. Tassa oqaaseqaataannaammat, kisianni isumaqarpunga toorsisimasoq ataaseq oqaaseqarnikuunngivimmat Peter Lyberth, Inuit Ataqatigiit, pisinnaatissallugu ataasiaannarluni oqaaseqarsinnaaneranut, tassalu taannalu naggataarutaassaaq.

Peter Lyberth (IA)

Ajuusaarutigaaara tusanngitsoorsimagakku killiliinerit, sianiginngikkigaana taamatut killiliisoqarsimasoq.

Apeqqutigilaarniarluguuna inuiaqatigiit imak isiginnittaaseqalersissanerpagut atuartinniarutsigit aatsaat aningaasanik akilerlugit? Taanna ileqquliussimasarput ukiorpassuarni Landsrådeqarallarmalli, soorlu saqqummiisup oqaatiginikuugaa, allartissimasoq. Nalunngilarpummi nunani allani atuarniaraanni kisianni akiliilluni, tamakku inuusuttunngortut atuarniarunik aatsaat akiliillutik atuarfimmuut atuarsinnaasartut, allaat atuagassatik aamma akilerlugit pisiaralugit aatsaat atuarsinnaasartut. Taanna qanoq isumaqarfigaajuk? Inuiaqatigiit taama isiginnittaaseqalersissimasut taanna ingerlatiinnassavarput

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Apeqqut taanna ersarissorujussuarmik akereernikuugaluaraa periarfisseqqissavara akiumappagu akissagaa. Oqaaseqartoq, Malik Berthelsen, Siumut. Takanna.

Malik Berthelsen (S)

Inuiaqatigiit ima aningaasatigut atugassarissaartitaatigigaluarutta, aap, isumaqatigissagaluarpara atuartuunermusiap peerneqarnissaanik, kisianni ullumikkut ilaqutariippassuit taama atugaqanngillat, taanna eqqaamasariaqarparput tamatta. Ima aningaasarissaartigigaluarutta atuarnarput nammineq akilersinnaasunngorlugu, ila torrakkunaraluaqaaq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Taamaaliluta Siumup oqaaseqartua Malik Berthelsen qutsavigaarput. Taavalu ingerlaqqissaagut, Demkraatit oqaaseqartuannut, Andreas Uldum, maannakkut saqqummiissaaq. Takanna.

Andreas Uldum (D)

Qujanaq.

Siunnersuut manna saqqummiunneqartoq Demokraatiniit paasilluarparput, tassami Demokraatini isumaqaratta peqqussut pineqartoq nutaanngippallaalersimasoq.

Tassami peqqussut pineqartoq manna Meeqqat atuarfiani atuarnerup ilaata pingitsoorani ingerlanneqanngikkallarnerata nalaani inatsit tunngavigalugu pilersitaavoq, ullumikkullu taamaakkunnaarnikuuvoq. Peqqussutip pilersinneqarnerata angajoqqaat aningaasatigut ikiorserneqarnissaat siunertarinikuuaa, tassami pinngitsoorani atuartussaaitaanerup qaangiunneratigut meeraq atuarnissamut piukkuunnaateqareeraluartoq angajoqqaat aningaasatigut inissisimanertik pissutigalugu meeqqaminnik atuarunnaartitsinissaat pinngitsoorneqarniassammat.

Ullumikkulli angajoqqaat pinngitsooratik qitornartik Meeqqat atuarfianni tamakkiisumik atuartissallugu pisussaapput, tassa Meeqqat atuarfiata ingerlatsinerata iluani, imaluunniit periarfissat allat Meeqqat atuarfianni nalinginnaasumik piumasqaataasunik naammassinnissinnaasut aqutigalugit. Taakku aqutigineqarnerisigut atuartunut tapissuteqartarnermik aqqissussinerup eqqunneqarneratigut siunertarisasa appaa naammassineqarpoq tapiissuteqarnissarlu pisariaarulluni.

Taakku saniatigut Naalakkersuisut saqqummiussinerminni tunngavilersuutaat taperserparput.

Taamaattoq Demokratit paasissutissat sukumiinerusut perusuppaat, uani inunnt pineqartunut kingunissat imaluunniit ajornartorsiutaasinnaasut paasilluaqqaarusukkatsigit.

Taamatut oqaaseqarluta Demokraatinniit siunnersuutip Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermit, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Atasimiititaliami suliarilluagassatut ingerlateqqinneqassasoq inassutigissavaat.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Taava Demokraatit oqaaseqartuannut oqaaseqarumasut toorsipput. Qinnuteqartoq siulleq Per Berthelsen, Siumut. Takanna.

Per Berthelsen (S)

Demokraatit oqaaseqartuisa saqqummiuttagaani nuannersutuaq tassa naatsuararsuusaramik, kisianni taamaakkaluartoq una uanga qisuariaateqarfigilaarusuppara, ilaatigut taaneqarmat una aqqissuussaq nutaanngippallaalersimammat, ilaatigut taaneqarluni aningaasanik ikiorsiinissaq pisariaarussimasutut taallugu.

Nunatsinni aningaasaqarnikkut taama siuarsimatigigatta massakkut aningaasatigut tunniussaqaqtarneq Siumukku uunga atatillugu kaammattuutit qimmassaaitullu taakkartorneqartoq pisariaarunniikuulluni? Taavalu oqaatigineqarpoq maani nutaanngilisimaneratigut siunertaasup aappaa pisariaarussimasoq, taava sinneri piumasaqaatit suugamik, aammalu taakku tunngavissiiinginnamik suli tapiissuteqarsinnaanermut tunniussisinnaanermullu, taamatut asuli tunniussuinerut taanagu, kisiannili qimmassaaitut ingerlatiinnassallugu. Aamma oqariartuutissinni suleriaaseq taanna tulluutinngeqaaq, tassa atorunnaarsitsinerup atuutilernissa angeriarlugu misissuinissaq ammaakkumallugu. Taanna tulluutinngilluinnarpoq Inatsisartuni suleriaasissatut. Isumaqaqtuarsinnarpunga Astrid Fleische Rex, Demokraatit, oqarneranut illuatungiliullugu ataqqinassuseqarnerusoq atuartarneq, taamaalillunilu pisussaaffimmik nakkutiginninneq pequtigalugu tunniussivigineqartarnissaq isumaginninnermik tunniorarneqarani. Illit qanoq isumaqarput?

Finn Karlsen, Siulittaasup tullia sisamaat (A).

Qujanaq. Taava oqaaseqartoq, Andreas Uldum, Demokraatit. Takanna.

Andreas Uldum (D)

Qujanaq.

Aallaqaammut nersualaarinninnermut qujanaq. Pisariaaruttutut oqalunneq aningaasanik soorunami pisariaqartsisut ilisimavarput, taamaammat aamma ataatsimiititalianut ukununga ingerlateqqipparput, sukumiinerusumik itinerusumik paasisaqarfigerusukkatsigu kikkunuku eqqugaasut uani? Taavalu aamma kingunissai paasilluarusukkatsigit. Assersuutigalugu kisitsisunik paasiniaanikuugaluarpunga aamma uanga KANUKOKA aqutigalugu, kisianni kommunit arlallit suli paasisaqarfiginningsigit qasserpiaat ukununga aningaasanik pisartagaqarnerut. Taavalu una oqarneq angeriarlugu ataatsimiititaliamut uanga atuarnera naapertorlugu paasilluarparput siunnersuutaat. Paasilluarneq angernerunngilaq. Qujanaq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tullia sisamaat (A).

Tullinnguupoq Jens Immanuel, Siumut. Takanna.

Jens Immanuel (S)

Qujanaq, naalakkersuisut inatsimmik atorunnaarsitsinissaat taperserpara, tapersiineq akuersineruvoq, misissuineramik malitsineqarsinnaangilaq imaanik allannguiniarnermilluunniit aamma Landsråd-p ileqqoreqqusaa Inatsisartut inatsisaat assigiimmik oqariartorput angajoqqaat pissakinnerpaat atuartuutillik illersorniarlugit meeqqat atuartuunersiuteqartinneqarnerat tunngavik taanna assigiimmik Landsråd-mi aamma inatsisartuni tunngavigineqarpoq taakkuuppulli isertitakinnerit ullumikkut tapiissutinik pisartut, taamattumik eqqumiippoq, eqqumiitsorujussuuvoq naalakkersuisut atorunnaarsitsiniarnerannik tapersiineq kingornatigut suliassamik malitseqartitsinissamik oqartornermik imaqarmat, qujanaq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Qujanaq. Oqaaseqartoq, Andreas Uldum, Demokraatit, akiniangilaq. Taava tullianut ingerlaqqiinnassaagut ,Aleqa Hammond, Siumut. Takanna.

Aleqa Hammond (S)

Apeqqutigerusuppara, siullermik oqaatigerusuppara aningaasat taakku pissarsiarineqartartut meeqqaniit 8.-9.-10. klassimiittartunut taakku angajoqqaavinut meeqqanullu nammineq ulluinnarni inuuniarnerminni annertoorujussuarmik tapertaapput, inuuniarnermullu aamma inuunerannut ilaareerput. Taamaattumik taakku peerneqassappata peqqussutip peerneqarnissaa isummerfigisussaagatsigu, taakku peerneqarpata tapertaq peerneqassaaq, suliluunniit Naalakkersuisuninngaanniit qanoq kingunerisinnaasaa misissorneqanngitsaq, suliluunniit ilisimasassat amerlasuut isummernissamut tunngavissatsinnik tunngaviliisunik piginagit Naalakkersuisut taamannak saqqummiussinerat ima ersaritsigisumik oqarfigisariaqarpoq, suliaq piareeqqaarlugu apuunniarli, taava isummersorsinnaassaagut, imaluunniit Demokraatit isumaat ersarippa? Isumaqaataavisi imaluunniit isumaqataangilasi?

Taava aappaattut apeqqutigerusutara tassaavoq, tapiissuteqartarnissaq pisariaarullunimi oqarassi, suna tunngavigalugu pisariaaruttutut oqaatigaajuk?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Oqaaseqartoq, Andreas Uldum, Demokraatit. Takanna.

Andreas Uldum (D)

Qujanaq apeqqutinut.

Apeqput kingulleq siulliullugu akilaaginnassavara, utoqqatserpunga kataavunga, apeqqut kingulleq tusaqqeqqaalaarsinnaanerlugu?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Aap, apeqqut uteqqilaarsinnaavat, Aleqa Hammond, Siumut. Takanna.

Aleqa Hammond (S)

Apeqputikka marluupput. Siullertut nalugakku arlaat pineraa, tapertat uku angajoqqaanut pinngitsoorneqarsinnaanngillat, meeqqanut aamma pinngitsoorneqarsinnaanngillat, taamalu pinngitsoortinneqarpata una isummerfigisussaagatsigu peqqussutip atorunnaarsinneqarnissaa sulilunniit Naalakkersuisoqarfimmiit misissorneqarsimanngilaq. Taakkua aningaasat pisarunnaarneqarpata, qanoq kinguneqarsinnaava atuartuutinut, angajoqqaanut? Angajoqqaat isummerfigineqarpata? Tusarniaavigineqarpata? Paasissutissaqaratalunniit isummerfiginiarsinnaanngilarput una, nalunnginnatsigu massakut una tunngavigalugu ajornerusunik meerartagut atugaqalertussaapput, taamaattumik apeqqutigerusuppara, Demokraatit taanna peqataaffiginiarpaat?

Aappaattullu oqarputit tapiissuteqarnissaq pisariaaruttoq, tapiissuteqarnissap pisariaarunneranut suna tunngavilersuutigaaajuk?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Tassa apeqqutit uteqqinneqarpud. Oqaaseqartoq, Andreas Uldum, Demokraatit. Takanna.

Andreas Uldum (D)

Tapiissutit isumaat ilaa 10 .klassit tungaanut massakut atuartussaataappud. Tassa taanna apeqqut siulleq, ilaa? Pinngitsooratik atuartussaappud ukiut qulit. Siullermik tassa atuarunnaartoqannginissaa peqqutigalugu taakku aningaasat tunniunneqarpud, taamaalilluni isumaa tassani imminut asortuleramik, kisianni aamma apeqqutigaat isumaqataanersugut isumaqataannginnersugut. Taanna ataatsimiititaliami misissorneqarluareerpat sukumiinerusumik akiumaarpara.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taava tullinnguulluni oqaaseqarniarpoq Kristian Jeremiassen, Siumut. Takanna.

Kristian Jeremiassen (S)

Uku aningaasat meeqqanut tunniunneqartartut, tassa inuusuttunngortunut. Angajoqqaanuku aningaasatigut taperserniarlugit taamatut tunniussisoqartartoq. Aamma una peqqussut oqarnertuut qanganisaagalarpoq, kisianni taamaattoq peqqussut suli inuiaqatigiinni pisariaqartinneqartorujussuuvoq.

Taava oqarputit, ilumoorpoq meeqqat aamma inuusuttuaranngortut aningaasat taakku pisariaqartippaat, kisianni taamaattoq aallaqqaasiininni aamma oqarputit siunnersuut paasilluarlugu Naalakkersuisut saqqummiummassuk atorunnaarsinniarneqartoq. Sorlerpiaq isumagivisiuk? Demokraatit isumaat tassani ersikkunnaarmat, taava isummernissamut ilumoorput tunngavissiaqut amigarput. Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilaageqarnermullu Naalakkersuisup suliaa naammangilaq, aamma uani nersugassaangilaq suliarinerani. Suliaq taamaattoq itigartilluaannarsimagussiuk pitsaanerunngila?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Oqaaseqartoq, Andreas Uldum, Demokraatit. Takanna.

Andreas Uldum (D)

Illit Naalakkersuisumut isummat isumagiinnassavat, kisianni sukumiinerusumik paasisaqarusulluta ataatsimiititaliani suliarineqarnissaa innersuussutigaarput.

Taava aamma eqqaaqqilaassavara uku aamma aningaasat atuarfimmuut tunngasuupput, atuarnermut immaqa aamma tassani taputartuullutik paasineqarsinnaavoq, ataatsimiititaliami suliarilerunikku aningaasat tassangaanniissanersut imaluunniit arlaannik siunnersuutissank takkuttoqarsinnaassanersoq Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoqarfimmiit.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taava tullinnguulluni oqaaseqarniarpoq Per Berthelsen, Siumut. Takanna.

Per Berthelsen (S)

Demokraatit oqaaseqartuata oqalunnera ilaatigut ataqtigiinngingaarmat paatsiveerutingajattarlunga una atualaassavara: “Taakku saniatigut”, tassa atuakkatit aatsaaginnaq, “Taakku saniatigut Naalakkersuisut saqqummiussinerminni tunngavilersuutaat taperserparput”. Kisianni kinguninnguatigut nassuiaavutit tamanna akuersinerunngimmat, qanoq taava oqaaseq taanna paasissavarput? Suleriaaseq pitsaanerunngila? Oqaqqissaanga misissuineq pereerpat misissukkat tunngavigalugit qanoq iliuseqarnissamik naliliinissaq, suleriaaseq taanna naleqqunnerunngila? Tamaappat tassa Siumukkat oqariartuutaat una oqaluuserisatut peerniarli, atorsinnaanngilaq. Uteqqinniarli, i suliaassat suliarineqareerpata qaqeqqinneqarumaarpoq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Oqaaseqartoq, Andreas Uldum, Demokraatit. Takanna.

Andreas Uldum (D)

Qujanaq.

Ataatsimiititaliami suliatik saqqummiuppatigut paasinarsissaaq ataatsimiititaliaq taamannak isumaqassanersoq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Taava tullinnguuppoq Bitten Høegh-Dam, Siumut. Takanna.

Bitten Høegh-Dam (S)

Una paaserusunnarpoq, peqqussut akuerivisiuk? Aap naaggamilluunniit akineqarsinnaavoq. Imaluunniit utertinneqarsinnaanera eqqarsaatissinniissinnaava? Imaluunniit, nalunngilarput suna tamaat suliarilluaqqissaakkamik misissorluaqqissaakkamik siunnerfeqarnerse tusaqqoortaratsigu.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Oqaaseqartoq Andreas Uldum, Demokraatit. Takanna.

Andreas Uldum (D)

Peqqussutip pisoqalisimanera isumaqatigaarput.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata sisamaat (A).

Taavalu tullinnguuppoq Jens Immanuelen, Siumut. Takanna.

Jens Immanuelen (S)

Una siullermk oqaatigeqqaarlara, Naalakkersuisut taperserpasi inatsisip atorunnaarsinneqarnissaa akueralugu, tamaattumik suliassaqaanngilaq killiliussamik ilaalu ilanngullugit. Uani oqariartuutigereerassiuk Naalakkersuisut taperserlugit, Naalakkersuisut saqqummiussaanni nalinginnaasumik nassuiaatini innuttaasunut kingunerisassai pillugit erseqqissaatini Naalakkersuisut saqqummiussaanni imak allassimasoqarpoq: “Tapiissutini isertitat apeqqutaammata tapiissuteqartarunnaarnikkut ilaqutariit aningaasatigut inissisimanerlunnerpaat eqqugaassasut”, oqaatigineqarluni aningaasatigut inissisimanerlunnerpaat illersorniarlugit taperseereerassi Naalakkersuisut saqqummiussinerannut sunik suliniuteqarpisi?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Oqaaseqartoq Andreas Uldum, Demokraatit. Takanna.

Andreas Uldum (D)

Oqaaserpassuit anninneqarput, kisianni eqqaasinnaavara qilanaaralutigu aamma uagut Demokraatit tungaaninngaanniit una Skatte- og Velfærdskommissioni ingerlanneqalerpat taavalu saniatigut aamma neriorsuutigineqartoq hvidbogi saqqummiuneqalerpat tassani aamma takusinnaassagatsigu qanoq ingerlariaqqissinnaanerluta.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taavalu tullinnguuppoq Aleqa Hammond, Siumut. Takanna.

Aleqa Hammond (S)

Oqarputit Demokraatininngaanniit atugarissaarnerulernissamut tunngatillugu ataatsimiitsialiarsuaq utaqqiniarissi, Skattevelfærdskommissioni, kisianni sooq utaqqissavisiuk nalunagu uuma peqqussutip atorunnaarsinneqarnerani eqqorneqartussaapput atugarlunnerulernissamut. Taanna misissorneqartariaqanngilarluunniit, atugarlunnerulernissamut kinguneqartussaavoq. Illersorneerutissapput isertitakitsut atuartuutillit 8.-9.-10. klassimi atuartunut, immaqaa aamma isertitaminnut pinngitsuuisilersinnitsigilersinnaapput atuarnerminni ilinniagassaminnut atorsinnaasaraluartoq atornagu suliffissarsioritariaqarput angerlarsimaffimmi

ikiuteqataasariaqaramik, kisiittunik angajoqqaaqarunik, utoqqalinersialinnik perorsagaagunik imaluunniit allatut isertitaqarpiangikkunik, nalunagu eqqornerlunneqartussaasut. Suna taava inuulluarnerulernissamut ataatsimiititaliaq suna utaqqissunniarpiuk?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Oqaaseqartoq Andreas Uldum, Demokraatit. Takanna.

Andreas Uldum (D)

Oqareernittut sukumiinerusumik paasissutissat pigutsigit inunnuq pineqartunut kingunissai imaluunniit ajornartorsiutinngorsinnaaneri ataatsimiititaliami aamma ersissapput, kisianni una Skattevefærdskommissio-i soorunami itinerusumik immaq sulissaaq siammasinnerusumillu uanngaanniit, taamaammat qilanaaralugu taanna eqqaagiga.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata sisamaat (A).

Taava masakkut Ruth Heilmann, Siumut. Takanna.

Ruth Heilmann (S)

Qujanaq.

Nalunngilagut meeqqat kaattunik annertuumik qineqqusaarnermi imaluunniit ukiut kingulliit taakku Demokraatit suaartarnikuupput, massakkut iliuuseqarniaritsi, massakkut iliuueqarniaritsi, taaavalu massakkut aamma tamatta soorunami inuiaat kalaallit ilinniartitaanermut pisariaqartitsileruttorfiini atuartuunersiat, tassalu Meeqqat atuarfianni klassini qullerni atuarnermi tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaata atorunnaarsinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisissaattut síunnersuut massakkut saqqummiunneqarpoq. Suliarilluagaangilaq, piareersagaangilaq, misissuisoqarsimanngilaq, kisianni apererusuppakkit taanna tapersorsorpsiuk atorunnaarsinneqarnissaa? Imaluunniit sunik allanik suaartaatitsi taarserniarnerissi taanna apeqqutigissavara. Massakkut pissakinnerusunut ajornerulersitsisumik siunnersuuteqarneri tupigusuutiginarpoq, taamaattumik apererusunnarpusi sunik allanik pitsanngorsaatisanik taakku taarsarlugit iliuuseqarniarnersusi.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Oqaaseqartoq, siullermik ingerlaqqinninninni ilisimatsitsissutigilaassavara oqaaseqartumut aammalu aperisunut oqaluttaaterput aappaluttunngoraangat taava aatsaat oqartassasugut, pissutigalugu avataaniit naalaartut malinnaajunnaartaramik taakku ikeqqaartinnagit oqaluleraangatta.

Oqaaseqartoq, Andreas Uldum, Demokraatit.

Andreas Uldum (D)

Qujanaq.

Qujanartoq kiisami apeqqut meeqqat kaattut Demokraatinut toqqaannartumik apeqqutigineqarmat partiinullu allanuunngitsoq. Meeqqat kaattunut tunngatillugu uku tapiissutit assersuutigissagaanni meeqqanut kaattunut nerisassanik tunniussisoqartarpoq ooriniunngitsoq. Oorinik nerisinneqarneq ajorput, taava apeqqut tullia apeqqutivit ilaat tapersiineq imaluunniit tapersiinninneq, taanna akereernikuugakku akissanngilara massakkut.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Tullinnguulluni oqaaseqassaaq Per Berthelsen, Siumut.

Per Berthelsen (S)

Neriuppunga tamatta isumaqatigiissutigisinnaallugu annertoorujussuarmik Inatsisartunut ilaasortaaneq pinnguarnerrunngimmat, kisianni akisussaaffimmik annertoorujussuarmik malitseqartussaammat. Aamma Inatsisartut inissisimanitsinni sulisitsisutut inissisimavugut, taamaattumillu suliassaq naammaginngikkutsigu, suliaq saqqummiunneqartoq naammaginngikkutsigu, taava pisussaaffigaarput sukumiisumik isummernissatsinnut tunngavissanik tunineqarnissarput. Uani utoqqatsissut atorpeqarsinnaangilaq ujartorneqartoq, tassa isummernissaq aaqqissuussamik aalajangersakkamillu peersinissaq. Taanna isummerfigisussaavarput oqalunnata ataatsimiititaliaminngaanniit tusareerutta qanoq isummersortoqarnersoq, taava uagut isummerumaarpugut. Naamik, partiitut ilaasortatullu aperineqarpugut qanoq isumaqarnersugut, taamaattumik tassani pingaartorujussuuvoq akisussaaffik tigussallugu, qinnigaanermi akisussaaffik tunniunneqartoq nammassallugu. Siumuminngaanniit oqaritartuuterput neriuppunga illit uani isummerfigisagut, isumaqatigigukkulu suleriaasissaq taanna ilannut innersuussutigisagut, tassami Siumumi isumaqarpugut misissuinerit sukumiisut siulliullugit ingerlanniarlik, taava taakka nalunaarusiaq aallaavigalugu paasissutissat

tunniunneqartut tunngavigalugit isummensorumaarpugut, killormuunngitsoq. Unaana utigassaq, det er en ommer, utigassaq. Saqqummiussaq atorsinnaangilaq sumilluunniit takussutissiissutinik tunniussaqaanngitsoq. Neriuppunga isumaqatigissagimma.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Oqaaseqartoq, Andreas Uldum, Demokratit.

Andreas Uldum (D)

Apeqqutitaqarpallaanngimmat taanna akinngiinnassavara, oqaqqissaarineruinnarunarmat.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Tullinnguulluni oqaaseqassaaq Jens Immanuelson, Siumut.

Jens Immanuelson (S)

Qujanaq.

Saqqummiussami inatsisissaq pillugu ilinniartitsisut kattuffiat IMAK allangortitsiniarnerat akuerineqaannginissaanik kaammattuuteqarpoq. Ilinniartitsisut kattuffiat IMAK tassaavoq ulluinnarni Meeqqat atuarfianni nalunngisaqarnerpaaq, meeqqanut inuusuttunullu ataatsimoortumik pilersaaruteqartoqalersinnagu inatsisip maani saqqummiunneqartup Naalakkersuisuninngaanniit akuerineqaannginissaanut kaammattuisoq, nassuiaatini Naalakkersuisut kingunissaa nalunngikkaluarlugu ajorseriassasoq, eqquinerlunnera inatsisissaq saqqummiuppaat.

Assersuutigalugu Qaasuitsup Kommunianni aningaasarsiornikkut atuartuutillit sanngiinnerpaat 291-it eqqugaasussaapput, tamaattumik takuneqarsinnaareerpoq Demokratit saqqummiussaanni Naalakkersuisunut tapersiineq ataatsimiititaliami aappaassaaneerinermi qanoq tikkuussinersoq.

Qujanaq.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Oqaaseqartoq, Andreas Uldum, Demokratit.

Andreas Uldum (D)

Aallaqqaammut oqaatigissavara soorunami IMAK-i suliniaqatigiiffillu allat tusarnaarluaqqissaartassavagut ilisimasani ulikkaarmata. Taava uku eqqartukkavit ilaat uanga erseqqissaatigerusukkaku massakut una allatara aallaavigigatsigu.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Tullinnguulluni oqaaseqassaaq Kaali Olsen, Inuit Ataqatigiit.

Kaali Olsen (IA)

Qujanaq.

Apeqquteqartut arlallit 8. klassimiit 10. klaassimut pineqartut oqaatigisaqattaarpat.

Erseqqissaatigissavara 9. klasse 10. klassillu pineqarmata. Eqqunngitsumik ilisimatitsisoqarnera taanna naqqiinnarpara.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Erseqqissaammik oqaaseqartumut oqaaseqarfigineqarnissaminik kissaatigineqanngitsoq, tullinnguulluni oqaaseqassaaq Aleqa Hammond, Siumut.

Aleqa Hammond (S)

Oqaaseqarninni oqaatsit uku atorpatit, ”siunertarisaasa aappaa naammassineqarpoq, tapiisuteqarnissarlu pisariaarulluni”. Tamaattumik siullertut apeqqutigerusuppara sumi tusarnikuugakku tapiissutit taakku pisariaarunneqarsimasut? Uagut Inatsisartutut akisussaasseqarluta sulinitinni sumiluunniit tusanngisaannarparput nalunaarutini, tusagassiuutini sumiluunniit angajoqqaaniluunniit, sumiluunniit tamanit tusanngisaannaratsigu. Sumi taakku pisariaarutsinneqarsimasut tusarnikuuigit?

Aappaattullu erseqqissaassutigissavara Naalakkersuisut saqqummississuminni Kalaallit Nunaanni Meeqqat atuarfianni 8. klassimiit qummut atuartunut pineqartut allassimavaa, Inuit Ataqatigiinnut utertitsitsissutigilarpara.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Oqaaseqartoq, Andreas Uldum, Demokratit.

Andreas Uldum (D)

Eqqaareeraluarpara taanna, aappassaa akissavara, una atuaannartitsinissamut tunngasortaa pineqarmat, imassakkut pisussareernikuugamik ukiut qulit atuartussaallutik.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Tullinnguulluni oqaaseqassaaq Ruth Heilmann, Siumut.

Ruth Heilmann (S)

Uanga apeqqutigisannut akissutit naammaginnginnakku nikueqqilaarpunga. Tassani isumaqatigisinnaavakkit. Aap, meeqqat kaattut nerisinneqassapput, tassuuna isumaqatigisinnaavakkit, kisianni oorit nerineqarsinnaanngillat. Tassami taamatut oqaravit, aamma oorit nerisassanik pisissutaallutillu tapertaapput, taakkuuppullu tunniunneqartartut pissakinnerusunut tapertaallutik, oorinngorlugit, aningaasanngorlugit.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Oqaaseqartoq, Andreas Uldum, Demokraatit.

Andreas Uldum (D)

Tusaatissatut tiguinnassavara, apeqqutertaqarpallaarunanngimmat.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Tullinnguulluni oqaaseqassaaq Aleqa Hammond, Siumut.

Aleqa Hammond (S)

Apeqqutigaana paatsoorsimasinnaaqinagakku erseqqissaassutigilaariga, oqarassi tapiissuteqarnissaq pisariaarussimasoq. Sumi tusarnikuugakku pisariaqartinneqarunnaarsimasoroq?

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Oqaaseqartoq, Andreas Uldum, Demokraatit.

Andreas Uldum (D)

Aallaavigisarput tassa taanna Landsrådit aalajangersimasaat 1978-imi. Taanna pivara, oqaluuserivara, massakkut ukiut qulit atuartussaaitaalernikuugamik meeqqat pinngitsooratik.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Tullinnguulluni oqaaseqassaaq Hans Enoksen, Siumut.

Hans Enoksen (S)

Qujanaq Siulittaasoq.

Siullermik una inatsisissatut saqqummiuneqartoq naatsuaranguaq issuaaffigilaaqqaarusuppara, tassanilu oqaasertai imaapput: “Meeqqat atuarfianni klassini qullerni atuartut atuarnermut tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 25, 28. oktober 1982-imeersoq atorunnaarpoq”. Tassa Naalakkersuisut siunnersuutaat atorunnaarsinneqassasoq, taaavalu atorunnaarpat aappaagu aggustip aallaqqaataani 2010-miit sunniuteqartumik misigineqalissasoq, tassa taannaana eqqartoripput, taamaammanuna uagut akerlerigipput Siumumi atorunnaarsinneqarnissaa. Kisianni ilissi allatut oqaluttaqattaarput paasisassarpasuit allallu ujarneqaaqqaartariaqartut, kisianni aana siunnersuut naalluinnaqqissaartoq atorunnaarpoq. Illit nammineq Inatsisartunut ilaasortatut qanoq isumaqarfigaajuk?

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Oqaaseqartoq, Andreas Uldum, Demokratit.

Andreas Uldum (D)

Uanga isumaqarpunga ullutsinnut naleqqussaaneq, imaluunniit inatsisinut naleqqussaannermi suliaqarnitsinni eqqarsaatigisariaqaripput atuarfik, atuarfimmi atuartut tigummiinnarnissaannut imaluunniit tapeqartinnissaannut tunngasut nammineq isumaga uanga apequtigivat, ilaa? Kukkuallaanngilanga? Isumaginnittoqarfimmiit aningaasat taakku takkuttariaqarput atuarfeqarfimmiit tunniussuunneqaratik. Taamatut akiinnassavakkit.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Tulliulluni oqaaseqassaaq Per Berthelsen, Siumut.

Per Berthelsen (S)

Soorunami oqartoqarsinnaavoq suminngaanniit tigugaanni apeqqutaavallaanngilaq, kisianni aamma suminngaanniit tigugaanni apeqqutaavallaanngilaq. Tassa taamatut ilaatigut maanna nipeqariartorpoq una pineqartoq. Kisianni aamma taava sipaaruteqarnavianngilaq. Taava pitsaanerunngila meeqqat angajoqqaallu suleqatigiillutik meeqqat pisussaaffimmini nakkutiginninnerinut qiimmassaait tunniunneqartartut tunniunnissaat isumaginninnermi aningaasanik imatut q pisussaaffilersuisuunngitsunik tunniussinissamut ataqqinassuseqannginnerunnginnerpa taamatut iliorneq, tassalu meeqqat pisussaaffimmik nakkutiginninnerannut qiimmassaaserlugu, isumaginninnikkoortinnagu, uani sipaarniutigineqarput.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Oqaaseqartoq, Andreas Uldum, Demokraatit.

Andreas Uldum (D)

Sipaarniutitut taanna eqqartorsinnaavoq, kisianni oqareernittut ataatsimiititaliami ingerlaqqippat, qulaajarneqarluarpat paasissutissat perusutagut pereerutsigit taanna neriuppunga aamma aappassaaneerneqarnissaanut oqallisissatsinnut toqqammavissatsinnut tunineqarluarumaartunga tassanngaanniit.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Massakkullu uunga oqaluuserisamut kingulliulluni oqaaseqassaaq Kaali Olsen, Inuit Ataqtigiit.

Kaali Olsen (IA)

Erseqqissaassut erseqqissaassutigineqaqqimmat taava erseqqissaassutigeqqissavara pingajussaanik, tassa Siumut oqaluttua Aleqa Hammond oqarpoq 8. klassimiit 10. klassimut atuuttusoq. Ilumuunngilaq, tassa peqqussut nr. 5, 28.oktober 1982-imeersoq tassani allassimavoq 9. klassimiit atuuttusoq, taanna atuuppoq peqqussut.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Massakkullu Demokraatit oqaaseqartuannut Andreas Uldum-imut qujarialluta tullinnguulluni oqaaseqassaaq Naja Petersen, Atassut.

Naja Petersen (A)

Qujanaq.

Meeqqat atuarfianni klassini qullerni atuartut atuarnermut tapiiffiginineqartarnerat pillugu inatsisissatut siunnersuut misissuataareerlugu Atassummit imaattumik oqaaseqarfigissavarput.

1978-imi Landsrådiusut Kalaallit Nunaanni Meeqqat atuarfianni 8. klassimiit qummut atuartunut ilinniarnermut tapiissutit pillugit Landsrådiup ileqqoreqqusaa aalajangiuppaat. Tamatumani siunertarineqarsimalluni angajoqqaat aningaasaqarnikkut ikiorsernissaat, aningaasat pissutigalugit meeqqap atuarnermut piukkunnaraluartup atuartussaataitanerup naammassinerani atuarunnaartinnissaata pinaveersaartinnissaa, kiisalu angajoqqaat suli angajoqqaaminniittunik atuartuutillit angajoqqaanut meeqqaminnik nerisaqarfigiutigalugu atuarfimmittuutilinnut sanilliullugit ajornerusumik inissisimanginnissaat. Inatsisartut peqqussutaata nr. 5, 28. oktober 1982-imeersup atuutilerneratigut atuartut atuarnermut tapiiffiginineqartarnerat ingerlateqqinneqarpoq.

Inatsisartut peqqussutaa nr. 12, 20. november 2006-imeersoq akuersissutigineqarpoq, taassumalu malittaani nalunaarut nr. 15, 23. juni 2008-meersoq aqutigalugu Meeqqat atuarfiat ukiuni qulini pinngitsoorani atuartitaaffiusussanngorpoq.

Peqqussutissatut siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini takuneqarsinnaavoq pisortanut kattuffinnullu tusarniaasimanagerit, tusarniaanerit pisimallutik 22. julimiit 25. august 2009, tusarniaaffigineqarsimallutik Naalakkersuisoqarfiit tamarmik, KANUKOKA, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut peqatigiiffiat, ILIK, SIK, IMAK, KANUNUPE, NUSUKA, kiisalu AK.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut peqatigiiffiat, AK kiisalu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik oqaaseqaatissaqarsimanngillat, KANUKOKA siunertaasup atorunnaarsimaneranut isumaqataasimalluni oqaaseqaatissaqarsimanani. SIK-mit tusarniut tusaatissatut tiguneqarsimavoq, taamaattorli peqqussummik atuisut ajornerusumik atugaqalinnginnissaat qularnaarneqartariaqartoq isumaqarluni.

Atassummi maluginiarparput tamatumunnga Naalakkersuisut qularnaatsumik oqaatigigaat peqqussutip atorunnaarneratigut angajoqqaat akissaatikinnerusut ajornerusumik atugaqalissasut, meeqqap atuartup atuarnermi tapisiarisartagai peerneqartussaammata.

IMAK annertunerusumik qisuariaateqarpoq, ilaatigut meeqqat kaallutik innartarnerat annertuumik oqallissaasimasoq aallaavigalugu, kiisalu IMAK-imit allanneqarsimavoq misilittakkat paasinarsisissimagaat tapiissutit ilaqtariinnut meerartalippassuarnut pingaaruteqarluinnartuusut, ernummatigineqarsinnaasorlu inuusuttut pineqartut sunngiffimminni suliffeqartariaqalernissaat atuarnernannut tuttussamik. Taamaattumillu IMAK-imit kaammattuutigineqarsimalluni isumaginninnermut tunngasut ilanngullugit meeqqanut inuusuttunullu tunngasunut ilivitsumik pilersaaruteqartoqalersinnagu siunnersuut naammassineqassanngitsoq.

Atassummit ersarissumik takusinnaavarput inatsimmik atuisunut qanimut sullissisuusut ernumassuteqartut, tamaammallu Atassummit pingaartsipparput ernumassuteqarneq isiginiarneqartariaqartoq.

Atassummit maluginiarparput 1978-imi Landsrådiusut Kalaallit Nunaanni Meeqqat atuarfianni 8. klassimiit qummut atuartunut ilinniarnermut tapiissutit pillugit Landsrådiup ileqqoreqqusaanik aalajangiussigamik annertuumik pinaveersaartsitsineq aallaavigisimagaat, taamaattumik Meeqqat atuarfianni angajullerni atuartuusut pisortanit atuartuunersiuteqarnermut tunngatillugu assigiimmik pineqartassasut Atassummit isumaqarpugut, kiisalu Atassummit isumaqarpugut tassuunakkut aamma pinaveersaartsitsineq annertoq ingerlanneqartoq, tamannalu tamatta annertuumik pingaartittariaqaripput.

Ullumikkut atuartuunersiutit angajoqqaat isertitaat aallaavigiinnarnagit, aammali atuarfimmik nakkutiginninnerup annertussusia apeqqutaatillugu tunniunneqartarput.

Taamaalillutik inuusuttunnguit atuartuunersiuteqarnissamut periarfissaqartinneqartut aamma suliffimmik nakkutiginninnissamut ilinniartinneqartarput, taamatuttaaq nakkutiginnissinnaannginnermik takutitsisimatillugit aningaasarsianik ilanngaaneqartarnermik naqqaniit pisortaniit ilinniartinneqartarput. Tamannali ilinniartitsineq tamanut ullumikkut atuutsitinneqanngilaq.

Atassummiit isumaqarpugut ullumikkut inuiaqatigiinni pinaveersaartsitsineq annertusarniarneqartsillugu aammalu meerartatta akisussaaffimmik suli ilinniartseqqinniarnerni, minnerunngitsumillu annertuumik ilaqtariit inuuniarnikkut atugaasa eqqartorneqarfianni

naleqqutinngitsoq meeqqat atuartuunersiutaasa peerniarneqarnerat, minnerunngitsumik tamanna atuisunut qanoq kinguneqassanersoq qularnaaqaarnagu atorunnaarsitsisoqassappat tamanna naleqquttuunngitsoq.

Atassummit oqaatigissavarput Inatsisartunut siornatigut meeqqat annerni atuartut tamarmik assigiinngisinneqaratik atuarnermusiaqalernissaannik isumarput suli allanngortsinninnatsigu, nalilersorluaqqinneqarnissaalu siunertaralugu inassutigissavarput meerartatta ilaqutariillu atugaasa ajorserianninnissaat qularnaaqaartariaqartoq aammalu meeqqat annerni atuartut tamarmik assigiimmik atuarnermusiaqarsinnaanerannut periarfissat misissorneqaqaartariaqartut, taamaattumillu nalunaarutigissavarput Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut taamatut isikkoqartsillugu akuersaanninnatsigu, inassutigissalluguli Inatsisartut Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliaanut aammalu Inatsisartut Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliaanut suliassanngortsinneqassasoq.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siullesq (IA).

Naja Petersen, Atassut, naammassimmat Inatsisartut oqaaseqarnissaminnut periafissaqalerput. Siulliulluni nalunaarpoq Aleqa Hammond, Siumut.

Siullermik una ilisimatsitsissutigilaassavara Aleqa Hammond, Siumut, oqaaseqarnerani mikrofonu ikumasimannngimmat. Aleqa Hammond qinnuigissavara apeqqutini imaluunniit oqaatsini utilaqqullugit.

Aleqa Hammond (S)

Ilaana.

Siullermik oqaatigivara nuannaarpunga partii erseqqarissumik isummertoq tusarlugu. Aamma nuannaarpunga Siumuminngaanniit tusarlugu peqqussutissap atorunnarsinneqarnissaanut ersarissumik naaggaartusi. Assut nuannaarpugut meerartattt ajornerusumik atugaqannginnissaanut suleqataaniarlusi oqarassi. Taavami uuma peqqussutip atorunnaarsinneqarnissaanut tunngatillugu aarleqqutisi annerpaat itisililaarsinnaavigit qanoq kinguneqarsinnaaneriniq?

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siullesq (IA).

Oqaaseqartoq.

Naja Petersen (A)

Qujanaq, aamma qujanaq apeqquternut.

Atassumminngaaniit ilisimaarilluinnarpagut ullumikkut inuiaqatigiinni atukkavut qanoq inissisimangersut. Ilaatigut, soorlu siulima saqqummiussisup aamma oqaatigisareeraat, pissakinnerusunut taakku aningaasat atuartuunermusiat tunniunneqartarput. Soorunami aarleqqutigaarput taaku tunniunneqassaarpata, ilaatigut pissakinnerusukkormiut suli qaavatigut atugarliuleqqinnissaat aammalu minnerunngitsumik tusagassiuutitigut, aviisitigut ippassaaniinanguamut allaat aviisi saqqummerpoq ilaatigut ilaqtariit tamarmiullutik peqataaffigisaannik ilaatigut 18-iinnarnik ukiullit ilaqutaasa akornanni ikiaroonartunik eqqussuilersimasut, imaluunniit eqqussuisoqarsimasoq. Taammattumik immaqa tamatta eqqarsaatigereersinnaavarput ikiaroonartumik eqqussuineq sumik aallaaveqartarpa? Tassa aningaasannanniarnermik. Sukkasuumik aningaasannanniarnermik aallaaveqartarpoq.

Taamaattumik aarleqqutigisinnaavarput siunissaq eqqarsaatigalugu aamma ilaatigut ilaqtariit amerlialuttuinnartut taamatut ulorianartorsiulersinnaanerat. Ilaatigut tamakku aarleqqutigivagut. Aammalu soorlu uani saqqummiinitsinni oqaatigereeripput, ilaatigut aamma atuartut sulisariaqalernerannik kinguneqarsinnaanera, tassami aningaasatigut ilungersuasooqalerpat illup iluani ikiuussinnaasut tamarmik ikiuussinnaalersarput. Taammaattoqassappallu atuartussaaitaasup ilinniagassani tunulliullugit aningaasanik ikiuuniarnermigut pilersueqataaniarnermiut pingaartitsinerulersinnaanera aarleqqutigaarput aamma.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Tulliulluni oqaaseqarumavoq Kaali Olsen, Inuit Ataqtigiit.

Kaali Olsen (IA)

Qujanaq.

Oqaaseqarninni oqarputit taammatut tapiisarneq piffissamik paarsilluarnermik aamma ilinniutaasoq. Eqqumiigilaarpara taamatut oqarneq. Tassami meerarpassuaqarmat taperneqanngikkaluarlutik piffissamik paarinninnermik ilikkartartunik. Taamaammat imatut oqarput aningaasakinnerusut piffissamik paarsinerlunnerusut? Imaluunniit sumik taanna uppernarsaasersinnaaviuk?

Aappaattut oqarputit kissaatigigaluarlugu atuartunut tamanut atuutsinneqalissasoq. Siullermik, meeqqat qanoq qaammammut pisassappat? Inuiaqagiinnut qanoq naleqassava? Suminngaaniillu aningaasat taakku aaniarpisigit? Qujanaq.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Oqaaseqartoq.

Naja Petersen (A)

Kaali Olsen, apeqqutinnut qujanaq.

Oqaaseqarninni imatut oqanngilanga, erseqqissassavara akissakinnerusukkormiut piffissamik paarsinerlunnerusut. Taamatut oqaaseqanngilanga. Soorunami aamma akissaatilissuakkormiuugaluartut ilaatigut aamma piffissamik paarsinerlussinnaasarpur, ilaatigullu immaqa pissakinnerusukkormiut piffissamik paarsilluarnerusinnaasarlutik. Soorunami assigiinngillat.

Kisianni uani eqqarsaaterput tassavoq, soorlu saqqummiininni aamma oqaatigigiga, taamanikkut 1978-imi Landsrådiusut tamanna eqqummassuk, pinaveersaartitsineq aallaavigalugu tamanna aallarnerneqarsimavoq. Taamaattumik massakkut soorunami nalilersuisoqaqqissappat, soorlu oqartunga, Atassummiit qimanngilarput isumarput, kikkut tamarmik assigiimmik pineqaqqullugit nalilersuisoqaqqittuaannarnissaa imaluunniit sulissuteqartuaannarnissaa. Uani suleriutsit imaattarput soorunami sumilluunniit suliassamik aallartitsisoqassappat immaqaluunniit naalakkersuisooqatigiinnermik isumaqatigiittoqassappat, taava isumaqatiginninniarnit aallartinneqartarmata. Tassanngaaniillu suut pingaarnerutitat aallaavigalugit nalilersorneqalertarmata.

Taammattumik toqqaannartumik qaammammut qanoq akeqassanersoq immaqaluunniit qanoq tamakkiisoq akeqassanersoq ersarissumik oqaatigisinnaanngilara, pissutigalugu aamma uani saqqummiinitsinni taasaqannginnatta taamatut, tamarmik assigiimmik tunineqartalissappata qanoq angitigisumik aningaasanik tunineqartassanersut siunnerfeqannginnatta. Tamakku isumaqatiginninniutissaammata aammalu misissuilluarnikkut aaqqinniarneqartussaammata.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Tullinguulluni oqaaseqassaaq Ruth Heilmann, Siumut.

Ruth Heilmann (S)

Qujanaq.

Naja Petersen Atassumminngaaniit oqaaseqartuata ersarissorujussuarmik oqaasii paasigaluarlugit uani 1978-imi Landsrådiusut taamanikkut taammatut peqqussummik atuutitsilersimanagerat nersualaarnera isumaqarpunga uanga paasillugu. Nersualaarlugu taammanikkulli atuutsinneqalersoq ullumikkumut suli atuuppoq, allaat 1982-imi nutarterneqarsimalluni immaqa atuutiteqqinneqarluni. Isumaqarpit suli taanna peqqussut ullumikkut naleqqutuusoq, aammalu atorunnaarsinneqassagaluarpat suut ernummatiginersaavisigit?

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Oqaaseqartoq.

Naja Petersen (A)

Ruth Heilmann, apeqqtinnut qujanaq.

Isumaqarpunga taamanikkut 1978-imi Landsrådiusut aalajangersimanagerat taamanikkulli siumut isigisumik siunnernerusimasoq, immaqalumi aamma siornatigulli ilisimaneqartarmat pinaveersaartitsineq qanoq aningaasaliiffigigaanni siunissami pitsaasumik aningaasaliinerunersoq, isumaqarpunga taamanikkulli taanna eqqunneqarsimasoq isumassatsialassuusoq aammalu torrallataasoq.

Aleqa Hammond apeqquteqarnerani ernummatiginerpaasinnaasatta atorunnaarnerinut ilaatigut taakkartuiffigereeraluarlugit kisianni aamma ullumikkut illoqarfiit assigiinngitsut qiviaraanni arajutsineqarsinnaasannilaq takuneqartarmat pinerlunniarnerit inuusuttuaqqat ilaatigut klassit taakku akornanni ukiullit, aserorterinerit, tillinniarnertit assigiinngitsullu allat aqqusaarneqartarmata. Taamaattumik ilaatigut, soorlu oqaatigigiga, tamakkua pinaveersaartinniarlugit ilaatigut isumaqarama uanga atuarnermi ajunngitsorsiasat angajoqqaanut pissakinnerusunut tunniunneqartartut aamma ilaatigut pinaveersaartitsinermut iluaqutaasoq aannertuumik.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Tulliulluni oqaaseqassaaq Aleqa Hammond, Siumut.

Aleqa Hammond (S)

Naalackersuisut isumaqaramik peqqussut taanna atorunnaartittariaqartoq pisariaaruttut taallugu. Atassut apererusuppara, tusarnikuusi inuiaqatigiinnik oqartunik taannagoq meeqqanut atuartuunersiut pisariaarunneqarsimasoroq? Arlaannik sumi tusarnikuusiuk?

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Oqaaseqartoq.

Naja Petersen (A)

Qujanaq.

Ulloq manna tikillugu Atassumi saaffigineqarnikuunatalu tusarnikuunngilagut atorfissaarunneqarneranik oqariartortunik.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Tulliulluni oqaaseqassaaq Kaali Olsen, Inuit Ataqtigiit.

Kaali Olsen (IA)

Taavami naatsumik taanna nangeqqillugu, sumi atuukkami nunani allani?

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Oqaaseqartoq.

Naja Petersen (A)

Suna pinerit, suna nunani allani suna atuunnersoq paasillualarlara.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Tassungalu Kaali Olsen erseqqissaasaaq.

Kaali Olsen (IA)

Atuartuunersiutit suni nunani allani atuukkamik, taakku peerneqarsimasut ilisimanngisatit, soorlu nunani pingasunnguanilluuniit taasilaarit.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Oqaaseqartoq.

Naja Petersen (A)

Paatsoornartuliorsimaguma utoqqatsissutigissavara, kisianni nunani allani atuartuunersiutinik unitsitsisimanernik allanilluuniit eqqaasaqannginnama.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Tullinnguulluni oqaaseqassaaq Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit.

Debora Kleist (IA)

Qujanaq.

Uani Atassutip oqariartuutaani allassimasoq apeqqutigilaarusuinnarluguuna, allassimagassi aamma ilissi ataatsimiititaliani aalajangersimasuni suliamik ingerlatsiteqqinnissamut. Kisiannili apeqqutigerusuppara taanna allassimasarsi tunuartikkassiuk taaneqanngimmat?

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Oqaaseqartoq.

Naja Petersen (A)

Una eqqaasitsissutigissavara suleriaatsimi oqaluttarfimminngaanniit oqaatsit taakku atuummata.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Tassalu massakkut oqaluuserisamut immikkoortoq 91-imut oqaaseqartussanik nalunaaqqittoqanngimmat oqaluuserisassap tullianut aallartinnginnitsinni Naalakkersuisunut ilaasortaq Mimi Karlsen oqaaseqassaaq. Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq. Takanna.

Mimi Karlsen, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq. (IA)

Qujanaq.

Meeqqat atuarianni klassini qullerni atuartut atuarnermut tapiiffigineqartarnerat Inatsisartut inatsisaata atorunnaarsinnera pillugu Inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuummut oqallinnermut qujavunga. Tassani oqallinneq itisiliisarnerillu aammalu pissutsinik assigiinngitsunik taakkartuinerit pissusissamisoortutut isigaakka siunnersuummi tassani eqqartugassatut siunnersuutigineqartumi.

Naalackersuisutut pingaartipparput taamaattumik peqqussummik atorunnaarsitsiniarnermi oqaloqatigiinnerit aammalu tunngavilersuilluarnerit pisussat Inatsisartunut aamma ingerlatissallugit, paasivaralu Inatsisartunut tamanna ingerlallularneqartoq, oqaluuserisassaq una aallaaveqartoq maannakkut atuartut 10. klasse tikillugu pinngitsooratik tamarmik atuartussaatinneqarneranni taava meeppaanut 9. klassiminngaaniit 10. klassimullu aningaasaqartussuseq naapertorlugu tapiisarnerup peerneqarnissaanik Naalackersuisuni pissusissamisoortutut isigaarput, taassuma aamma tassunga atatillugu peerneqarnissaa.

Naalackersuisuni maluginiarparput ukiut arlallit taanna suliassaq ingerlanneqarsimasoq aammalu maannakkumut suliaq naammassineqanngimmat suliassatut aamma ingerlanneqartariaqartoq. Tassunga killiffianninngaaniit ingerlateqqipparput matumani atuariusup 1. klassiminngaaniit 10. klassimut atuutsilernerani naappertuukkunnaarmat.

Matumani oqallinnermi taanna aallaavigiuassavara Naalackersuisunit siunnersuutigigatsigu Meeqqat atuarianni atuartussaanerup iluani taanna naleqqukkunnaarmat taanna aallavigineqassasoq.

Taammaattorli oqaaseqartut oqaaseqaatigisaannut assigiinngitsunik aamma oqaaseqassaanga.

Inuit Ataqtigiit suliaq taamatut aallartillugu suliarilernerani isummersimanerat tusaatissatut tigujumavara, aammalu uani oqaaseqarnerminni nammineq isummernissaminnut IMAK-ip oqariartuutaa tunngaviliisutut isigalugu, taamaammat isumaqarlutik ataatsimiitalianut arlalinnut ingerlanneqassasoq. Taanna siunnersuutissatut tusaatissatut tigujumavara.

Taava aamma isummersorluarsimallutik tassunga Siumup oqariartortitaata Malik Berthelsenip Siumut sinnerlugu oqaaseqaatigisaanut aamma tassani oqaaseqalaarumavunga. Tassani oqaaseqartut arlallit Siumuminngaaniit maluginiarpara massakkut atuartut aningaasarsisartut aallartittarisorigaat

8. klassiminngaanniit 9. klassimi 10. klassimilu. Tassani erseqqissaassutigissavara pineqarmata massakut tapisitinneqartartut tassaammata 9. klassimi 10. klassimilu atuartut. Taavalu aningaasat angajoqqaat isertitaasa killiffii aalajangersimasut aallaavigalugit.

Tassani aamma ataqqivara Siumup erseqqaarilluinnartumik oqaatigimmagu imatut, issuaaneq aallartippara, issuaasinnaaguma? “Atuarnermusiap peerneqarnissaanut isumaqataaanginnitsinnut pissutaasut annersaat tassaavoq, atuartut inuusuttunngulersut atuarfimmiiik aniinnarlutik suliffittaartalernissaat aarleqqutigigatsigu, naak ukiut qulit pinngitsooratik atuarfimiinnissaat peqqussutaagaluartoq”. Tassa taanna pissutigalugu Siumuminngaanniit taassuma peerneqarnissaa aammalu naleqqukkunnaarnera tapersinngikkaat. Tassaniuna una pigiga Atuarfitsialaap atuartussaaitaanerup iluaniimmat meeraq pinngitsoorani 1. klassiminngaanniit 10. klassimut atuartinneqassasoq, angajoqqaallu taanna pisussaaffigigaat, taavalu tassani aamma pisussaaffiliisoqarmat, angajoqqaat taanna pisussaaffitsik naammassinngippassuk aamma suliassiissutigineqartussaalluni, kommunip nakkutigisussaallugu ilumut angajoqqaat meeqqaminnut pisussaaffitik nakkutigineraat.

Tassa taanna peqqutitut annerpaatut tunngavigalugu maluginiarpara Siumuminngaanniit taperserneqanngitsoq. Taava taanna pitillugu, tassa atuartup aniinnarsinnaannginnera aamma pereerakku aamma uani maluginiarsimagipput Naalackersuisutut soorunami aningaasanik pisartut pisanunnaarnermikkut eqqugaanissaat aamma tassani peqqussutip peerneqarneratigut malunnaateqartusaaq nalunngereerparput. Kisiannili aamma tassani erseqqissavarumavara tassuuna meeqqat nerisassatigut aamma pissaqartinneqarnissaat isumagineqarmat. Tassa Naalackersuisuninngaanniit aamma Namminersorlutik Oqartussaninngaanniit isumannaarneqareerpoq ukiumut aningaasat 5,6 mio.-it atuarfinni nerisitsinissamut atugassat kommuninut tunniunneqartassasut. Taassumalu saniatigut aamma ilassuteqartussaalluni 5,6 mio.-inik aamma kommunit nammineerlutik tapiissasut, taamaalillutik meeqqat nerisinneqarnissaat tassuuna atuarfiup iluani aamma isumannaarneqarmat.

Aammattaaq tassunga ilassutigissavara aamma Naalackersuisuninngaanniit 25 mio.-it immikkoortinniineqartutut siunnersuutigineqarmata. Tassa meeqqanut atoriataarsinnaasat immikkoortinneqarlutik. Tassa atugarliortunut pisariaqartitsisunullu pisussaqariataartillugu tassuuna aningaasanik tapiisinnaasussaagatta.

Aamma immikkut maluginiarluarpara oqaaseqartunit, aamma Siumuminngaanniit, assut ernummatigineqarmat aammalu, soorunami meerartagut ernumassutigisarpagut qanoq atugaqartinneri pigaangatsigit, kisianni aamma uani nunaqarfimmiut eqqugaasussaarujuusartut taaneqarneri pissusissamisoorinninnakku, tassa imaammat 9. aamma 10. klassimi nunaqarfimminngaanniit atuariartortarput illoqarfinnut, tassanilu ineqartinneqartarlutik atuartut angerlarsimaffiini, tassani ineqarneq nerisaqarneq akeqanngitsoq atuutsinneqartarmat. Taamaalilluni nunaqarfimminngaanniit periarfissaqartarput atuarnerminnut atatillugu akeqanngitsumik ineqarlutik nerisaqarnissaat. Taanna toqqissisimanaralugu taavara.

Demokraatit taamatut aamma siunnersuutip qanoq eqqissaarneranik maluginnillutik ataatsimiititaliamut suliassiissutiginninniarnarat aamma ataqqivara, aamma tusaatissatut tiguara. Tassani meeqqat klassini qullerni atuartut atuarnerminni tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaata atorunnaarsinneqarnissaa paasillugu aammalu massakkut atuartut pinngitsooratik 10. klassimut atuartuunissaat aamma taanna aallaavigalugu isummersimanerat aamma passinnittutut isigalugu.

Taava Atassutikkut aamma ilanngutilaarniarpakka.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA)

Tassa aqutisutut ilisimatitsissutigissavara Naalakkersuisup akissuteqarnissamut piffissarititaasoq qaangermagu unitsittariaqarlugu.

Ingerlaqqissaagulli, tassalu Naalakkersuisoq oqaaseqareermat massakut Inatsisartut Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisumut apeqquteqarsinnaanissaat imaluunniit oqaaseqarsinnaanissaat tullinnguuppoq. Siulliulluni oqaaseqarumavoq Kristian Jeremiassen, Siumut.

Kristian Jeremiassen (S)

Siulittaasoq qujanaq.

Meeqqat atuarnermi tapiiffigineqartarnerat eqqartorneqarmat, Naalakkersuisup saqqummiussinermini oqaatigaa ukiut arlallit taanna suliaq ingerlanneqarsimasoq. Aamma

nalunngilara ukiut siuliini tassunga tunngassuteqartoq, 9.- 10. klassimi atuartunut tapiiffiginnittarneq annertusillugu, maani Inatsisartuni akuerineqarnikoq. Taanna aamma naatsorsuutigaa suliaq ingerlassasoq, uani oqaatigimmagu una suliaq nammineq sioqqullugu ingerlasimasoq.

Taava maluginiarpara oqaaseqaravit nunaqarfimmiut annertunerusumik eqqugaassanngitsut, pissutigalugu meeqqat atuartut illoqarfimmut pisarmata. Uanga allaanerusumik isumaqarpunga. Nunaqarfimmiorpassuit isigigutsigit taakkuupput amerlanerpaat piniarnermik aalisarnermillu inuussuteqartut, aammalu akissarsiaqarnerpaajunngitsut amerlasuut. Taakku aallaavigalugit meeqqat aningaasanik pissarsisarput, taava taamaalillutik meeqqat pisariaqartitatik annaasussanngorpaat.

Uani angajoqqaat akisussaaffiiniq ilaatigut arsaarinninniarnermik malussarniarpunga, ilaatigut oqaravit angajoqqaat meeqqat tapiiniq piiiaffigisinnarlugit meeqqat nerisinneqartalissasut atuarfimmi, taannalu Namminersorlutik Oqartussat 5 mio.-it sinnerlugit aningaasartuutigissagaat aamma kommunit 5 mio.-it sinnerlugit aningaasartuutigissagaat oqaatigaat. Akisussaaffiiniq arsaartuinerunngilaa? Tassami oqaravit akerlianik allaanerusumik pivarput.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Naalakkersuisoq.

Mimi Karlsen, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq. (IA)

Qujanaq apeqqutinnut ersarissunut.

Nunaqarfiit eqqorneqanngitsutut imaluunniit tassani Naalakkersuisuinngaanniit ernumassutiginninnerinut pissutaavoq uani pineqartumi eqqorneqartussanngimmata. Tassa nunaqarfinni atuartut anginerit tassami 9. klassit 10. klassillu kisimik tapiisummik tunineqartussaammata. Taakku nunaqarfik qimallugu illoqarfimmut atuariatortarput. Nunaqarfinni atuartuupput ikittuinnaat nunaqarfinni 9. – 10. klassimilu atuartuusut ikittuinnaapput.

Taava akisussaaffiimik. Akisussaaffimmik assaarinninneq eqqartussagutsigu nerisaqartitsinermi imaluunniit aningaasanik tapeqartitsinermi taakkunaniinnginnamik arsaarinninnerit assigiit?

Taamatut eqqarsaatigigaanni nerisaqartinnissaannut akisussaaffik angajoqqaat tigummigaluaaraat atuarfeqarfimmili taperserparput atuarfeqarfinni nerisaqartinnissaat aningaasanik aalajangersimasunik tapiiffiginiarlugu.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Tulliulluni oqaaseqassaaq Aleqa Hammond, Siumut.

Aleqa Hammond (S)

Naalakkersuisut sinnerlugit saqqummiigavit aallarniutigerusuppara Naalakkersuisut anguniagassamik siunnersuutiminni anguniagassaminnit isumaqatigiissutaannik meeqqat pitsaernerusumik atugassaqartitsinissaannut atsioqatigiissutigaaarsi. Peqqussutip uuma atorunnaarsinneqarneratigut meeqqat ajornerusumik atugassaqalertussaapput. Qanoq taanna isumaqatigiissut ataqatigiitsigaa uunga tunngasumut?

Aappaatullu tusarniaanermi tusarniaaffigineqartoq IMAK SIK-lu siunnersuutiginnigilaa allamik aaqqissuussutissamik aaqqissuussingikkussi una inassutiginnigilaat akuersissutiginnigilaat. Taava sooq tusarniaavisi tusarniaassutaa atornianngikkussiuk?

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Naalakkersuisoq.

Mimi Karlsen, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq. (IA)

IMAK-ip taamatut isummersimanera aammalu tusarniaanermi uani taamatut akissuteqarsimanera aamma maluginiarparput taammatut oqaaseqarsimanerat, aammalu tassaniilluni meeqqat taakkuninnga aningaasanik aalajangersimasunik pisartagaarunnissaat ilumoorpoq ilaqutariit aammalu taakku meeqaat pisartagaanniit persitsisussaavoq. Kisiannili uterfiguassavarput uani naapertuuttutut isigiunnaaratsigu, tassa atuartussaataitaneq uani pimmat 9. klassi 10. klassi ilanngullugu pinngitsoorata atuartitsisussaavugut, tassanilu taava naleqqukkunnarpoq meeqqat atuartinniarlugit taamatut oorinik tunisarnissaat.

Utoqqatserpunga, apeqqut siulleq puigutallatsiarpara, tusaqilaarsinnaanerlugu?

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Tassunga erseqqarissanissamut akuerineqarpoq Aleqa Hammond, Siumut.

Aleqa Hammond (S)

Apeqquut siulleq tassa naalakkersuisooqatigiit suleqatigiinnissaminnik anguniagassamittut atsiogatigiikkamik atsiogatigiissutigaat Nunatsinni meeqqat pitsaarnerusumik atugaqarlernissaat. Naalakkersuisooqatigiit peqqussutissap peersinneqarnissanik uunga siunnersuuteqarpusi meeqqat atugaannik ajornerulersitsisussaq. Taanna suleqatigiinniarluni anguniagaq sumut saakkami, imaluunniit qanoq nassuiarsinnaaviuk?

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Naalakkersuisoq.

Mimi Karlsen, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq. (IA)

Ilumoorpoq taanna anguniaraat pitsaarnerusumik meeqqat atugaqartinneqarnissaat, aamma isumaqarpunga tassuuna isumaginiarluarneqarsimasoq meeqqat kaattarneri pigaangatsigit tassani periarfissinneqareermat atuarfimmi nerisinneqarsinnaanissaat. Tassuuna kommunit qinnuteqarnermikkut taanna pissarsiarisinnaavaat, atuartut nerisinneqarnissaat atuarfimmi isumagineqarsinnaanngorlugu.

Taassuma saniatigut isumaqarpunga aamma Naalakkersuisut isumannaarluarniaraat Atuarfitsialaap pitsaasumik ingerlanera. Tassa atuartut pinngitsooratik atuartussaataapput 1. klassiminngaanniit 10. klassimut. Periarfissaqanngillat atuarnertik naammassinagulu atuarfik qimaannassallugu. Isumaqarpunga tassani qulakkeerinninnerusoq meeqqat iluamik atuartinneqarnissaat tassuuna, pitsaasumillu atugaqarlutik ingerlanissaannut taanna qulakkeerinninnerusoq.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Tullinnguulluni oqaaseqassaaq Per Berthelsen, Siumut.

Per Berthelsen (S)

Naalakkersuisoq ilumoortissinnaavara uani oqariartuuteqarnera. Aap, nunaqarfimmiut illoqarfimmut 9. 10. klassinut atuariartortitaasartut, aap, nerisinneqartarput najugaqartinneqarlutik. Aamma taamaattariaqarami. Kisianni isumaqarpunga uani puigorneqartoq aningaasartuutitalinnik inuusuttunngulersut akornanni unammiorneq annertoorujussuannngortarmat, qularnanngilluinnartumik illoqarfinni tamanna sakkortunerpaamik sunniuttarluni. Aammalu meeqqap nerisaqarnerup najugaqartitaanerup avataatigut ulluinnarni angerlarsimaffinni periarfissaasinnaasut akunnerini nerilaarsinnaanerit, tandpastaqartitaanerit allarpasuillu aningaasartuutitalit katersorutsigit imaannaangikkunaqisut aningaasartuutigilertarpaat. Taanna eqqarsaatigissavarput.

Kisianni ilaatigut aamma taalaarusuppara, Naalakkersuisup nammineq takusinnaannginneraa suliap uuma saqqummiussap piareersarnera pitsaanngippallaarpoq. Siumut, Atassut akerliliipput, aallaallu Naalakkersuisut partiit tunuliaqutaa isummersinnaanani ataatsimiititaliami ingerlatsinissaq, taannalu aatsaat pereerpat isummernissaq oqariartuutigalugu.

Siunnersuutigerusukkaluarpara Naalakkersuisup uani iluamik piviusorsiortumik oqariartuut naalaarumassagaa aammalu malissagaa, tassalu suliaq una piareersarneqarnermigut naammangilaq, tunuartikkallarli, misissuinerit allallu piareersaatissat naammassereerpata aatsaat qaqeqqillugu.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tullia siulleq (IA).

Naalakkersuisoq.

Mimi Karlsen; Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq. (IA)

Tassani naliliineq illit nammineq naliliinertut taanna pigissavat. Kisiannili uani suliap qanoq ittuunera aamma tassani aallaaviusariaqarpoq. Uani pineqarmat atuartussaanerup iluani pisussaajunnaartutut isiginnginneripput, ilumut atuartussaanerup iluani meeqqat akilersorlugit imaluunniit meeqqat oorinik tunioqqarlugit atuartinnissaat aamma taanna naapertuutinnginnersoq ilumut piisalluni.

Oqarutta meeqqat tamarmik atuassapput 10. klassi tikillugi, aamma taava tassani malinnaasariaqarput allat tassani peqqussummi ilaasussat, tassanilu isumaqarpunga Naalakkersuisutut taanna naalakkersuisoqatigiinninngaaniit nalunngisimaaralugu taamatut suliap killittariaqarneranut aammalu tassunga killissinnaaneranut siunnersuummut taamaalilluta aamma Inatsisartunut oqaloqatigiinnissatut siunnersuutigigipput.

Taavalu taassuma saniatigut suliap uuma naammassinissaata saniatigut soorunami maluginiarparput oqallinnermi allarpassuit pineqalermata, meeqqat kaatinneqarneri, meeqqat atugarliortinneqarneri, inuusuttut pissaaleqineri. Ilumoorpoq taakku ilumut oqallisigineqarluartariaqarput, kisiannili uani pineqartumi tassaammat atuartut atuartussaareersut ilumut aamma saniatigut oqariarluta atuartussaavusi saniatigut ilumut aamma oqassanerluta, atuarniassagassi aajuku oorissasi.

Una uterfigillatsiassavara, aamma tassani isumaqarama soorlu Atassutikkut oqaatigisaanni taaneqarmat meeqqat qanoq kajumissaasissagivut atuartinnissaannik. Naalakkersuisoqatigiinni oqarpugut Atuarfitsialaap siunertaani ersarilluinnartumik atuartut qanoq akisussaaffilerneqarneri erseqqissarneqareersut. Ajorinngikkussiuk issuaalaassaanga, tassa uani pineqartumi Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaani nr. 16-imi 24. juni 2003-meersumi atuartut anginerit atuartinneqarnerannut anguniagassatut imatut allassimasoqarmat “atuartitsinerup atuartut ilinniarnissaminnut inuussutissarsigiumaakkaminnullu pilersaarutaannik naliliinissaan,ik naliliisinnaanngortissavai ingerlaavartumillu tulluarsaasunngortissallugit ilikkariartornerminnullu akisussaaqataasussanngortissavai siunniussamillu angunissaannut suliniuteqarsinnaanngortissallugit”. Tassani atuarfiup nammineerluni aqutissiuutereerpaat atuartut nammineerlutik atuarnissaminnut kajuminnissartik aammalu pissarsinissartik anguniassagaat, taamaammat tassani naleqqukkunnaareerpoq atuartut atuarnissaminnut kajuminnissaat pillugu oorinik tuniorarnissaat.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Malik Berthelsen, Siumut.

Malik Berthelsen (S)

Oqaaseqarninniuna oqaravit Siumup oqaaseqartua oqarsimasoq nunaqarfinni atuartut eqqugaanerussasut uagut oqariartorsimasugut. Aperilaarusukkikkitt kina taamatut oqarsimanersoq

nunaqarfinni atuartut eqqugaanerulissasut, uangami taamatut oqaaseqannginnama, aamma nalunngereerparput nunaqarfimmiut kollegianut atuariatortaaqannginnama atuartuunermusitinneqarneq ajortut. Paaserusukkaluarpara kina taamatut oqarsimanersoq?

Aappaattut. Paaserusukkaluarpara ilumut assersuutigiinnarlugu paniga 8.-9. klassimi atuarunnaartikkukku ilumut qanoq pisortat qulakkeersinnaavaat atuariatortuarnissaa 10 klassi naammassinissaata tungaanut. Uangami ataatatut oqaruma atuariatussanngilaq, taava pisortat qanoq iliussappat?

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Naalakkersuisunut ilaasorta.

Mimi Karlsen, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq (IA)

Qujanaq.

Malik Berthelsen issualerakkit aamma issuaanissamut akuersissummik pivunga. Taassuma saniatigut allat Siumuminngaannit oqaatigineqartut pineqartut tassani oqaaseq pineqarpoq nunaqarfinni. Tassani illit issuarakkit Malik Berthelsenip oqaasii issuarakkit tassani oqaatigeqqissarpara, kisiannili allamik oqaaseqalerama Siumuminngaannit apersuutigineqartut tikippakka.

Taava uani isumaqanngilanga pissusissamisoortoq angajoqqaatut maani siunnersoqqussallutit meeqqavit qanoq atuartarsinnaanissaat atuariatunnginnissaallu qanoq iliuseqassanersut. Tassami angajoqqaat meeqqaminnut akisussaaffeqarnerminnit taakku nalunngisarissusaavaat, meeqqami atuartinnissaannut pissusaaffeqarnertik meeqqamillu atuartinneqarnerini pissusaaffimmik qanoq nammineerlutik maleruagassaqarlutik aammalu qanoq iliussissaqarlutik. Tassa angajoqqaat akisussaaffiannik tassani akisussaaffeqarput.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Tulliuppoq Karl Lyberth, Siumut.

Karl Lyberth (S)

Siulittaasoq qujanaq.

Uani peqqussut peerniarneqarpoq Inatsisartut peqqussutaat. Uanga inuttut aamma politikeritut eqqarsartaasera malillugu Inatsisartut peqqussutaat inatsisaaluunniit peerniarneqartarput akornutaalersimappata. Inuiaqatigiinnut akornutaalersimappat inatsit soorunami peerniarneqassaaq. Ilaqutariinnut akornutaalersimappat inatsit peerniarneqassaaq. Meeqqanut akornutaalersimappat peerniarneqassaaq. Atuartunut akornutaalersimappat peerniarneqassaaq. Naalakkersuisut siunnersuutigaa Meeqqat atuarianni atuartut 9. klassimiittut 10. klassimiit aningaasanik pisartagaat peerniarneqassasut. Imatut paasisariaqarnerluni Naalakkersuisut paasisimagamikku una peqqussut akornutaalersoq, inuiaqatigiinnut akornutaalersoq, meeqqanut akornutaalersoq, ilaqutariinnut akornutaalersoq, atuartunut akornutaalersoq taava peerniaraat?

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Naalakkersuisunut ilaasortaq.

Mimi Karlsen, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq. (IA)

Uuma peerniarneranut peqqutaasoq aallaqqaammulli oqaloqatigiinnermi aammalu saqqummiunneqarmalli uterneqartuarpoq, aamma taanna nalunangilaq. Klassini qullerni atuartut atuarnermut tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaata atorunnaarsinneqarnissaanut Inatsisartut peqqussutissaatut siunnersuut aallaaveqarmat naammassineqareermat taanna atuartussaataitaasut 1. klassiminngaanniit 10. Klassimut, taavalu saniatigut takusinnaavarput pisariaqanngitsoq atuartut pilerisaassallugit atuarnissaat aningaasat taakku aallaavigalugit. Taamaammat tassuuna ersarimmat takusinnaavarput taanna naleqqukkunnaartoq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Tulliuppoq Jens Immanuel, Siumut.

Jens Immanuel (S)

Qujanaq.

Saqqummiussami oqaatigineqartpoq Landsrådip ileqqoreqqusaa aamma Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugit ingerlateqqinneqartoq maannakkut una atorunnaarsitsinissamit oqariartorneq. Taamattumik inatsiseqarneq siunertaqarpoq angajoqqaat isertitakinnerusut aningaasatigut

ikiorserneqarnissaannut tunngavilersuut Landsrådimi aamma Inatsisartut inatsisaatigut angajoqqaanut isertitakinnernut pingaaruteqarnerat sukku allannguuteqarpa?
Assersuuteqarsinnaavit?

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Naalakkersuisunut ilaasortaq.

Mimi Karlsen, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq. (IA)

Ajuusaarpunga issuaanerit paasivallaannginnakku, paasinngitsoorakku suna issuarnerit apeqqutaa aamma peqqilaassavara, issuaaguit innersuutilaannga suna issuarnerlugu, malinnaaffigissavara aamma uanga.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Apeqquaqartoq. Apeqquaqartup apeqqutini erseqqissaassutigeqqilaassavaa. Jens Immanuel, Siumut.

Jens Immanuel (S)

Naalakkersuisoq, saqqummiussanni illit erseqqissumik oqarputit illit Landsrådip ileqqoreqqusaa kingusiinnerusukku Inatsisartut inatsisaatigut allanngortinneqartoq tunngavilersuutini oqaatigineqarpoq tassani angajoqqaat isertitakinnerusut aningaasatigut ikiorserneqarnissaat siunertaasoq taamatut inatsiseqarnermut.

Aana apeqqutigaa, angajoqqaanut isertitakinnernut inatsisip maanna atuuttup pingaaruteqarnera sukku allannguuteqarpa? Assersuuteqarsinnaavit? Atorunnaarsitsinissamut suna tunngaviineqarpa, angajoqqaat isertitakinnerit pineqarmata uani.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Naalakkersuisunut ilaasortaq.

Mimi Karlsen, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq. (IA)

Illit Jens Immanuelson, nammineq innersuusini Landsrådet 1978-imiilli siunnersuuteqarsimanermittut uku pinaveersaartinniarsimavaat atuartussaareernerup avataatigut piuumallutik atuaqqikkusussinnaasut taamanikkut 8. klassip tungaanut pinngitsooratik atuartussaariarlutit 9. klassimi, 10. klassimi aammalu kingusinnerusukkut 11. klassimi atuarusuttut angajoqqaavisa allamut suliffissarsiortinnginniassammatigit taakku nammineq piuumassutsiminnik atuarusuttut aningaasanik tapiifiginiarlugit, taanna eqqorpoq. Massakkullu taassuma naapertuukunnarnera, tassa atuartut pinngitsooratik atuartussanngoreermata 10. klassi ilanngullugu. Saniatigut piuumassutsiminnik atuarterunnikuuvoq, anguniakkami ersarissumi uani atuartut tamarmik naammaginnartumik atuartinneqarnissaat anguniarlugu pinngitsooratik atuartussanngoreermata.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Tullinnguupoq Hans Enoksen, Siumut.

Hans Enoksen (S)

Qujanaq Siulittaasoq.

Naalakkersuisup saqqummiussinermini ilaatigut oqaatigaa nunaqarfimmiut ernumanartorujussuunngitsut illoqarfimmut atuariartoramik nerisaqartinneqarlutik ineqartinneqarlutillu.

Kisianni aamma tamarmik atuarfimmukarneq ajorput. Sumiiffiit ilaanni kollegiani inissaqartinneqarneq ajorput, allatullu ajornartumik najukkaminni atuarneq ingerlattariaqartarlugu. Taakku angajoqqaavi aningaasarsiaqarnerpaajuneq ajorput aamma. Assersuutigiinnarlugu, massakkut nalinginnaasumik skuut 700,00 koruunit missaannik akillit, qarliit 700,00 koruunit missaannik akillit meeqqat pisariaqartitaat angajoqqaat aningaasarsiakitsut taakku tamarmik nammassisinnaangilaat. Taamaammat meeqqanik piiaafiginninniarnaq akuerineqarsinnaanngilaq, aamma atuartussaana piinnarlugu aningaasanik ikilileriffigineqassappat taavami GU-mi atuartut, ilisimatusarfimmi atuartut, nunani allani atuartut tapiiffigisartakkavut taava taakku qanoq isumaqarfigaasigit? Aamma peerneqassaappat, imaluunniit? Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Naalakkersuisunut ilaasortaq.

Mimi Karlsen, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq. (IA)

9. klassimi 10. klassimilu atuartut nunaqarfinningaanniit kollegianut imaluunniit skolehjeminut atuariatortinneqartarnerini tassani toqqissisimanarisattut taavara, ernumanannginnera taavara tassani nerisaqarlutillu ineqarlutillu akeqanngitsumik pineqarmata.

Taava taassuma saniatigut soorunami atuanngitsoqarpoq, atuanngitsoqarunilu imaaluunniit skolehjemini ineqanngitsoqarpat tassani suli akisussaasuupput angajoqqaat. Suli angajoqqaat akisussaasuupput meeqqatik qanoq atugaqartissanerlugit. Taavalu atugaqartitsinerminnik soorunami naammaginatsumik pissaqartitsinngikkunik periarfissaqarput kommuniminni saaffiginninnermikkut ernumassutitik aammalu taakkununga meeqqaminnik pilersuisinnaannginnerminnik ikiortariaqarunik saaffiginnissallutik kommuni tassani aamma akisussaaqataavoq.

Taasuma saniatigut aamma apeqquteqaatini allarlunnarmik isumaqarpunga sangunerususooq uani siunnersuummi GU-mi ilinniartunut ilinniagaqarnerisutit pineqanngimmata, uanili 10. klassimi atuartussaareersuni tapit naleqqukkunnaarnerini Inatsisartut peqqussutaata atorunnaarsinnera oqallisigineqassalluni.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Oqalussuuserisaq inassutigineqartut ataatsimiititaliani immaqa arlaqartuni sularineqarsinnaanera oqaatigineqarpoq, ilaatigut Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliaq taaneqarluni.

Oqallinneq ingerlaqqippoq Aleqa Hammond, Siumut.

Aleqa Hammond (S)

Siumuminngaanniit uagut iluarisimaarparput atuartussaataaneq aamma pisariaqarpoq, pissusissamissoorpoq. Aamma atuartussaataanerup tamanut atuatsinnissaa uagut soqutigisaraarput. Inuiaqatigiinni atugartuussutsip qaffassarnissaa tamatta peqataaffigaarput, taanna apeqquserneqassanngillaasarpoq.

Kisianniuna peqqussutip uumma atorunnaarisinneqarnissaanut inatsimmik allannguineruvoq.

Inatsimmik allannguisussaatailluta inuiaqatigiinni attorneqaateqartussanngortillugu

naalakkersuinikkut akisussaassuseqartumik sulissagaanni pisussaavugut inatsisit atorunnaarsinneqarnerisigut, peqqussutit atorunnaarsinneqarnerisigut kingunerisinnaasai, attorsinnaasai, kingunerluutigisinnaasai kommuninut, ilaqutariinnut, atuarfinnut, tamanut misissoreerlugu saqqummiuttarpagut. Taannalu misissuineq uagut takusimannngilarput isummernissatsinnut tunngaviliinissatsinnut. Apeqqutigerusuppara taamaattuuteqarussi Inatsisartuusugut uagut isummertussaasunut tunniutilaarsinnaaviuk imaluunniit taamaattuuteqanngilasi?

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Naalakkersuisunut ilaasortaq.

Mimi Karlsen, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq. (IA)

Taamatut siunnersuuteqartoqarnerani atuarfik atuartussaataitaanerup iluani 10. klassi tikillugu atuartussaataitaanerup iluani, taassumalu atuartup tapeqarnissaata atorunnaarsinneqarnissaa aallaavigalugu siunnersuut tunniunneqarpoq. Taannalu tassa aalajangiiffissaq. Inatsisartunut tunniunnerani tusaatissatut tiguara, aammalu tapersorsorlugu ataatsimiititalianut ataasiinnaanngitsumut ingerlaqqinnissaa. Tassani ataatsimiititaliani assigiinngitsuni ingerlaqqinnermigut periarfissat assigiinngitsut eqqartorneqarnissaat qularinngilara aamma tikinniarneqassasoq. Taanna tusaatissatut tiguara aammalu taamaalillutik suliap tassuuna itisileriffiusassakkut itisilerneqarnissaa aamma qularinagu.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Qujanaq.

Siullermik eqqaasitsissutigilaarlara ataatsimiititaliamut ataatsimut innersuunneqarnissaa pissusissamisoortoq. Paarivaralu amerlanerussuteqartut ilaqutariinnermut ataatsimiititaliamut suliassap ingerlateqqinnissaat isumaqatigiissutigisimagaat. Taakku soorunami ataatsimiititaliani allani Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliami kiisalu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliami tusarniaasinnaapput, kisianni ataatsimiititaliaq ataaseq akisussaasuusaaq suliassamut tamatumunnga.

Per Berthelsen, Siumut.

Per Berthelsen (S)

Taanna annikitsumik uteqqilaassavara, pisussaaffeqaratta Naalakkersuisuni inissimagaangatta taavalu siunnersuusiussalluta, taava uppersaasersugaasunik saqqummiussinissarput Inatsisartut aalajangiinissamut sukumiinerpaasunik aalajangiinissaminnut tunngavissaqarnissaat aqutissiuutissallugu. Tamanna maanna pinngilaq. Allaallu illuatungiluttutut ajoraanni immaqa arlaat Naalakkersuisunik tatiginninnginnermik nalunaaruteqarnermik malitseqarsinnaasarluni.

Uani pineqarput 9.-10. klassini atuartut. 9.-10. klassini atuarneq imaannaanngitsuvoq ammaassisusaaq assigiinngitsunut, tassa GU-mut aningaasarsiaqarfiusunut ingerlaqqissinnaanissamut. Imaluunniit immaqa oqimaatsumik atuagarsornani ilinniarfinnut ammaassisinnaasoq. Taamaattumik kaammattuinnissaaq ingasammillu akissakilliortunut pingaartorujussuvoq socialarvimik taanneqartartoq, tassa sunngorfimmik tunngaveqarnerup qimannissaa anguniarlugu. Taamaattumik isumaqarpunga nalilersoqqittariaqartoq, naak Demokraatit taagaluaarat taamatut toqqaannartumik tunniussisarneq piunnaarlugu socialikkut isumaginninnikkut pineqassasoq.

Uanga isumaqartuarsinnarpunga, neriuppungalu tassani naapeqatigiisinnaalluta, qiimmassaatitut inuusuttunut pisussaaffimminnik nakkutiginnilluartunut tunniussuinissaaq pitsaanerusoq isumaginninnermik ikiorsiissutinik tunniussuininngarnermit. Tassami pisussaaffeqarneq aammalu aningaasatigut tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsineq imminnut ataqtigiinngillat. Imaanngilaq aningaasanik tapersorsorneqarnissaaq pisariaaruttoq atuarnissaaq pinngitsaaliissutaalermat. Taamaanngilaq. Taamaattumik taanna uteqqissavara Naalakkersuisumut siunnersuutigalugu ilumoorutivillugu una pilersaarussiaq tunngavissiugaalluanngimmat uterteqqullugu, taavalu suliarilluariarlugu saqqummiuteqqeqqullugu. Tassa uanga inassutigiumasara.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Oqallinneq ingerlaqqitsinnagu ataatsimiinnermi aqutsisutut eqqaasitsissutigissavara aalajangerama ullumikkut oqaluuserisassat naammassiniarlugit tamaasa oqaluuserisagivut, Inatsisartuni ullut ataatsimiiffiunngitsussatut aalajangikkat ataqqisariaqarmata, aammalu aatsaat ullut 13-issaat ataatsimiilluta, sapinngisamik ullormut oqaluuserisassat maleqqissaarnissaat. Ullumikkut aatsaat arfineq pingajussaat, ullullu 28-t ataatsimiinnissarput siunnersuutigineqarsimalluni Inatsisartunillu akuerineqarluni. Taamaammatt ingerlaqqitsinnata eqqaasitsissutigissavara oqaluuserisaaq una

ataatsimiititaliamut ingerlaqqittussatut oqaatigineqareermat, isummallu partiit isumagisaat uani ataatsimiititaliami isumaqatigiinniartarnertut isikkunitsinnaveersaassagatsigit oqallinnerup ataatsimiititaliami ingerlaqqittusnaanera eqqarsaatigalu.

Tulliuppoq Ruth Heilmann, Siumut.

Mimi Karlsen, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu

Naalakkersuisoq. (IA)

Qujanaq.

Naalakkersuisuni isummernitsinni isumaqarpunga tunngavissarput una naammattutut isigisimallugu, tassa atuartussaataanerup iluani taavalu saniatigut nammineq piumassutsiminnik atuartunut tapiissutaasarsimasup massakkut atuartussaataanerup iluaniikkunnaarmat akissussaaffeqarluta taanna siunnersuutigisinnaallugu. Aamma tassuuna inissinneqarsinnaanera ugguuna qulakkeersimasutut misiginarmat atuarfiup peqqussutaata iluani akisussaaffinnik meeqqap akisussaaffeqartumik atuartinneqarnissaanut tunngasut qulakkeerneqareermata. Taamaammatt meeqqap akisussaaffeqarluni akisussaaffimmik ilikkarluarluni atuarnerani naammassineqartussatut isigaara, taamatut atuarnini nammineq akisussaaffigalugulu ilikkagassanilu aamma akisussaaffigalugit pinera.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Qujanaq.

Taava apeqquteqartup kingulliup Per Berthelsen, Siumuminngaannersup oqaasii eqqarsaatigalugit isumaqarpunga siunnersuut taamatut isummerneq pissutissaqartoq isummorsorfigalugu pisussaasoq tassaasoq ataatsimiititaliami matumani iminneqartoq. Taassuma suliasaq naammaginngikkuniuk suliap piareersarneqarnera atuutilernissaa kinguardeqqusinnaavaa, imaluunniit allamik. Ataatsimiisitaliap qanoq siunnersuuteqarnissaa ataqqineqartariaqarpoq.

Kisianni tulliuppoq Ruth Heilmann, Siumut.

Ruth Heilmann (S)

Siullermik aamma siulittaasumut ataqqinartumut oqaatigissavara ullumikkut ataatsimiinneq sivitsoreeqisoq aamma suli sivitsoqqinnissaa eqqarsaatigalugu ataasinngorpamut ataatsimiititaliami

inissiternissamut aggersarneqarnikuuvugut, taamaattuumik pisarnertut arfinernut taamaatilluta imaluunniit una taamaatippat, taamaatilluta ataasinngorpat nanginnissaa siunnersuutigeqqaasavara.

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisumut oqaasissakka oqaatigilaassavakka. Tassa oqarusukkama imatut, sulluunniit inuiaqatigiinni iluaqutaasut, ingerlatat iluaqutaasut aamma taanna ersarissarneqarpoq tusarniarnermik IMAK-ip misilittagaqarnerpaatut oqaaserisai eqqarsaatigalugit. Taamatut iluaqutaasut imaaliillaannarlugit peerniarneqarsinnaanngillat, aamma una peqqussut Landsrå dip 78-imi taamanikkut atuutileraluartoq ullumikkumut suli pisoqalisimanngitsutut oqaatigisariaqarpoq. Tassani aamma eqqarsaatigalugit, oqaatigineqareeraluarpoq, nunaqarfimminngaanniit illoqarfimmut atuariatortartut eqqarsaatigalugit. Imaannaassanngilaq atuartunut illoqarfimmut atuariatorneq angajoqqaat qimallugit. Aamma taanna misigisarparput qanoq iliortarnerat eqqarsaatigalugit aamma nallersuukkiartornissartik illoqarfimmiunut eqqarsaatigalugit assigiinngitsunik pisoqartarpoq nammineq ilinniartitsisuunikuulluta taanna naamattoortarparput. Taamaattumik ataatsimut isigalugu atuartut pissakitsunik angajoqqaallit aammalu kisermaat pingaartumik arlalinnik meeraqarsimagunik, iluaqutigisartorujussuuat taamatut atuartuunersiuteqartitsisarneq. Unaluunniit peqqussut pinngitsaalisaasumik atuarneq ingerlattussamik oqariartuuteqaraluarnermik ullumikkumut suli pisariaqartorujussuuvoq taamatut atuartunut pissakitsunut tapersiisarnissaaq isumaqarpunga eqqarsaatigeqqittariaqartoq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Qujanaq.

Naalakkersuisunut ilaasortaq.

Mimi Karlsen, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu

Naalakkersuisoq. (IA)

Eqqarsaatissiissutaamat eqqarsaatissiissutitut tiguara.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Oqallinneq nutaartaaruttutut oqaatigisarisarpoq. Kaaviaarpugut massakut, taamaamat oqallinnerup unitsinnissaa piareersimaffigissavarsi maanngaanniit siunnersuutigineqariaannaamat.

Tammaattoqarpat § 49 malillugu oqaaseqartussat maangaannarsinnaapput.

Massakkulli oqaaseqartussa q Karl Lyberth, Siumut.

Karl Lyberth (S)

Siulittaasoq qujanaq.

Apeqqutit marluk Kultureqarnermut, Ilinniarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisumut oqaatigissavakka.

Peqqussutissap suliarinerani uuma tusarniaanermi akissutit pingaartumik IMAK-iminngaanniit akissutit taamak erseqqitsigisut, peqqussutip siunniuffia IMAK-iminngaanniit isumaqatigineqarsinnaangitsoq taamak isikkoqartillugu akuerineqarnissaa. Soormitaava Naalakkersuisut soqutigisimanngikkaat? IMAK-imi tassaagami taakkuninnga qanittumik malinnaasoq aamma pissutsinik ilisimalluartoq. Taamatut akissutit pingaaruteqartigisut soqutigissaanngikkaanni tupinnarpoq apeqqutinik tusarniaanermik ingerlatsisoqarpat.

Taava apeqqutip aappaa. Tupinnanngitsuunngilaq maani oqallinermi malugalugu Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisup atuartut atugaasa ajorseriarnissaannik illersuisoq. Uanga eqqarsartaaserra malillugu imaatussaangilaa, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisup atuartut ilinniartullu allat atugaat illersussallugit? Taamaattumik ataqqinnittumik Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisumut apeqqutigissavara, atassunga Naalakkersuisuullutit pisussaangilatit pineqartut atuartut illersussallugit atugaasalu ajorseriarnissannut suliniuteqartussaanak?

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Qujanaq. Kattuffik uani pineqartoq tassavoq meeqqat atuarfianni ilinniartitsisut kattuffiat IMAK.

Naalakkersuisunut ilaasortaq.

Mimi Karlsen, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq. (IA)

Naalackersuisutut aammalu Naalackersuisuni maluginiarsimavarput tusarniaanermi oqaaseqartut assigiinngitsut aamma tassani maluginiarsimavarput IMAK, Ilinniartitsisut kattuffiat aamma qanoq oqaaseqarsimanersoq. Aamma maluginiarparput KANUKOKA qanoq oqaaseqarnersoq. Tassani oqaaseqaatit tamarmik ilanngunneqarput.

IMAK-ip isumakuluutigisimasaa isumaqarpunga itisuummik maani eqqartorluarneqartoq, Inatsisartunut ilaasortanit eqqartorluarneqarpoq aamma tapersorsorneqarpoq ilumut taanna isumakulunnartuusoq, taamaammat qularutiginnigilara suliap suliarineqarnerani aamma taanna isumakuluut tassuuna isumakuloqataasunit suliarineqassasoq aammalu itisilerneqarluni.

Taava apeqqummut atuartut illersunnginnerikka toqqarlunga aperineqarpunga. Toqqarlunga aperineqarama, soorunami ilinniartitaanermut atuarfeqarnermullu naalackersuisuullunga pisussaaffigaara atuartut illersussallugit. Illersuina uani pingaarnerpaassaaq qulakkeerniassagakku atuartut naammaginartumik atuarfimmi iluamik atuartinneqarnerat tassani inuiaqatigiit akissussaaffitik tamakkiullutik ilinniartitsisut, angajoqqaat, kommunit tamarmik akissussaaffimmik tigumminillutik ilumut atuartut pisinnaatitaaffitsik atorlugu atuartitaanerat pitsaasumik ingerlanneqarnersoq. Tassuuna atuartut illersorpakka. Soorunami atuartut n kikkulluunniit meeraappata, inersimasuuppata, utoqqaappata aningaasatigut illersorneqarnissaat soorunami taanna pissusissamisoorpoq, aamma illersorneqarfissakkut isumaqarpunga taanna illersorluarneqarsinnaasoq illersorluarneqassasorlu. Kisianni uani pineqarpoq atuartussaareersut 1. klassimiit 10. klassimut taakku saniatigut aningaasanik pisartagaarunnissaat.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Oqaaseqartussaq tulleeq Isak Hammond, Inuit Ataqatigiit.

Isak Hammond (IA)

Qujanaq Inatsisartut Siulittaasuat.

Oqallineq maannamut annertoorujussuarmik ingerlavoq, aammalu inuiaqatigiit tamatta akuersaarnikuuarput namminersornermut taasitinneqarput, taamatumalu kingunerisaanik inuiaqatigiit alloriaqqittussaanerput namminersulivinnermut. Maannakkullu oqaluuserisatsinnik inunnik isumaginninneq tikeqattaarneqarpoq arlalerujussuarnit, allaat immaqa pingaarnerusutut isigineqarluni inunnik isumaginninnerup iluani inuiaqatigiit ineriartortinneqassasut.

Maannakkut naalackersuisooqatigiinnermi anguniarneqarpa inuiaat imminut pilersorsinnaasut inuiaat imminnut nukissaqartillutik ineriartortittut taakkuuppat anguniakkasi?

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Naalackersuisumut ilaasortaq.

Mimi Karlsen, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoq. (IA)

Qujanaq apeqqutinnut.

Uani siuliani issuaallunga atuariikkakka Atuarfitsialaap ingasammik atuarfinnut angajullernut anguniagai uteqqissanngilakka tusareeratsigit. Kisiannili aamma erseqqissareerpara tassuuna Atuarfitsialaap anguniagaatigut atuartut taamaattut nammineersinnaassuseqartut aammalu akissussaaqataasut anguneqarnissaat qulakkerniarneqarmat.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Bitten Høegh-Dam, Siumut.

Bitten Høegh-Dam (S)

Uagut angajoqqaagut toqqarneq ajoratsigit naligiinnerusumik inuuneqarnissamut taakku tapiissutit Meeqqat atuarfianni meeqqanut atuartunut annerusunut pisariaqangaartartut. Tamatta immaqa nalunngilarput inunnut qanilaarutta. Isumaqqanngilatit taakku peernerisigut meeqqap allisarnerminut ajoqutigisinnaagaa immikkut isigineqalerluni, qarlinnguanilluuniit nutaanik pisaarsinaanngikkuni? Tassa tassaniippugut, nukissamik peqartarpugut, nerisassatigut pissaqarutta angerlarsimaffeqaruttalu, taava sinnera aatsaat aallartissinnaalertarparput soorlu aamma atuartut.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Apeqqutit nutaartaaruttutut oqaatigineqartariaqaraluartoq, taamaattoq Naalackersuisumut ilaasortaq.

Mimi Karlsen, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoq. (IA)

Bitten Høegh-Dam, isumakuluutit paasilluarpara, isumakuluut inoqatitsinnut tamanut atuuttartooq uani aamma eqqartorneqarluartoq isumakuluut piviuvoq, aammalu taanna ilumut eqqartorneqartariaqarpoq, aammalu taassuminnga aallaaveqartumik ikiorsiissarnerit assigiinngitsut aamma tikinneqartariaqarlutik.

Kisianni suli uterpara uani eqqartoratsigu atuartussaataitanerup iluani aningaasanik pisartagaqarneq naleqqukkunnaartoq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Jens Immanuel, Siumut.

Jens Immanuel (S)

Qujanaq.

Tamatta nalunngilarput meeqqat tunngavilerneqarfiat tassaasoq angerlarsimaffik. Siunissaq eqqartortillugu meeqqanut aamma atuarnersiutit eqqarsaatigalugit ernumanarpoq, peqqutigalugu Nunarput tamaatut isigigutsigi qimerloorutsigulu assersuutigalugu Qaasuitsup Kommunianni innuttaasorparsuit inuussutissarsiornermik ingerlatsisinnaajunnaarnikuupput, siunsiartik qanoq ilusilersussallugu meeqqaminnik pilersuinerat eqqarsaatigalugu, taamaattumik pingaarluinnarpoq suliap uuma peqqissaartumik suliarineqarnissaa. Qulakkeersinnaasariaqaratsigu siunissaq eqqartoratsigu ullumikkut pisut aallaavigalugit neriuppunga una ataatsimiititaliami suliareqqinneqarani tamakku tamarmik eqqarsaartigilluarneqassat.

Annilaanganarpoq ullumikkut meeqqat angerlarsimaffimmini tunngavigisaat siunissami qanoq ingerlariaqqissanersorluuniit oqaatigineqarsinnaatinnagu Naalakkersuisunit inuussutissarsiornerat eqqarsaatigalugu meeqqat atuarnersiutaasa peerneqarnissaaat aamma tunngavilersuutini tamakku ilaasinnaasariaqarput.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Qujanaq.

Isumaqarpunga Inatsisartuni ataatsimiitisialiat pilersissimasagut sukumiisumik sulinissaat tamaani qulaajaaffigineqartariaanngitsooq, oqaaseqartumut kingullermut taanna eqqaasitsissutigissavara.

Inatsisartut ataatsimiititaliani suliaat tassaavoq Inatsisartut sinnerlugit akisussaassuseqartumik suliami oqallinnermi oqaaseqaatigineqartut najoqqutaralugit suliassani ingerlatissagaat, sukumiisumik qulaajarlugit naggataatigullu Inatsisartunut tamakkiisumik inassuteqarlutik ima imatullu isumaliutissiisummik.

Naalakkersuisunut ilaasortaq.

Mimi Karlsen, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq. (IA)

Oqaatigineqartut Jens Immanuelsemininngaannit isumaqarpunga aqutsisuminngaannit aamma oqaatsigineqarneri taamatut ilalerlugu.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Tulliuppoq Hans Enoksen, Siumut.

Hans Enoksen (S)

Qujanaq Siulittaasooq.

Tupigusuutigilaarpara meeqqat atugaasa ajorseriarnissaat assortuussutsigigatsigu akerlianik pitsaanerulernissaat. Tassami Inatsisartuni partiit tamatta isumaqatigiissutiginikuuarput ilinniartitaaneq, ilinniartitaaneq, ilinniartitaaneq qaffassarneqartariaqartoq. Kisianni meeqqat atuarfianni tunngavissiinerit pingaarnerpaat siunissamut aalajangiisuusartut innarlerniarneqarnerat atuartut atugaasa ajornerulernissaat inuuniarnermikkut ilungersunartorsioreersut.

Kommunit nerisitsisarnissaat ajunngilluinnaqqissaarpoq aamma akerleriissutiginnilarput. Kisianni taanna naammangilaq atuartut isumannaarneqarnissaannut. Akissarsiakitsut meeraasa pilersornissaannut ikiuussinnaasariaqarpugut, pissaqarnerusut uagut taanna peqataaffigisariaqarparput. Taamaammat Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq kaammattussavara siunnersuut taanna eqqarsaatigeqqeqqullugu. Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Naalakkersuisumut ilaasortaq.

Mimi Karlsen, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq. (IA)

Siunnersuutip eqqarsaatigilluarnissaanik innersuussuteqarnerit innersuussutissatut tigussavara, aamma eqqarsaatersuutit soorunami assigiinngitsut tassani nalilersuutit soorunami aamma ilanngutissagakkit.

Aamma isumakuluuteqarnerit meeqqat atugaqartitaanerat angajoqqaat akissarsiakinnerusut meeqqallu allakkut ikiugassat isumakulunnermik tassani aamma Naalakkersuisutut isumakulunnerput ersersittarparput, aamma aqutissatigut allatigut isumakuluutit suliarineqarnissaat Naalakkersuisutut soorunami akisussaaffeqarluta eqqarsaatigissavarput. Isumaqarpugut uani oqallisigineqartumi pineqartut Atuarfitsialakkut atuartinneqarnermikkut isumagineqarluartut taavalu taamaalillutik isumannaatsumik atuartut 1. klasseminggaanniit 10. klassimut atuartinneqarnerat aammalu tassuuna isumannaatsumik tunuliaqutissaminnik inersimasunngoriartornissaminnut isumannaatsumik ilikkakkamikkut pilersorneqarnissaat qulakkeerniarlugu iliuseqartoqareersoq Atuarfitsialaap iluani tassanilu t isumakuluutip allaasoq una, kisiannilu suliaq aamma una allaalluni.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Finn Karlsen, Atassut.

Finn Karlsen (A)

Qujanaq.

Utikulunneqarmat pinngitsoornani atuartussaataalernerup nassatarisariaqaraat meeqqat pissakinnerit angajoqqaat pissakinnerit meerai pisariaaruttoq aningaasanik pinissaat. Ilumoornerpa taanna? Imaluunniit Landsrådi taamani pilersitsigami siunertarisimanerpa pinngitsoornani atuartussaanerup eqqunneqara, taava pissakinnerit pisariaarutissapput. Taanna siunertaasimanerpa? Imaluunniit ilissi nammineq eqqarsarpisi pinngitsoornani atuartussanngortitaagami pissakinnerit pisariaarupput tunissallugit. Pissakinnerit nungussagamik pinngitsoorani atuartussaalernerup kinguneranik?

Aappaattut. Inatsisartut gruppiini maanna ersarissorujussuarmik tapersorneqanngilatit.

Amerlanerussuteqarluartunit siunnersuutinnik tapersorneqanngilatit. Taanna qanoq

eqqarsaatigaajuk? Naalakkersuisooqavit aamma nammineq partiivit ersarissorujussuarnik misissugassanik uggoralugu. Taamatut atorunnaarsitsinissaq siunnersuutigigassiuk misissueqqissaarnissaq tassani aallaat aningaasanik suminggaanniit aallersinnaanermik taallugu allaat ataatsimiititaliaq suna aningaasanik aallerfigineqarsinnaanersoq pilersitsisoqarsinnaanissaa. Taanna qanoq misiginarpa Naalakkersuisuulluni, taperserneqarnani maannakkorpiaq?

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Naalakkersuisunut ilaasortaq.

Mimi Karlsen, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq. (IA)

Qujanaq.

Misigissutsinut tunngasunik aperininni tassuuna akissavakka. Taperserneqanngitsutut tigunngilara oqartoqarmat suliap uuma ingerlanera ataatsimiititalianut ingerlanneqassasoq, oqallinnerullu taammatut assigiinngitsorpassuarnik isumakuluutinik ilaartuilluni oqallinneqarnera tassuuna takusinnaavara ataatsimiititaliani suliarilluarneqartariaqartoq eqqartorluarneqartariaqartorlu.

Siunnersuutit uuma saniatigut allat isumakuluutissat soorunami suliarneqassapput aamma isummersuutini suliareqqissaarneqartariaqarnera takusinnaagakku tassuuna suliaq toqqissisimassumik aammalu toqqissisimanartumik ingerlaqqinnissaa toqqissisimassutigaaara, amerlanerussuteqartut oqarmata ataatsimiititaliani suliaq ingerlaqqissasoq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Aleqa Hammond, Siumut.

Aleqa Hammond (S)

Naalakkersuisooqatigiit ippassaanitsiaannannguaq aamma oqaatigaat ineqarnermut akit qaffarujussuassasut. Massakkut atuartuunersiutit aamma peerneqassapput, allallu aamma akiligassat annikillartunngillat. Angajoqqaarpassuaqarpoq kisimiittunik. Meerarpassuaqarpoq aamma aanaakkuminni peroriartortunik, utoqqalinersiuteqaannartunik. Tamakku eqqorneqartussaapput. Soorunalimi isumakuloqisa eqqorneqartussaapput, nalunagulu Naalakkersuisut isumaqatigigaat pitsaanerusunik atugaqalersitsinissaq. Killormoqqinnaaruna pineq.

Tamatta isumaqatigiippugut atuartussaaitaaneq pingaaruteqarpoq, tamatta peqataaffigissavarput. Kisianni peqqussutip peerunnerani paasisinnaasara naapertorlugu Naalakkersuisut misissuisimangillat, inunnut pineqartunut qanoq kinguneqarsinnaaneraniq misissuisoqarsimanngilaq. Naalakkersuisut Siulittaasuat ippasaani ammaanermi oqarpoq misissueqissaartarnerit, nalunaarusiortarnerit, misissuinerit pingaaruteqarluinnartuupput tunngaviliisuusaammata siunissatsinni naalakkersuinikkut. Massakkut peqqussutissamik peersitsinissamut siunnersuuteqarputi tunngaviusumik misissuisoqarsimananiluunniit ilaqutaassunut taakku sunniutigisinnaasaannik nalunaarusiamilluunniit takusaqarata tunngaviatigulluunniit isummernissatsinnut nalorniluta. Immaqa taamaattumik tapersiisoqanngilaq, ataatsimiititami apeqqutaannaaviulluta isertussanngorluta. Taamannak Naalakkersuisut suleriuseqarniarpsi isumaliutersuutigilluagaanngitsumik? Soorunami isumakuluppugut inuiaqatigiit ajornerusumik atugaqartikkusunnginnatsigit. Taanna pinngitsoortinniarlugu sorsuppugut, aamma taanna paaseqqunaqaaq.

Ilanngullugu aatsaannguaq oqarputit isumakuluutissat suliarineqassapput. Kiap suliariniarnerai isumakuluutissat apeqqutigerusuppara?

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Naalakkersuisunut ilaasortaq.

Mimi Karlsen, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq. (IA)

Aatsaannguaq oqaaseqarninni isumakuluutissat suliarineqassapput. Erseqqissaassutigissavara suliami pineqartumi taakku saniatigut eqqartorneqarmata isumakuluutissat, taakkulu oqaluuserisassani aallani isumaginninnermi allanilu taakku pissusissamisoorpoq eqqartussallugit. Aamma illit Aleqa Hammond aatsaannguaq tikipatit ineqarnermut allanullu tunngasut. Uani taakku pinngilagut, kisianni qularinngilara taakku tikinneqaraangata taakkunani eqqartorneqassasut. Uani pigatsigit atuartut atuartussaaitaasut tamarmik.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Qujanaq. Per Berthelsen, Siumut.

Per Berthelsen (S)

Aallarniutigalugu taalaassavara Naalakkersuisumut, assorujussuaq paasiuminaatsikkakku qanoq ililluni misigisimasinnaammat tapersersorneqanngitsutut. Tassami tapersersuisoqanngilaq imatut annerunerusumik, taamaallat Demokraatit sisamanngusut nalunaarput tapersorlugu Naalakkersuisup saqqummiussaa. Tunngavia paasiuminaatsorujussuuvoq qanoq ililluni ataatsimiititaliami ingerlaqqinnissaa. Apeqqutitut ingerlatinneqarsinnaanngilaq. Isummerfissat isummerfigeriarlugu ataatsimiititaliamut iluamik nalilersortillugu pisussaavoq. Oqartariaqarpunga maanga saqqummiininni amerlanerussuteqarluartut isumaqataanatik nalunaartut. Kisianni taanna nalunaarutigiinnarpara paasisinnaannginnakkit qanoq ilillugu misigissuseq aallaavigalugu oqariartuuteqarnerit, soorluli misigisimallutit sulii tapersersorneqarlutit.

Aamma ilanngukkusuppara Siulittaasoqarfimmi ilaasortatut. Tunngaviusumik aalajangiussaavoq arfernup tungaanut ataatsimiittarnissaq. Taanna allanngortinnikuunngilaq, tamaattumillu maaniipput inuppasuit nerinikuungitsut. Ullumikkut uani itisilissanngilara sooq nerineq ajornartorsiutaalersimanersaq. Kisianni unnummut nerineqanngitsut amerlasoorpassuupput, uanga perlilingaarama meriannngusuinnaavunga, aammalu una ataatsimiinneq ingerlateqqinneqassappat piumasarissavara Siulittaasoqarfimmi kaajallatsinneqaqqaarnissaa sutigulluuniit ingerlariartoqartinnagu.

Ataasinngorpat naapittussaavugut, taanna sivikitsuararsuujunnaartillugu ataatsimiinnermik ilaniarli taamaalillutalu ulluklut sulineq ingerlallugu taamaalillutalu aamma tunngaviusumik aalajangiussaqaq allanngortinnagu.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuut(IA)

Naalakkersuisunut ilaasortaqaq oqaasissaqarnerluni?

Mimi Karlsen, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq. (IA)

Oqaaseqarninni sulii ataatsimiititalianut ingerlanneqarnissaanik oqarpunga tusaatissatut tigullugu tassani suliareqqinneqarnissaa pisussaammat. Aamma tusaasinnaasara naapertorlugu uuma siunnersuutip, taanna kisimi pinnani allalli aamma isumaginninnermut tunngasut ilanngullugit

eqqartorneqarnissaat eqqartorneqartorujussuummat. Taamaammat taakku aamma soorunami ilaasariaqartut ilaammata annerpaamik oqaluuserineqarnerminni pimmita, taamaammat tassuuna ataatsimiititaliami suliarineqaqqinnissaa tusaasinnaasannik tusaatissatut tiguara, aammalu tassuuna suliareqqinneqarnissaa paasillugu amerlanerit suliareqqinneqarnissaa aamma kissaatigigaat.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Qujanaq.

Naja Petersen, Atassut.

Naja Petersen (A)

Qujanaq.

Apeqqutiginiarpara aalajangiiffigisassatut siunnersuut tamatta ilisimaleriigarput suna pineqarnerseq, pinngitsoorani kinguneqartussaammat tassani pineqarmata isertitakinnerusut meeraasa atuarnermusisarnerat peerniarneqarmat.

Ilisimasakka malillugit isertitakinnerusut taakkuusarput kommuninut akiligassanut inuussutissanut ilaatigut meeqqaminnut atisarsiniaraluarlutik amigartoorlutik kommuninut saaffiginnittariaqartartut taperneqarnissaminnik. Taamaammat apeqqutiginiarpara aalajangiiffigisassatut siunnersuut Naalakkersuisuni aningaasatigut kommunimut qanoq kinguneqarsinnaanera eqqartorsimavisiuk? Tassa aningaasat qanoq amerlatigisut kommunimi atorneqarnerulersinnaasut taasuma kinguneranik, taanna eqqartornikuuvisiuk?

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Qujanaq. Ataatsimiinnerup ingerlaqqissinnaanera taasissutigissagatsigu Inatsisartunut ilaasortat qinnuigissavakka maani inersuarminngitsut maanga aggeqqullugit.

Naalakkersuisunut ilaasortaq.

Mimi Karlsen, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu

Naalakkersuisoq. (IA)

Naja Petersen apeqqutigisannut. Naalakkersuisuni eqqartorsimavarput qanoq

kinguneqarsinnaanersaq, taakkulu aamma kommunit atuartunut taakkununga isumaginninnikkut

qanoq eqqutigissanersoq taakkunani akisussaaffik immat, taakkununga aamma nalilersortittussaavarput. Tassani aamma eqqaassavara kommuninut, KANUKOKA-mut tusarniaanermi KANUKOKA-p naleqquttutut isigimmagu.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Finn Karlsen kingulliup tulliatut oqaaseqartussaq.

Finn Karlsen (A)

Siuliani apeqqutigigaluakkakka akinngimmagit immaqa pisariaqarpallaarsimannikkaluarpoq, kisianuna una pigiga peqqussut atorunnaarsinnarneqartoq massakkut ilissi siunnersuutigaarsi, kisiannili ersarissorujussuarmik tapersersorneqanngilasi. Allaat illit nammineq partiivit aningaasanik ujarlersinnaaneq, aallammi ataatsimiititaliami nassaariniarsaraat. Taanna pivara. Misigissutsinik oqartooravit taanna allamut sangutitsivoq, immaqa taanna soqutaanngilaq, taannaana apeqqutigigaluariga.

Peqqussutip taassuma atorunnaarsinniarneqarneranut tunngavigigassiuk pinngitsoorani atuartussaaitaaneq eqqunneqarmat, taava taanna pisariaarupporooq. Taamanikkut pilersinneqarmat suna tunngavigineqarami? Pingaartorujussuartut tunngavigineqarpoq pissakinnerit meerartaasa aningaasanik pissarsisarnissaat. Taavalu massakkut pinngitsoorani atuartussanngortitaanermik pissakinnerit sumut pigamik? Tassaana taanna apeqqutigigaluariga.

Kisianni aamma uanga ullup qeqqanut nerineqanngilanga, aamma ullup qeqqa suligama. Perliliivippunga. Ullup qeqqarnut nerinngilanga, aamma arfinernut nerinngitsuussaanga ingerlaqqissagaluarutta. Taamaattumik Inatsisartut aalajangereernikuupput Inatsisartut isumaqatigiissutaat arfinernut soraartarnissaq kingullermik maani aamma aalajangerparput, taamaattumik aamma uanga kaammattuutigigaluarpara ajornanngippat una naammassippat soraarutta ajunngilaq. Aamma imaassinnaavoq tullia sivisoorujussuarmik ingerlasoq. Taanna oqaaseqarfigilaaginnarpara taasisitsiniannguatsiarassi.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Qujanaq. Naalakkersuisumut ilaasortaq.

Mimi Karlsen, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq.(IA)

Misigissutsinnut tunngasoq peqqussut sumi pigami? Utoqqatserpunga. Eqqaasitseqqinnialaannga, apeqqummik allamik eqqartueriaravit puigorpara.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Apeqquteqartoq.

Finn Karlsen (A)

Malunnarpoq qasusoqalersoq, ersarissorujussuuvoq taanna. Taamaattumik eqqarsarluarluta aalajangertariaqarpugut.

Uaniuna pigiga taamanikkut peqqussutit uku Landsrådet pilersitsigamik tunngavigisimavaat, aamma ilaatigut pingaartilluinnaqqissaarlugu angajoqqaat pissakinnerit aningaasanik pisarnissaat. Ima eqqarsarsimangillat pinngitsoorani atuartussanngortitaaneq eqqunneqarpat aamma taanna pisariaarutissaaq. Kisianni massakkut eqqunneqarmat pinngitsoorani atuartussaaitaaneq, taava taanna pisariaaruttutut isumaqaleramik, taava sumut pigamik taakku pissakinnerit, pissakinnerit meeraat? Taannaana apeqqutigigiga.

Taavalu aamma Inatsisartuni gruppit amerlanerpaat isumaqatiginngilaat peqqussutip peernissaa. Allaat oqarpunga, allaat illit nammineq partiivit ersarissorujussuarmik ataasiaannarnagu oqaatigaa aningaasanik ujarlersinnaaneq, peqqussut piinnginniassammat. Ersarissorujussuarmik tapersorneqannginnavinuna taanna pigiga.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Naalakkersuisunut ilaasortaq.

Mimi Karlsen, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq. (IA)

Landsrådidip aalajangersimasaani paasinartumik atuartut pinngitsooratik atuartussaangitsut atuarnissaannut kajumissaaserniarlugit taama periarfissiisimaneq, taamatut paasinarmat, taanna

uteqqittariaqanngilarput. Aammalu pissakinnerit taamani aallaavigalugit aallartissimanngimmat, piumassusertik naapertorlugu atuartusnaanertik pillugu taanna pisartagarilersimammassuk.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Qujanaq. Per Berthelsen, Siumut.

Per Berthelsen (S)

Qulequtaq uteqqissavara, allassimavoq Meeqqat atuarfianni klassini qullerni atuartut atuarnermut tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaata atorunnaarsinnera pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut. Tassani naaggaartut tassaapput Siumut aamma Atassut. Siunnersuummut angertut tassaapput Demokraatit, aappeerlutilluniit naaggaanngitsut. Akuliutinngitsut tassaapput Inuit Ataqatigiit. Taamaattumik uanga isinnik isigalugu amerlanerussuteqartut siunnersuummut naaggaarput.

Iluatsillugu taaqqissavara taanna Siulittaasoqarfimmi tunngaviusumik aalajangiussaq Inatsisartunit naqissuserneqarnikuusooq, tassalu nalunaaqutaq 18.00 arfinernut unittarnissarput. Taanna allanngortinneqassappat kisermaassisutut pinnagu kisiannili Inatsisartut Siulittaasoqarfiata naapereerneratigut aatsaat isumaqarpunga tamanna taasissutigineqarsinnaasoq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Taanna tikissaqqaarparput. Siullermik eqqaasitsissutigilaarlara isumavimmik taasissuteqarneq siunnersuutip taasissutigineqarnera aatsaat pisarmat inatsisissatut siunnersuutip taasissutigineqarnera aatsaat pilertarpoq aappaassaanerluni suliarineqarnerani. Tassanilu isummersuutit tassaasussaapput ataatsimiititaliap susassaartup sulinissaminut tunngavissai. Naluara Naalakkersuisunut ilaasortaq oqaaserineqartunut oqaasissaqarnersoq?

Aleqa Hammond, Siumut.

Aleqa Hammond (S)

Naalakkersuisumuunngilaq. Taasissutigissamaaratsigujuna nappaasunga taasisoqanngitsiarnerani oqaaseqarumallunga. Uanga Naalakkersuisumut massakut apequtissaqanngilanga.

Taasissamaarnerartutut oqariarassi uanga Siumukkormioqatinnut oqaatigineqartumut Siulittaasoqarfimmi aalajangernissaa aamma kaammattuutigaara, aammalu isumaqarlunga gruppi sinnerlugu oqassallunga arfinernut unittartussaasutut suleriesissami aalajangiussimasoq uagut aamma upperalugu aalajangiusimaffigaarput, isumaqarpugullu oqaluuserisassap tullia aamma pingaaruteqartorujussuusoq, qularutigineqassanngilaq aamma immaqa sivisuummik ingerlakkumaassasoq. Arlaqarpugut nerineqanngitsut, aamma aniinnarnavianngilagut tamulugassarsiorartorluta malinnaarusukkatta, oqallinneq tamaat maaniikkusulluta, anisaqattaarsinnaanginnatta.

Aamma isumaqarpunga ataasinngorpat aggersarneqareernikuugatta piffissaq taanna atorineqarsinnaasoq ataasinngorpat marlunngorpallu nalinginnaasumik oqaluuserisassat ingerlaffiannut malinnaaqqilerluta. Taanna inussiarnersumik kaammattuutigaara aamma tusaqqullarlugu.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Qujanaq.

Eqqaasitsissutigilaarlara aamma Siulittaasoqarfimmi eqqartoratsigu ilaatigut naammagittaalliuutigineqartoq ataatsimiititaliap sulinerata arriippallaamik ingerlanera, taamaammat ataasinngorneq aamma immikkorluinnaq ullumi aalajangerpugut Siulittaasoqarfimmi quliniit piffissaq sivikitsunnguaq atorlugu ataatsimiititaliap sulinissaa innimigalugu ataasinngorpat sivikitsumik taamaallaat oqaluuserisassat taakku marluk ataatsimiititaliami siunnersoqatigiinnik inissitsiternissat suliarineqassasut. Taanna tikissavarput.

Inatsisartut siulliit aalajangernerat arfinernut unittarnissaq, Inatsisartuni uani suli aalajangiiffigineqarnikuunngimmat taanna aalajangiiffissatut naleqquttuusoq isumaqarpunga. Soorunami paasilluarsinnaavara suliffinni allaniluuniit naammassiniagaqarluni aqajaroq qanoq naalagaatigisarnersoq nammineq suleqataasut amerlanerusut aalajangertarpaat killiliiffigineqassanersoq.

Kisianni oqaaseqarumavoq Hans Enoksen, Siumut.

Hans Enoksen (S)

Qujanaq Siulittaasoq. Kaammattuutigissavara oqallinneq unitsinneqassasoq, isummagut ersarissumik tamarmik paasineqareerput. Aammalu inussiarnersumik kaammattuutigissavara ataatsimiinneq tassunga unissinnaappat assut uanga aamma nuannaassagaluarpunga. Ullormut nerinngivippugut, aamma nerinani sulisoqarsinnaagaluarpoq, kisianni ilaqarpugut ilaqutalinnik, meeralinnik, aamma taakku meeqqat pingaarteqigatsigit salliunneqalaarsinnaasuuppata qujanassagaluarpoq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Qujanaq oqaaseqartoq.

Oqaaseqartup siunnersuutaa § 49, suleriaatsitsinni ataatsimiinnermi aqutsisoq imaluunniit Inatsisartunut ilaasortap siunnersuutigisinnaavaa oqaluuserinninneq naammassineqassasoq, tamannalu Inatsisartut oqaluusereqqinnagu aalajangiiffigissavaat.

Matumuuna Inatsisartunut ilaasortat qinnuigissavasi taaseqqullusi, uani allassimammat Inatsisartut oqaluusereqqinnagu aalajangiiffigissagaat. Taamaammat massakkut Inatsisartunut ilaasortat qinnuigaakka taaseqqullugit, siunnersuutigineqartoq oqaluuserisassaq una tamaanga killeqassasoq taassissutigissagissi.

Isumaqaataasut, isumaqataanngitsut imaluunniit taaseqataanngitsut toorsisinnaapput.

Qinnuigissavassi isumaqaataasut, Hans Enoksen, Siumuminngaannersup siunnersuutaanut isumaqaataasut nikueqqullugit. Siunnersuutigineqarpoq oqallinneq 91-imut tunngasoq maanga killeqassasoq.

Taava isumaqataanngitsut qinnuigissavakka nikueqqullugit.

Siunnersuuteqartoq Hans Enoksen aperissavara immikkoortoq 91-ip oqallisiginera maanga killeqassasoq siunnersuutiginerit?

Hans Enoksen (S)

Siunnersuutigissavara ataatsimiinnermi oqallisissaq tassunga killissagipput, isummagut tamarmik paasineqareerput. Siumut akerliuvoq, Atassut akerliuvoq taavalu partiit allat

ataatsimiititaliamukarnissa innersuussutigereerpaat, taava tassani ingerlaqqinnissaa oqaluuserissaqqaarparput.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA).

Qujanaq.

Hans Enoksen, Siumuminngaannersup siunnersuutaa oqaaluuserisassaq immikkoortoq 91 tamaanga unitsinneqassasoq, siunnersuummut tassunga isumaqataasut qinnuigaakka nikueqqullugit.

28-it taamaanga killissasoq taasissutigaat.

Maannakkut Inatsisartuni suniluunniit inatsisiliortunik, suniluunniit oqallinneq qanoq sivisutigisumik ingerlassanersoq oqaluuserinninnermiit oqaluuserinninnermut aalajangersorneqartarpoq. Aamma taanna maani atorsimavoq. Taamaattumik massakkut siunnersuutigissavara taasissutigissagipput ataatsimiinneq tumanngunermik pissuteqarluni maanggaanaq unissanersoq, imaluunniit immikkoortoq kingulleq, tassalu 125 massakkut naammassillugu suliarissaneripput.

Aperissavassi ataatsimiinnerup massakkut ingerlaqqinnissaanut, tassa immikkoortoq 125-p massakkut suliarineqarnissaanut isumaqataasut qinnuigissavakka nikueqqullugit.

16-it ataatsimiinnerup ingerlaqqinnissaanut isumaqataapput.

Akerliusut qinnuigissavakka nikueqqullugit.

12 ataatsimiinnerup ingerlaqqinnissaanut akerliupput.

Taava taaseqataangitsut qinnuigissavakka nikueqqullugit.

Marluk.

Taamaalilluni ataatsimiinneq ingerlaqqippoq.